

ASM - CENTRUM BADAŃ I ANALIZ RYNKU

Raport końcowy

Badanie społeczne metodą PAPI na próbie ogólnej ok. 300 mieszkańców dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej w Lublinie dotyczące poczucia bezpieczeństwa

WIĘCEJ NIŻ AGENCJA BADAWCZA

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Projekt: „Rewitalizacja obszaru ul. Lubartowskiej i dawnego Podzamcza w Lublinie poprzez ożywienie gospodarcze obszaru za pomocą zintegrowanej poprawy zarządzania zasobem komunalnym, działań społecznych i poprawy stanu zabudowy zabytkowej – uzupełnienie Programu Rewitalizacji Lublina dla wskazanego obszaru”, współfinansowany z Funduszu Spójności i budżetu państwa w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

Raport opracowany przez Zespół Badawczy
ASM - Centrum Badań i Analiz Rynku Sp. z o.o.

w składzie:

Jakub Grabowski

Łukasz Kuryło

Ewelina Baryła-Zapała

na zlecenie Gminy Lublin

Spis treści

Spis map, tabel i wykresów.....	4
I. WSTĘP.....	7
II. STRESZCZENIE.....	8
III. METODOLOGIA BADANIA.....	11
CEL BADANIA.....	11
ZAKRES BADANIA.....	11
SPOSÓB REALIZACJI BADANIA.....	12
CHARAKTERYSTYKA PRÓBY BADAWCZEJ.....	12
IV. WYNIKI BADANIA.....	17
1. SKALA ZACHOWAŃ PRZESTĘPCZYCH I NARUSZAJĄCYCH ZASADY BEZPIECZEŃSTWA....	17
2. GŁÓWNE ZACHOWANIA PRZESTĘPCZE I NARUSZAJĄCE ZASADY BEZPIECZEŃSTWA	33
3. ZAGROŻENIA STANU BEZPIECZEŃSTWA W OPINII MIESZKAŃCÓW.....	38
4. ZMIANY STANU BEZPIECZEŃSTWA MIESZKAŃCÓW NA PRZESTRZENI LAT	43
5. GRUPY MIESZKAŃCÓW SZCZEGÓLNIENIE NARAŻONYCH NA ZACHOWANIA PRZESTĘPCZE I NARUSZAJĄCE ZASADY BEZPIECZEŃSTWA.....	48
6 OCENA DZIAŁALNOŚCI SŁUŻB ODPOWIEDZIALNYCH ZA BEZPIECZEŃSTWO	51
7. MAPA ZAGROŻEŃ NA TERENIE OBSZARU OBJĘTEGO BADANIEM.....	59
8. DZIAŁANIA JAKIE NALEŻY PODJĄĆ W CELU ZWIĘKSZENIA STANU BEZPIECZEŃSTWA ...	63
V. WNIOSKI I REKOMENDACJE.....	69
VI. ANEKS.....	71
ZAŁĄCZNIK NR 1. NARZĘDZIE BADAWCZE - KWESTIONARIUSZ ANKIETY.....	71

Spis map, tabel i wykresów

<i>Mapa 1. Obszar dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej w Lublinie objęty badaniem .....</i>	<i>12</i>
<i>Tabela 1. Liczba zdarzeń drogowych w latach 2013-2015 .....</i>	<i>17</i>
<i>Tabela 2. Odsetek zdarzeń drogowych na poszczególnych ulicach w odniesieniu do ogólnej liczby zdarzeń w analizowanym obszarze w latach 2010 i 2015 .....</i>	<i>21</i>
<i>Tabela 3. Częstotliwość widywania patroli Policji i Straży Miejskiej przez mieszkańców poszczególnych ulic .....</i>	<i>56</i>
<i>Tabela 4. Ocena własnej ulicy, jako najbardziej niebezpiecznej .....</i>	<i>63</i>
<i>Tabela 5. Działania, które według mieszkańców mogłyby podnieść stopień bezpieczeństwa na terenie dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej .....</i>	<i>65</i>
<i>Tabela 6. Tabela rekomendacji .....</i>	<i>69</i>
<i>Wykres 1. Miejsce zamieszkania respondentów według ulic (w %) .....</i>	<i>13</i>
<i>Wykres 2. Długość zamieszkania na wskazanym obszarze (w %) .....</i>	<i>14</i>
<i>Wykres 3. Wiek respondentów (w %) .....</i>	<i>14</i>
<i>Wykres 4. Struktura stanu cywilnego respondentów .....</i>	<i>15</i>
<i>Wykres 5. Stopień wykształcenia respondentów (w %) .....</i>	<i>15</i>
<i>Wykres 6. Średni miesięczny dochód netto gospodarstwa domowego (w %) .....</i>	<i>16</i>
<i>Wykres 7. Odsetek interwencji drogowych Straży Miejskiej Miasta Lublin w roku 2015 na obszarze objętym badaniem .....</i>	<i>19</i>
<i>Wykres 8. Odsetek mandatów wystawionych przez Straż Miejską Miasta Lublin w ramach interwencji drogowych w roku 2015 na obszarze objętym badaniem .....</i>	<i>20</i>
<i>Wykres 9. Odsetek kradzieży na poszczególnych ulicach objętych badaniem w latach 2010 i 2015 .....</i>	<i>22</i>
<i>Wykres 10. Odsetek oszustw na poszczególnych ulicach objętych badaniem w latach 2010 i 2015 .....</i>	<i>22</i>
<i>Wykres 11. Interwencje Straży Miejskiej Miasta Lublin w obszarze objętym badaniem w 2015 r. w podziale na rodzaj interwencji .....</i>	<i>23</i>
<i>Wykres 12. Interwencje Straży Miejskiej Miasta Lublin w obszarze objętym badaniem w 2015 r. w podziale na miejsce interwencji .....</i>	<i>23</i>
<i>Wykres 13. Mandaty karne wystawione przez Straż Miejską Miasta Lublin w obszarze objętym badaniem w 2015 r. w podziale na rodzaj interwencji .....</i>	<i>25</i>
<i>Wykres 14. Mandaty karne wystawione przez Straż Miejską Miasta Lublin w obszarze objętym badaniem w 2015 r. w podziale na miejsce interwencji .....</i>	<i>25</i>
<i>Wykres 15. Skala/częstotliwość występowania zagrożeń bezpieczeństwa w opinii mieszkańców analizowanego obszaru (w %) .....</i>	<i>26</i>
<i>Wykres 16. Ocena skali występowania zagrożeń bezpieczeństwa w okolicy miejsca zamieszkania według podziału na miejsce zamieszkania .....</i>	<i>27</i>

Wykres 17. Ocena skali występowania zagrożeń bezpieczeństwa w okolicy miejsca zamieszkania według podziału na płeć	28
Wykres 18. Ocena skali występowania zagrożeń bezpieczeństwa w okolicy miejsca zamieszkania według podziału na wiek	28
Wykres 19. Ocena skali występowania zagrożeń bezpieczeństwa w okolicy miejsca zamieszkania według podziału na długość czasu zamieszkania w badanym obszarze	29
Wykres 20. Ocena prawdopodobieństwa stania się ofiarą przestępstwa	30
Wykres 21. Ocena prawdopodobieństwa stania się ofiarą przestępstwa według podziału na miejsce zamieszkania	30
Wykres 22. Ocena prawdopodobieństwa stania się ofiarą przestępstwa według podziału na płeć ...	31
Wykres 23. Ocena prawdopodobieństwa stania się ofiarą przestępstwa według podziału na wiek ..	32
Wykres 24. Ocena prawdopodobieństwa stania się ofiarą przestępstwa według podziału na długość okresu zamieszkania	32
Wykres 25. Rodzaje zagrożeń, których obawiają się mieszkańcy dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej	34
Wykres 26. Obawa przed agresją ze strony osób pod wpływem alkoholu lub narkotyków a długość czasu zamieszkiwania na obszarze dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej	35
Wykres 27. Obawa przed agresją ze strony osób pod wpływem alkoholu lub narkotyków a miejsce zamieszkania	35
Wykres 28. Obawa przed zaczepkami ze strony agresywnej młodzieży a długość okresu zamieszkania na terenie dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej	36
Wykres 29. Doświadczenia sytuacji zagrażających bezpieczeństwu	37
Wykres 30. Ocena stanu bezpieczeństwa w opinii mieszkańców dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej (w %)	38
Wykres 31. Ocena stanu bezpieczeństwa w opinii mieszkańców dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej w podziale na miejsce zamieszkania	38
Wykres 32. Ocena stanu bezpieczeństwa w opinii mieszkańców dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej w podziale na poziom wykształcenia	39
Wykres 33. Ocena stanu bezpieczeństwa w opinii mieszkańców dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej w podziale na długość czasu zamieszkania	40
Wykres 34. Ocena bezpieczeństwa po zmroku (w %)	41
Wykres 35. Ocena bezpieczeństwa po zmroku w odniesieniu do poziomu wykształcenia	42
Wykres 36. Poczucie bezpieczeństwa po zmroku w rejonie dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej w podziale na wiek respondentów	42
Wykres 37. Ocena zmiany stopnia bezpieczeństwa w rejonie dawnego Podzamcza i ulicy Lubartowskiej w opinii mieszkańców	43
Wykres 38. Ocena zmiany stopnia bezpieczeństwa w rejonie dawnego Podzamcza i ulicy Lubartowskiej w opinii mieszkańców poszczególnych ulic	44
Wykres 39. Ocena zmiany stopnia bezpieczeństwa w rejonie dawnego Podzamcza i ulicy Lubartowskiej w opinii mieszkańców w podziale na płeć	44

Wykres 40. Ocena zmiany stopnia bezpieczeństwa w rejonie dawnego Podzamcza i ulicy Lubartowskiej w opinii mieszkańców w podziale na wiek	45
Wykres 41. Ocena bezpieczeństwa okolicy miejsca zamieszkania w odniesieniu do pozostałych dzielnic Lublina	46
Wykres 42. Ocena bezpieczeństwa okolicy miejsca zamieszkania w odniesieniu do pozostałych dzielnic Lublina według mieszkańców poszczególnych ulic	46
Wykres 43. Ocena bezpieczeństwa okolicy miejsca zamieszkania w odniesieniu do pozostałych dzielnic Lublina według mieszkańców w podziale na płeć	47
Wykres 44. Grupy osób najbardziej narażonych na stanie się ofiarą przestępstwa według mieszkańców dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej	48
Wykres 45. Grupy osób najbardziej narażonych na stanie się ofiarą przestępstwa według mieszkańców dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej w podziale na płeć	49
Wykres 46. Grupy osób najbardziej narażonych na stanie się ofiarą przestępstwa według mieszkańców dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej w podziale na poziom wykształcenia	50
Wykres 47. Ocena, że żadna z grup nie jest zagrożona niebezpieczeństwem w obszarze dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej według długości czasu zamieszkania w badanym obszarze	51
Wykres 48. Ocena skuteczności działań Policji (w %)	52
Wykres 49. Ocena skuteczności działań Policji w opinii mieszkańców poszczególnych ulic	52
Wykres 50. Ocena skuteczności działań Straży Miejskiej (w %)	53
Wykres 51. Ocena skuteczności działań Straży Miejskiej w opinii mieszkańców poszczególnych ulic	54
Wykres 52. Częstotliwość widywania partoli służb odpowiedzialnych za utrzymanie bezpieczeństwa	55
Wykres 53. Ocena liczby patroli Policji (w %)	57
Wykres 54. Ocena liczby patroli Policji według mieszkańców poszczególnych ulic	57
Wykres 55. Ocena liczby patroli Straży Miejskiej (w %)	58
Wykres 56. Ocena liczby patroli Straży Miejskiej według mieszkańców poszczególnych ulic	59
Wykres 57. Miejsca w rejonie dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej uznawane przez mieszkańców za najbardziej niebezpieczne	60
Wykres 58. Ulice w rejonie dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej uznawane przez mieszkańców za najbardziej niebezpieczne	62
Wykres 59. Działania, które według mieszkańców mogłyby podnieść stopień bezpieczeństwa na terenie dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej	64
Wykres 60. Działania, mogłyby podnieść stopień bezpieczeństwa na terenie dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej które według mieszkańców z uwzględnieniem poziomu wykształcenia	66
Wykres 61. Działania, mogłyby podnieść stopień bezpieczeństwa na terenie dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej które według mieszkańców poszczególnych ulic	67

I. WSTĘP

Badanie społeczne metodą PAPI na próbie ogólnej min. 300 mieszkańców obszaru dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej w Lublinie dotyczyło poczucia bezpieczeństwa mieszkańców i zostało przeprowadzone w ramach realizacji projektu „Rewitalizacja obszaru ul. Lubartowskiej i dawnego Podzamcza w Lublinie poprzez ożywienie gospodarcze obszaru za pomocą zintegrowanej poprawy zarządzania zasobem komunalnym, działań społecznych i poprawy stan zabudowy zabytkowej - uzupełnienie Programu Rewitalizacji Lublina dla wskazanego obszaru”, współfinansowanego z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 prowadzonego przez Gminę Lublin.

Celem badania była diagnoza poziomu bezpieczeństwa mieszkańców obszaru dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej w Lublinie. W celu realizacji dokładnej analizy stopnia bezpieczeństwa w badanym rejonie miasta skupiono się na poznaniu opinii mieszkańców zarówno dotyczących poziomu bezpieczeństwa, jak i ich własnych doświadczeń związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa oraz oceny rodzaju i częstotliwości występowania zagrożeń bezpieczeństwa, obaw przed staniem się ofiarą przestępstwa, określenia grup osób, które są w największym stopniu zagrożone, a także miejsc, które w okolicy są najbardziej niebezpieczne. Ocena stanu bezpieczeństwa uzupełniona została również przez opinię na temat działalności służb, których zadaniem jest dbanie o bezpieczeństwo i porządek publiczny. Mieszkańcy wskazywali również na rozwiązania, które ich zdaniem są w stanie w największym stopniu podnieść poziom bezpieczeństwa w tej części miasta.

Tak kompleksowe podejście do badania poziomu bezpieczeństwa mieszkańców umożliwiła skupienie się na najważniejszych aspektach, które tym poczuciem mogą zachwiać. Skupienie się nie tylko na ocenach, ale również doświadczeniach mieszkańców umożliwiło określenie rzeczywiście występujących problemów bezpieczeństwa na obszarze objętym analizą.

Bezpieczeństwo danego podmiotu to ta dziedzina jego aktywności, której treścią jest zapewnianie możliwości przetrwania (egzystencji) i swobody realizacji własnych interesów w niebezpiecznym środowisku, w szczególności poprzez wykorzystywanie szans (okoliczności sprzyjających), stawianie czoła wyzwaniom, redukcja ryzyka oraz przeciwdziałanie (zapobieganie i przeciwstawianie się) wszelkiego rodzaju zagrożeniom dla podmiotu i jego interesów¹.

¹ S. Koziej, *Bezpieczeństwo: istota, podstawowe kategorie i historyczna ewolucja*, s.18

II. STRESZCZENIE

Badanie sondażowe było ukierunkowane na poznanie opinii mieszkańców dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej na temat poziomu bezpieczeństwa ich okolicy. Jednym z istotnych zadań rewitalizacji jest poprawa jakości życia mieszkańców rewitalizowanych obszarów, na którą składa się również poczucie bezpieczeństwa. Rewitalizacja realizowana powinna być poprzez zaspokajanie podstawowych potrzeb mieszkańców, do których wlicza się bezpieczeństwo.

Mieszkańcy dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej oceniają okolice swojego miejsca zamieszkania jako względnie bezpieczne. Wśród mieszkańców dominuje opinia, że liczba zagrożeń bezpieczeństwa w ich okolicy jest przeciętna, zagrożeń jest ani mało, ani dużo (26,4%), większość mieszkańców uważa, że zagrożeń bezpieczeństwa jest mało (raczej mało lub bardzo mało/wcale) - 47,3%. Więcej zagrożeń dostrzegają kobiety oraz osoby młode (w wieku 18-24 lata i 25-34 lata) oraz mieszkające w tym regionie mniej niż 3 lata, a więc osoby, które znajdują się w grupie ryzyka stania się ofiarą przestępstwa.

Ponad połowa mieszkańców tego obszaru uważa, że niebezpieczeństwo stania się ofiarą przemocy w okolicy swojego miejsca zamieszkania jest raczej małe lub bardzo małe. Jednak blisko ¼ badanych jest odmiennego zdania. Wśród osób bardziej obawiających się o swoje bezpieczeństwo dominują kobiety, osoby młode i zamieszkujące w tym rejonie krótko. Aż 49% mieszkańców doświadcza poczucia zagrożenia w miejscu, w którym mieszka, co wskazuje na występowanie problemu braku bezpieczeństwa w tym rejonie miasta.

Do głównych zachowań przestępczych i naruszających zasady bezpieczeństwa na obszarze dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej mieszkańcy zaliczają agresję ze strony osób pod wpływem alkoholu lub narkotyków (22,0%), zaczepki ze strony grup agresywnej młodzieży (19,0%) oraz kradzieży (16,6%). Jednak 50,8% respondentów jest zdania, że nie obawia się żadnych zagrożeń.

W większości mieszkańcy uczestniczący w badaniu nie byli ofiarami żadnych zachowań o charakterze przestępczym i naruszającym bezpieczeństwo. Wśród osób, które doświadczyły takich zachowań 22,2% była ofiarą bójki/pobicia, 17,1% była świadkiem niszczenia mienia przez wandalów, 16,7% była ofiarą zaczepki ze strony agresywnej młodzieży, a 15,7% agresji ze strony osób pod wpływem alkoholu lub narkotyków.

Mimo wskazywania na występowanie sytuacji zagrażających bezpieczeństwu, a nawet doświadczenia takich sytuacji przez ponad połowę respondentów sami mieszkańcy pytani wprost o poziom bezpieczeństwa w ich miejscu zamieszkania oceniają go wysoko. Ponad 84% mieszkańców dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej jest zdania, że na ich ulicy żyje się bezpiecznie, a tylko ok. 11% jest odmiennego zdania. Występuje zatem sprzeczność pomiędzy oceną bezpieczeństwa, a odczuwaniem realnego zagrożenia. Poczucie bezpieczeństwa wzrasta wraz z długością czasu zamieszkiwania na danym terenie, najbardziej zagrożeni czują się stosunkowo nowi mieszkańcy okolicy. Prawdopodobnie wpływ ma na to fakt, że mieszkańcy tego obszaru niechętnie odnoszą się do osób z zewnątrz, wskazując ich jako jedną z grup zagrożonych potencjalną przemocą.

W okresie ostatnich 5 lat poziom bezpieczeństwa w obszarze objętym projektem wzrósł, na co wskazuje 57,7% mieszkańców, a w tym 19,9% badanych uważa, że była to zdecydowana poprawa. Jedynie 3,7% respondentów uważa, że poziom bezpieczeństwa obniżył się. O wzroście przekonane są częściej kobiety niż mężczyźni, częściej osoby starsze niż młode.

Jednak w przypadku porównywania obszaru dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej do pozostałych dzielnic Lublina dostrzegalna jest tendencja do negatywnej oceny swojego miejsca zamieszkania. Tylko 11,3% uważa, że ta okolica jest bezpieczniejsza od innych dzielnic miasta, a 28,8% uważa, że jest tu bardziej niebezpiecznie. Z tego blisko 9% twierdzi, że poziom ryzyka stania się ofiarą przestępstwa jest zdecydowanie wyższy niż w innych lokalizacjach w mieście.

Grupy, które są w największym stopniu narażone na stanie się ofiarą przestępstwa to młodzież (44,5%), kobiety (30,5%) oraz osoby dorosłe (20,5%). Porównując te grupy ze strukturą respondentów wskazujących na występowanie zagrożenia, braku poczucia bezpieczeństwa i możliwości stania się ofiarą przestępstwa oraz grup zagrożonych widać wyraźną zależność, że grupy częściej wskazujące na występowanie niebezpieczeństw są uważane również za te najbardziej zagrożone.

Mieszkańcy wskazywali również na dodatkowe grupy, nie wskazane w kafeterii odpowiedzi, które są według nich zagrożone w największym stopniu stanieniem się ofiarą zachowań przestępczych i wśród nich dominującą była grupa określona jako osoby z zewnątrz/osoby obce. Wskazało na nie 7,5% respondentów. Oznacza to, że osoby przybywające w te okolice z innych lokalizacji odbierane są jako intruzi i mogą stać się ofiarą ataku. Nasuwa to wniosek, że jest to społeczność dość zamknięta, co nie sprzyja procesowi zmian.

Czynnikiem, który według mieszkańców obszaru objętego badaniem mógłby wpłynąć na poprawę bezpieczeństwa byłoby zwiększenie ilości patroli Policji (50,3%) i Straży Miejskiej (35,1%). Obecność służb odpowiedzialnych za zachowanie bezpieczeństwa wydaje się stanowić dla mieszkańców gwarant zapewnienia im ochrony. Potwierdza to fakt, że blisko połowa mieszkańców uznaje działania podejmowane przez Policję za skuteczne. W przypadku Straży Miejskiej twierdzi tak 33,5% badanych. Opierając się na deklaracjach mieszkańców można wnioskować, że obszar dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej jest patrolowany dość często - 67,2% mieszkańców widuje patrole policyjne raz w tygodniu lub częściej, w tym 30,1% respondentów zaświadcza, że spotyka je kilka razy w tygodniu, a 17,5% codziennie. Strażnicy miejscy są widywani przez 60,1% mieszkańców raz w tygodniu lub częściej, z tego przez 24,1% spotykani są w okolicy ich miejsca zamieszkania kilka razy w tygodniu, a przez 14,7% codziennie.

Niemal połowa (47,5%) mieszkańców uważa, że ilość patroli policyjnych w okolicy ich miejsca zamieszkania jest wystarczająca, w przypadku Straży Miejskiej takiego zdania jest 43,3%. Jednak to zwiększenie liczby patroli uznawane jest przez mieszkańców za najskuteczniejsze działanie zapewniające zwiększenie ich poziomu bezpieczeństwa.

Ok. 30% mieszkańców wskazuje na konieczność utworzenia miejsc przeznaczonych dla młodzieży, gdzie młodzi ludzie mogliby się spotykać i spędzać czas wolny. Jest to jeden ze wskazywanych sposobów na poprawę poziomu bezpieczeństwa w okolicy.

Wskazując na miejsca w okolicy, które w opinii mieszkańców są najbardziej niebezpieczne zdecydowana większość wskazała na ulice (57,2%). To tam badani widzą najwięcej zagrożeń dla siebie i innych osób przebywających na tym terenie. Prawdopodobnie jest to związane faktem, że przez obszar objęty projektem przebiega jedna z głównych arterii miasta oraz znajduje się dworzec PKS oraz busów, co generuje podwyższony ruch drogowy. Wśród innych miejsc respondenci wskazywali bary i puby (17,6%), przystanki (15,5%), bramy, zaułki i prześwity między budynkami (12,1%) oraz dworzec (11,7%). Natomiast 21,7% respondentów jest zdania, że w okolicy ich miejsca zamieszkania nie ma lokalizacji, które można uznać za szczególnie niebezpieczne.

Podsumowując zgromadzone dane wypracowano następujące rekomendacje:

1. Utworzenie co najmniej 1 miejsca/punktu (ośrodka wsparcia dziennego/świetlicy/klubu) na obszarze dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej, w którym mogłaby się spotykać młodzież i być może dzieci, w celu wspólnego spędzania czasu. Niezbędne wydaje się zapewnienie tym osobom odpowiedniej opieki w celu kontroli podejmowanych inicjatyw i wsparcia w procesie kształtowania prawidłowych postaw społecznych.
2. Organizacja działań aktywizujących społeczność, ukierunkowanych na wzajemne poznawanie się i z jednej strony budowanie tożsamości lokalnej, a z drugiej otwarcie na inne osoby.
3. Organizacja akcji ukierunkowanych na integrację społeczeństwa, np. pikników, klubów.
4. W miarę możliwości Policji i Straży Miejskiej zwiększenie ilości patroli na obszarze dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej.
5. Zwiększenie liczby patroli Policji i Straży Miejskiej w godzinach wieczornych i nocnych na obszarze dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej

III. METODOLOGIA BADANIA

CEL BADANIA

Głównym celem badania była diagnoza poziomu bezpieczeństwa mieszkańców obszaru dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej w Lublinie.

ZAKRES BADANIA

Zakres przedmiotowy. Badanie miało na celu poruszenie następujących problemów badawczych:

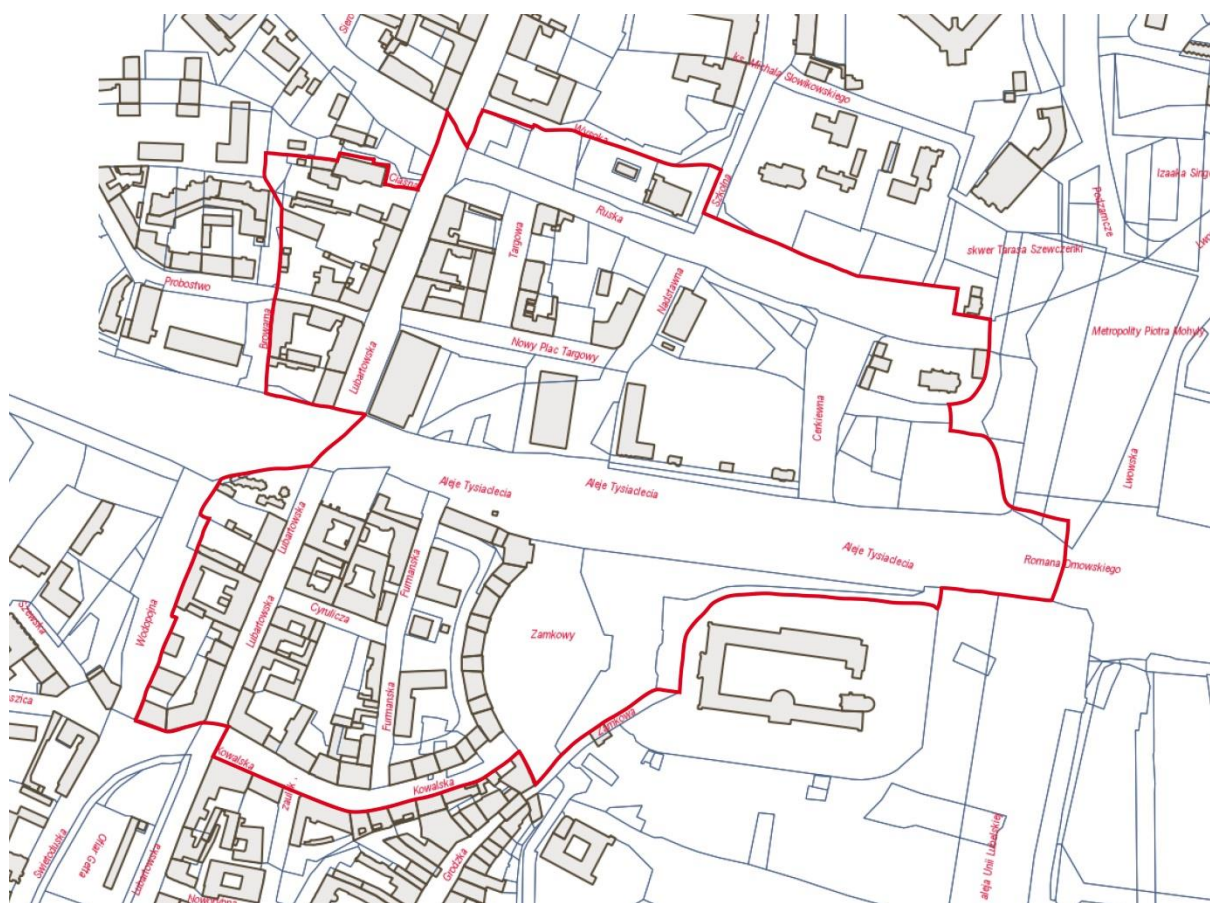
1. Skala zachowań przestępczych i naruszających zasady bezpieczeństwa według danych Policji, Straży Miejskiej oraz w opinii mieszkańców.
2. Główne zachowania przestępcze i naruszające zasady bezpieczeństwa według danych Policji, Straży Miejskiej oraz w opinii mieszkańców.
3. Zagrożenia stanu bezpieczeństwa w opinii mieszkańców.
4. Zmiany stanu bezpieczeństwa na przestrzeni ostatnich 5 lat.
5. Grupy mieszkańców szczególnie narażonych na zachowania przestępcze i naruszających zasady bezpieczeństwa w opinii mieszkańców i według danych Policji oraz Straży Miejskiej.
6. Ocena stanu bezpieczeństwa w obszarze w opinii mieszkańców, w tym ocena działalności służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo (Policja, Straż Miejska).
7. Mapa zagrożeń na terenie obszaru.
8. Działania, jakie należy podjąć w celu zwiększenia stanu bezpieczeństwa w obszarze w opinii mieszkańców.

Zakres podmiotowy. Badanie zostało zrealizowane na próbie 300 pełnoletnich mieszkańców obszaru dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej w Lublinie.

Ponadto badanie obejmowało analizę desk research danych Policji i Straży Miejskiej Miasta Lublin za lata 2013-2015 w obszarze objętym badaniem.

Zakres terytorialny. Badanie zostało zrealizowane na terenie obszaru dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej w Lublinie. Obszar badania prezentuje poniższa mapa.

Mapa 1. Obszar dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej w Lublinie objęty badaniem

Źródło: Urząd Miasta Lublin

SPOSÓB REALIZACJI BADANIA

Badanie zostało zrealizowane przy wykorzystaniu dwóch technik badawczych:

- ilościowej - metody wywiadów bezpośrednich face to face (PAPI) z mieszkańcami badanego obszaru;
- jakościowej - analizy desk research statystyk Policji i Straży Miejskiej Miasta Lublin.

Wywiady PAPI zostały przeprowadzone w oparciu o następujące zasady:

- w każdym wywiadzie wzięła udział tylko jedna pełnoletnia osoba będąca mieszkańcem obszaru objętego badaniem,
- w ramach każdego gospodarstwa domowego został zrealizowany tylko jeden wywiad z jedną pełnoletnią osobą,
- respondenci byli rekrutowani losowo zgodnie z założonym doбором próby.

Narzędziem badawczym był kwestionariusz stanowiący załącznik nr 1 do niniejszego raportu końcowego. Badanie zostało zrealizowane przez doświadczonych i przeszkolonych ankieterów.

CHARAKTERYSTYKA PRÓBY BADAWCZEJ

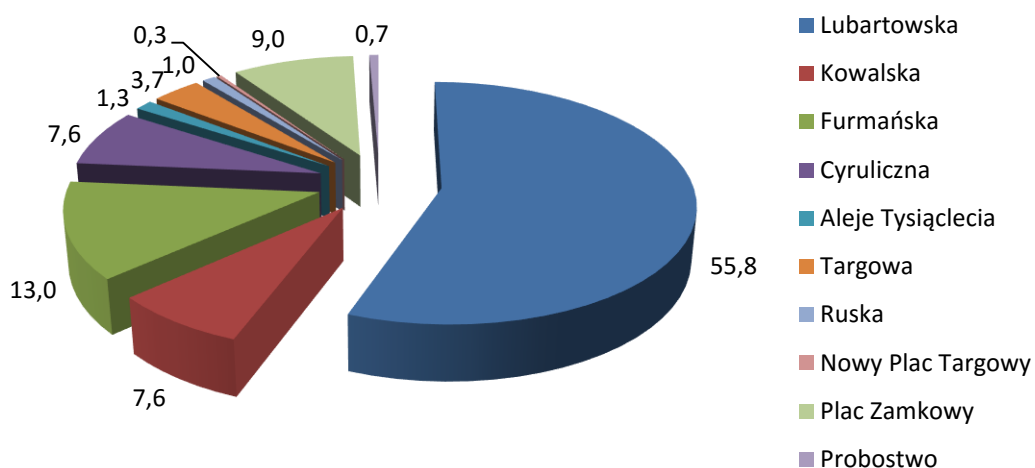
Łącznie zostało zrealizowanych N=300 wywiadów PAPI. Grupa badawcza była reprezentatywna pod względem następujących cech:

- liczby mieszkańców zameldowanych na poszczególnych ulicach obszaru objętego badaniem,
- płci,
- wieku.

Dobór próby ma charakter proporcjonalny w stosunku do powyższych cech.

W badaniu uczestniczyło 155 kobiet (51,7%) i 145 mężczyzn (48,3%). Dominującą grupą byli mieszkańcy ulicy Lubartowskiej (55,8%).

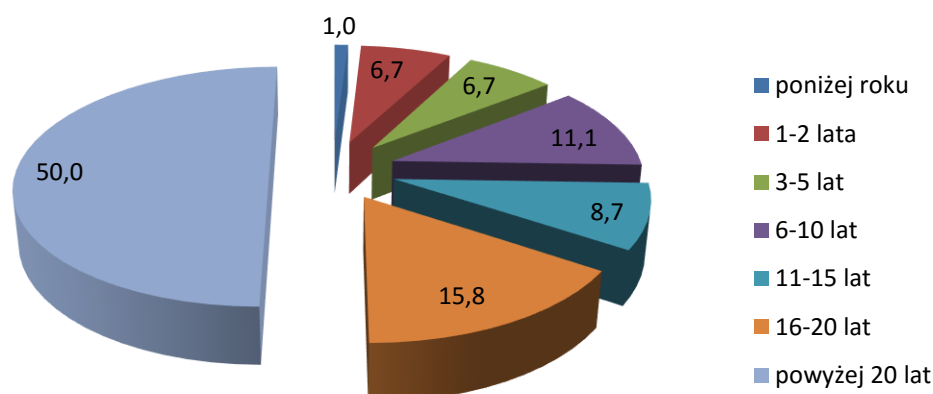
Wykres 1. Miejsce zamieszkania respondentów według ulic (w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie wywiadów PAPI

W badaniu uczestniczyli przeważnie dłużej mieszkający tej części miasta. Połowa respondentów zamieszkuje na tym obszarze objętym badaniem dłużej niż 20 lat. Niemal 16% mieszka w tym miejscu od 16 do 20 lat. Tylko nieco ponad 14% zamieszkuje przy tych ulicach 5 lat lub krócej.

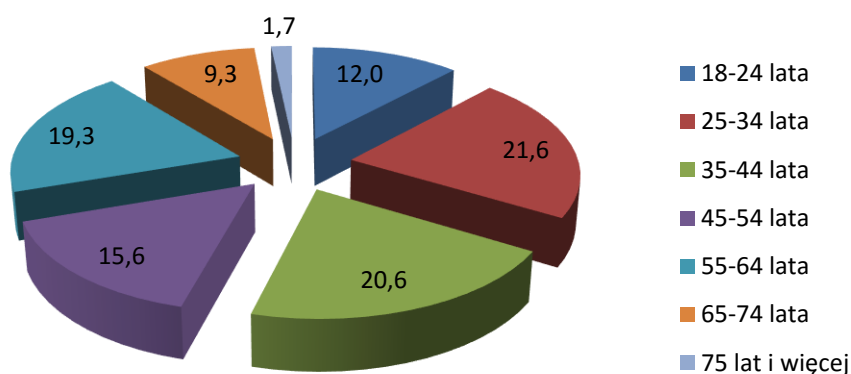
Wykres 2. Długość zamieszkania na wskazanym obszarze (w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie wywiadów PAPI

W badaniu uczestniczyli mieszkańcy w różnym wieku, a największy odsetek stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (21,6%) oraz w wieku 35-44 lata (20,6%). Najmniej liczną grupą były osoby w wieku 75 lat i więcej (1,7%).

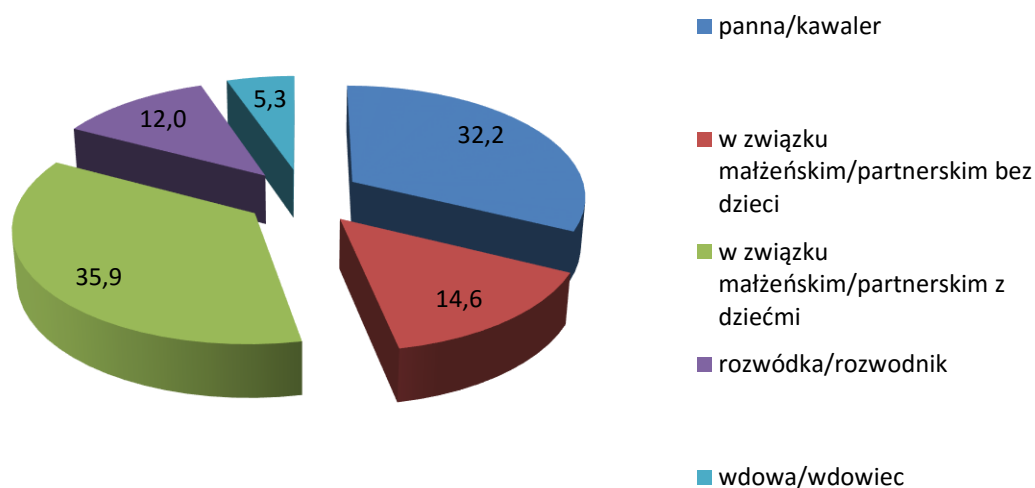
Wykres 3. Wiek respondentów (w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie wywiadów PAPI

Wśród uczestników badania przeważały osoby będące w stałych związkach małżeńskich/partnerskich i posiadające dzieci (35,9%) oraz osoby żyjące samotnie - panny i kawalerowie (32,2%). Najmniej liczną grupę stanowili wdowcy i wdowy (5,3%).

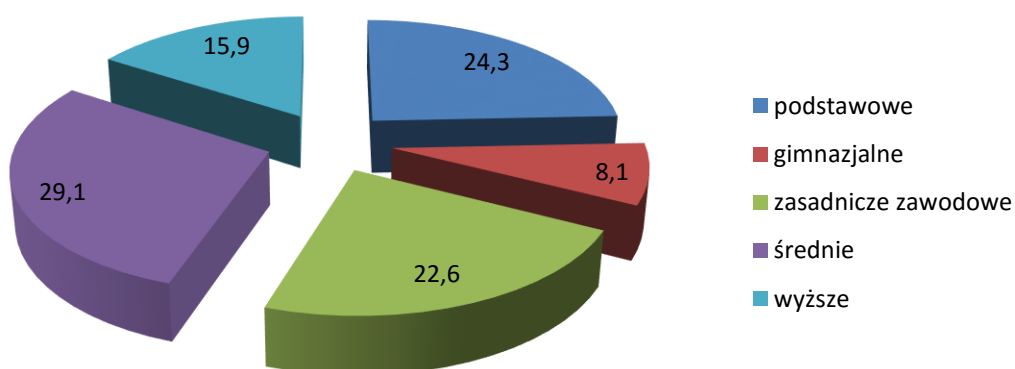
Wykres 4. Struktura stanu cywilnego respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie wywiadów PAPI

Niemal 30% respondentów posiada średnie wykształcenie, a 25% wykształcenie podstawowe. Obszar ten w najmniejszym stopniu zamieszany jest przez osoby z wykształceniem gimnazjalnym (8,1%).

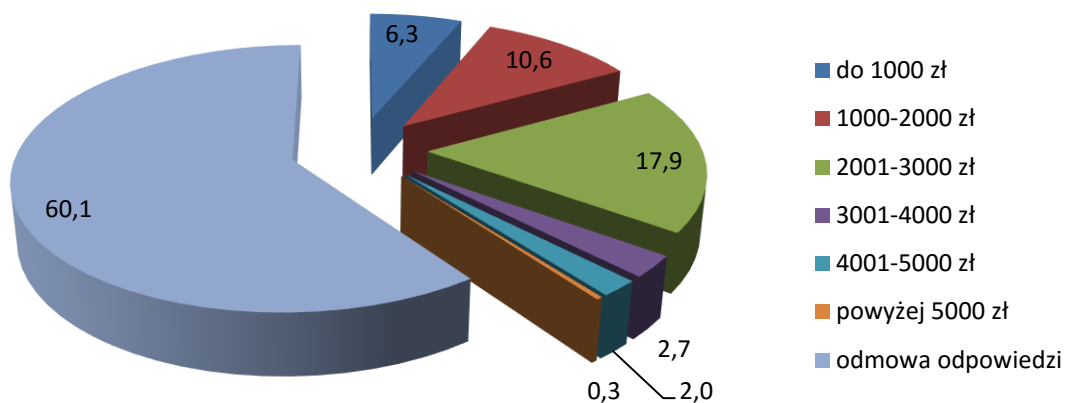
Wykres 5. Stopień wykształcenia respondentów (w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie wywiadów PAPI

Ponad 60% uczestników badania odmówiło podania informacji dotyczących dochodu ich gospodarstwa domowego. Wśród pozostałych najliczniejszą grupą są osoby, w których dochód wynosi od 2001 do 3000 zł (17,9%).

Wykres 6. Średni miesięczny dochód netto gospodarstwa domowego (w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie wywiadów PAPI

Dane te wyraźnie wskazują, że obszar objęty badaniem zamieszkały jest przez mniej zamożne osoby.

IV. WYNIKI BADANIA

1. SKALA ZACHOWAŃ PRZESTĘPCZYCH I NARUSZAJĄCYCH ZASADY BEZPIECZEŃSTWA

Obszar objęty badaniem cechuje się dużą różnorodnością, gdyż obejmuje zarówno ruchliwe okolice dworca PKS, targowisko, ale również małe uliczki pomiędzy kamienicami w rejonie Starego Miasta oraz Zamku Lubelskiego. W związku z tym w obszar ten narażony jest na różnorodne zachowania przestępcze i naruszające zasady bezpieczeństwa.

Dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Lublinie dotyczące obszaru objętego badaniem wskazują na występowanie różnych niepożądanych zdarzeń o charakterze przestępczym. Informacje, którymi dysponuje Komenda Wojewódzka Policji obejmują różne okresy, gdyż dane dotyczące różnych rodzajów zachowań są gromadzone w różny sposób. Ponadto zaprezentowane dane odnoszą się do obszarów całych ulic, nie zaś tylko tych ich fragmentów, które wchodzą w zakres badania. Niemniej dają one możliwość nakreślenia skali występowania tego typu zjawisk na tym terenie.

Jednym z zachowań naruszających zasady bezpieczeństwa są zdarzenia drogowe.

Tabela 1. Liczba zdarzeń drogowych w latach 2013-2015

Rok	Liczba kolizji	Liczba wypadków	Liczba zabitych	Liczba rannych	Liczba ofiar pieszych
2013	480	16	1	17	10
2014	495	19	1	20	7
2015	414	10	0	17	6

Źródło: dane przekazane przez Komendę Wojewódzką w Lublinie

Jak pokazują statystyki najczęściej występującym zjawiskiem z zakresu zdarzeń drogowych są kolizje. W 2013 r. stanowiły one 96,8% wszystkich zanotowanych zdarzeń, w 2014 r. 96,3%, a w 2015 r. 97,6%. W roku 2014 liczba zdarzeń drogowych wzrosła o 3,7% w stosunku do roku poprzedniego. Jednak w 2015 r. zanotowano spadek zdarzeń drogowych o 17,5% w odniesieniu do roku 2014. W oparciu o zaprezentowane dane można wnioskować, że nieznacznie poprawia się bezpieczeństwo pieszych, wśród których liczba ofiar z roku na rok nieznacznie maleje. Dowodzą tego również wyniki przeprowadzonych w ramach niniejszego badania wywiadów, które pokazują, że mieszkańcy nie uważają przejść dla pieszych za miejsca niebezpieczne - wskazało na nie jedynie 1,4% respondentów².

Znaczny odsetek występujących zdarzeń drogowych odnotowany został w obrębie ulic stanowiących istotną arterię Lublina - Alei Solidarności oraz Alei Tysiąclecia. W 2013 r. kolizje na Alei Solidarności stanowiły 50,8% wszystkich tego typu zdarzeń odnotowanych w omawianym obszarze, a kolejne 36,25% miały miejsce na Alei Tysiąclecia. Podobnie sytuacja przedstawiała się w kolejnych latach. Są to części trasy tranzytowej Lublina, co generuje większy ruch pojazdów, a w związku z tym większe ryzyko wystąpienia zdarzeń drogowych. W końcowym okresie objętym badaniem ruch przeniósł się częściowo na otwartą obwodnicę Lublina, co również miało wpływ na spadek liczby kolizji w 2015 r.

² Szczegółowe dane dotyczące miejsc uznawanych za niebezpieczne przez mieszkańców analizowanego obszaru miasta zostały przedstawione w dalszej części raportu

Wśród ulic, na których także dochodzi do kolizji drogowych należy wskazać ulicę Lubartowską, na której stwierdzono wystąpienie 6% wszystkich kolizji w 2013 r. oraz ulicę Ruską - 3% wszystkich kolizji w 2013 r.

Należy jednak podkreślić, że w obrębie dwóch największych ulic odnotowano spadek liczby kolizji w 2015 r. - na Alei Solidarności o 16,1%, a na Alei Tysiąclecia o 24,9% w stosunku do roku 2014. Z kolei na ulicy Ruskiej liczba kolizji drogowych z roku na rok wzrastała i w 2015 r. była wyższa o 85,7% w odniesieniu do roku 2013. Natomiast na ulicy Lubartowskiej wzrost liczby kolizji nastąpił w 2014 r. - 34,5% w odniesieniu do roku poprzedniego. W 2015 r. zanotowano spadek o 10,3%, jednak ich liczba wciąż jest wyższa od tej zanotowanej w 2013 r. o 20,7%. W oparciu o te dane można założyć, że zwiększa się bezpieczeństwo na głównych arteriach miasta, jednak spada ono na innych ulicach, które również są często użytkowane przez mieszkańców miasta.

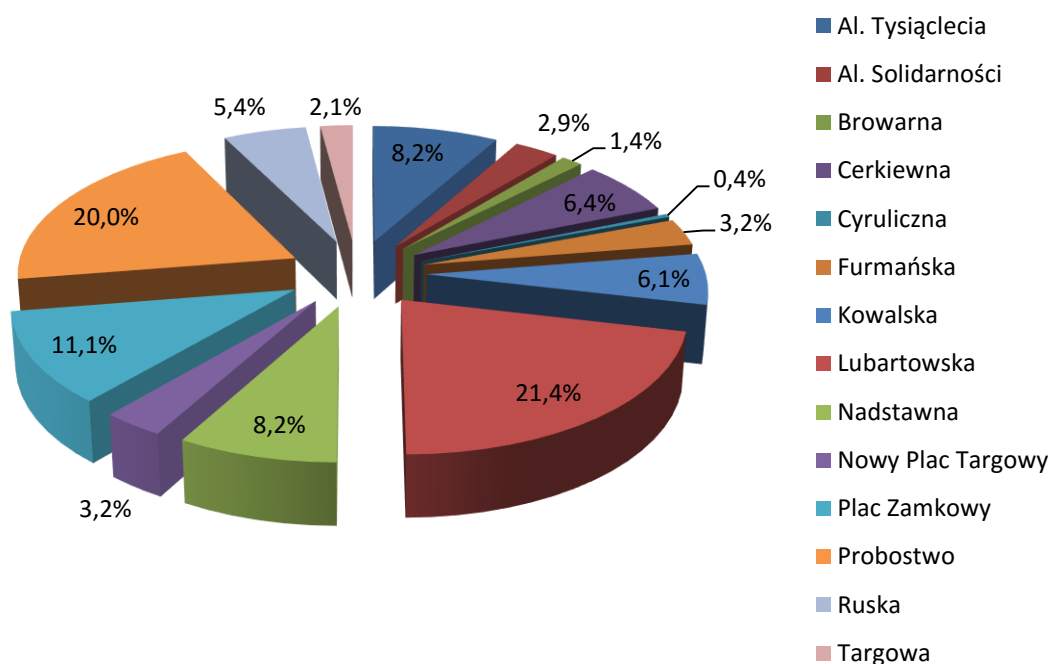
Na pozostałych ulicach dochodzi raczej do incydentalnych przypadków zdarzeń drogowych. Na ulicach Browarnej, Cerkiewnej i Cyrulicznej doszło do jednej kolizji w ciągu trzech lat objętych analizą. Z kolei w tym okresie na ulicy Ciasnej nie odnotowano żadnego zdarzenia drogowego. W przypadku ulic: Furmańskiej, Kowalskiej, Nadstawnej, Nowy Plac Targowy, Probostwo, Targowa w latach 2013-2015 doszło łącznie do mniej niż 10 zdarzeń drogowych. A na Placu Zamkowym zanotowano ich równo 10. Są to ulice w bardzo małym stopniu narażone na niebezpieczeństwo generowane przez ruch drogowy.

Straż Miejska również ma uprawnienia do podejmowania interwencji związanych z sytuacjami drogowymi. W roku 2015 r.³ na terenie objętym badaniem podjęto ich 280. Najwięcej interwencji Straż Miejska podjęła na ulicy Lubartowskiej (21,4%) oraz Probostwo (20,0%).

---

³ Straż Miejska Miasta Lublin nie prowadziła zbioru wykroczeń notowanych na poszczególnych ulicach miasta przed 2015 r., w związku z tym przytoczone dane dotyczą jedynie roku 2015

Wykres 7. Odsetek interwencji drogowych Straży Miejskiej Miasta Lublin w roku 2015 na obszarze objętym badaniem

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych znajdujących się w Systemie DART przekazanych przez Straż Miejską Miasta Lublin

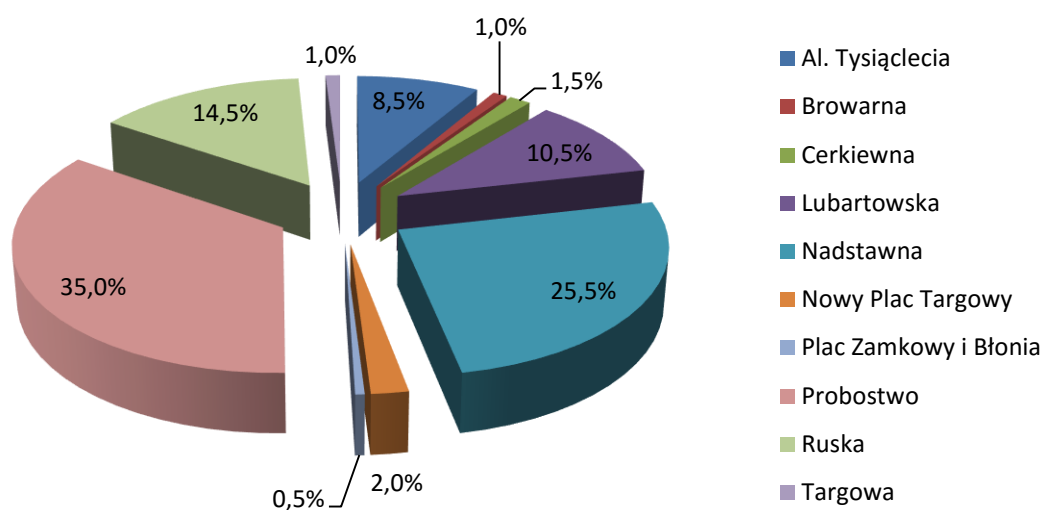
Inną lokalizacją, w której dochodzi do dość częstych interwencji drogowych Straży Miejskiej Miasta Lublin jest Plac Zamkowy (11,1%) oraz Aleja Tysiąclecia (8,2%) i ulica Nadstawna (8,2%). Najmniej interwencji odnotowano na ulicy Cyrulicznej, Browarnej i Targowej, a na ulicy Ciasnej nie miała miejsca żadna interwencja drogowa Straży Miejskiej.

Interwencje drogowe podejmowane w badanym obszarze stanowiły jedynie 2,2% wszystkich interwencji drogowych podjętych przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej Miasta Lublin w 2015 r. na terenie miasta⁴.

W związku z interwencjami drogowymi strażnicy miejscy nałożyli w 2015 r. 200 mandatów na obszarze objętym analizą. Największą liczbę mandatów wręczono na ulicy Probstwo (35%) oraz Nadstawnej (25,5%).

⁴ Ogólna liczba podjętych przez Straż Miejską Miasta Lublin interwencji drogowych w 2015 r. to 13053. W oparciu o dane ze *Sprawozdania z działalności Straży Miejskiej Miasta Lublin za rok 2015*, s. 7. Sprawozdanie dostępne pod adresem: http://www.986.pl/upload/sprawozdanie_sm_2015.pdf

Wykres 8. Odsetek mandatów wystawionych przez Straż Miejską Miasta Lublin w ramach interwencji drogowych w roku 2015 na obszarze objętym badaniem

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych znajdujących się w Systemie DART przekazanych przez Straż Miejską Miasta Lublin

Mieszkańcy uczestniczący w przedmiotowym badaniu nie wykazywali na obawy związane z niebezpiecznie jeżdżącymi kierowcami. Jedynie 2,4%⁵ badanych najbardziej obawia się tego typu zagrożeń w okolicy swojego miejsca zamieszkania. A jeszcze mniej, bo 1,7% spośród nich spotkało się osobiście z zagrożeniem ze strony niebezpiecznie jeżdżących kierowców w najbliższej okolicy. Jednak aż 57,2% badanych uważa ulice za miejsca najbardziej niebezpieczne ze wszystkich w pobliżu miejsca swojego zamieszkania. Zostały one uznane za najbardziej niebezpieczne. Należy jednak wziąć pod uwagę fakt, że ulice mogą być przez respondentów rozumiane nieco szerzej, niż jako jedynie pas jezdni, ale pojmowana jako jezdnie wraz z przyległymi do niej chodnikami i pozostałą infrastrukturą.

Statystyki policyjne w odniesieniu do zachowań przestępczych wskazują na ogólną liczbę zdarzeń oraz na ich trzy rodzaje: znęcanie się nad rodziną, kradzież rzeczy oraz oszustwo. Na terenie obszaru objętego analizą w 2010 r. doszło ogólnie do 577 zdarzeń. W 2015 r. tych zdarzeń było 1019.

⁵ Szczegółowe dane dotyczące zagrożeń, jakich obawiają się mieszkańcy oraz wskazania najbardziej niebezpiecznych miejsc analizowanego obszaru zostały zaprezentowane w dalszej części raportu

Tabela 2. Odsetek zdarzeń drogowych na poszczególnych ulicach w odniesieniu do ogólnej liczby zdarzeń w analizowanym obszarze w latach 2010 i 2015

Ulica	2010 r.	2015 r.
Aleja Tysiąclecia	23,7%	22,4%
Browarna	0,2%	-
Ciasna	0,2%	0,2%
Cyruliczna	0,5%	1,9%
Furmańska	2,3%	2,2%
Kowalska	5,9%	4,7%
Lubartowska	32,4%	38,4%
Nadstawna	1,4%	1,6%
Nowy Plac Targowy	1,7%	2,3%
Plac Zamkowy	4,9%	6,3%
Probostwo	6,6%	4,0%
Ruska	17,5%	14,5%
Targowa	2,8%	1,7%

Źródło: dane przekazane przez Komendę Wojewódzką w Lublinie

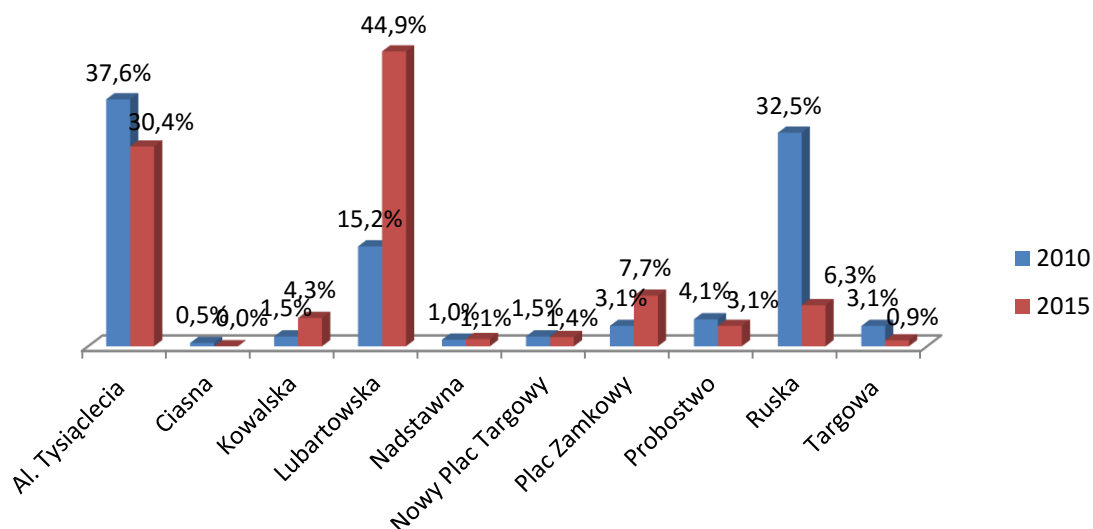
Pod względem liczności występowania zdarzeń przestępczych dominuje region ulicy Lubartowskiej, na której zanotowano najwięcej takich zdarzeń w obu analizowanych latach. Równie niebezpieczna wydaje się być Aleja Tysiąclecia oraz ulica Ruska. Należy zauważyć, że przestępczość klaruje się na podobnym poziomie w tych samych lokalizacjach w obrębie kolejnych lat.

Na poziom zachowań przestępczych ma wpływ również poziom zaludnienia tych miejsc. Zarówno ulica Lubartowska, jak i Aleja Tysiąclecia oraz ulica Ruska są miejscami, w których występuje duże zgromadzenie ludności. Zlokalizowane są tam Dworzec PKS i busów, targowisko oraz liczne sklepy. Ponadto sąsiedztwo ze Starym Miastem generuje wzmożony ruch turystyczny. Wszędzie tam, gdzie są duże skupiska ludności zwiększa się ryzyko występowania zachowań o charakterze przestępczym.

Przestępstwa związane ze znęcaniem się nad rodziną nie stanowią dużego odsetka w analizowanym rejonie. W 2015 r. odnotowano 9 interwencji związanych z przemocą w rodzinie (z tego 66,7% na ul. Lubartowskiej), a w 2010 r. było ich 11 (w tym 81,8% na ul. Lubartowskiej). W 2015 r. tego typu przestępstwa stanowiły 0,9% ogółu zdarzeń przestępczych, a pięć lat wcześniej było to 1,9%. Jest to rodzaj przestępstwa, które występuje w badanym obszarze w stopniu marginalnym (uwzględniając jedynie statystyki policyjne, a więc zgłoszone przypadki przemocy domowej).

Najczęstszą formą przestępstw jest kradzież cudzej rzeczy. W 2010 r. stanowiła ona 34,1% ogółu, z kolei w 2015 r. 34,5%. Najwięcej tego typu incydentów zanotowano w 2010 r. na Alei Tysiąclecia (37,6% wszystkich kradzieży w tym roku), zaś w roku 2015 r. najwięcej kradzieży dokonano na ulicy Lubartowskiej (44,9% ogółu tego typu zdarzeń w rok).

Wykres 9. Odsetek kradzieży rzeczy na poszczególnych ulicach objętych badaniem w latach 2010 i 2015

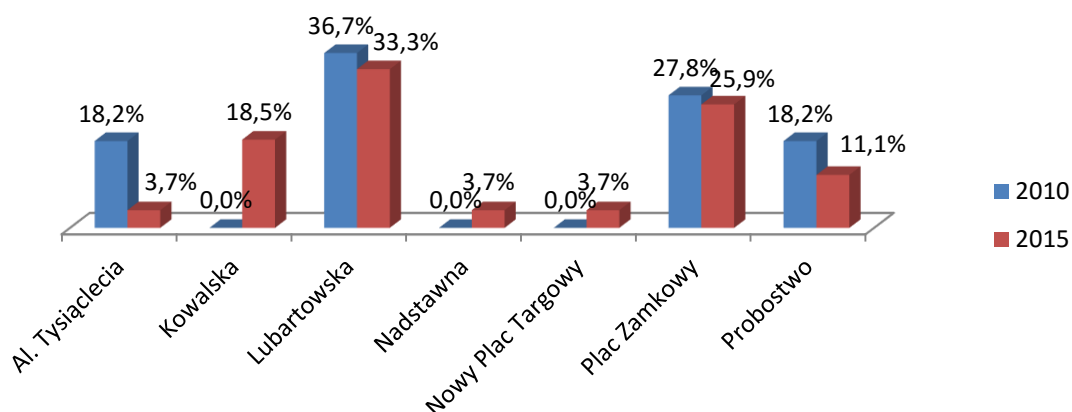

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zarejestrowanych w Krajowym Systemie Informacyjnym Policji (KSIP) przekazanych przez Komendę Wojewódzką Policji w Lublinie

Problem kradzieży dotyczy głównie lokalizacji, w których pojawiają się skupiska ludzi - dworzec PKS, targowisko oraz ulica Lubartowska z licznymi sklepami i innymi firmami usługowymi. Mieszkańcy uczestniczący w badaniu wskazywali, że kradzież jest jednym z zagrożeń, którego obawiają się w okolicy swojego miejsca zamieszkania - 16,6% respondentów. A 13,0% uczestników badania padła ofiarą kradzieży w miejscu swojego zamieszkania.

Oszustwa stanowią niewielki odsetek odnotowanych przestępstw na obszarze objętym analizą - w 2010 r. było to 1,9%, a w 2015 r. 2,7%. W 2010 r. 36,4% oszust dokonano na ulicy Lubartowskiej, a 27,8% na Placu Zamkowym. W 2015 r. najwięcej było ich również na ulicy Lubartowskiej (33,3%) oraz Placu Zamkowym (25,9%).

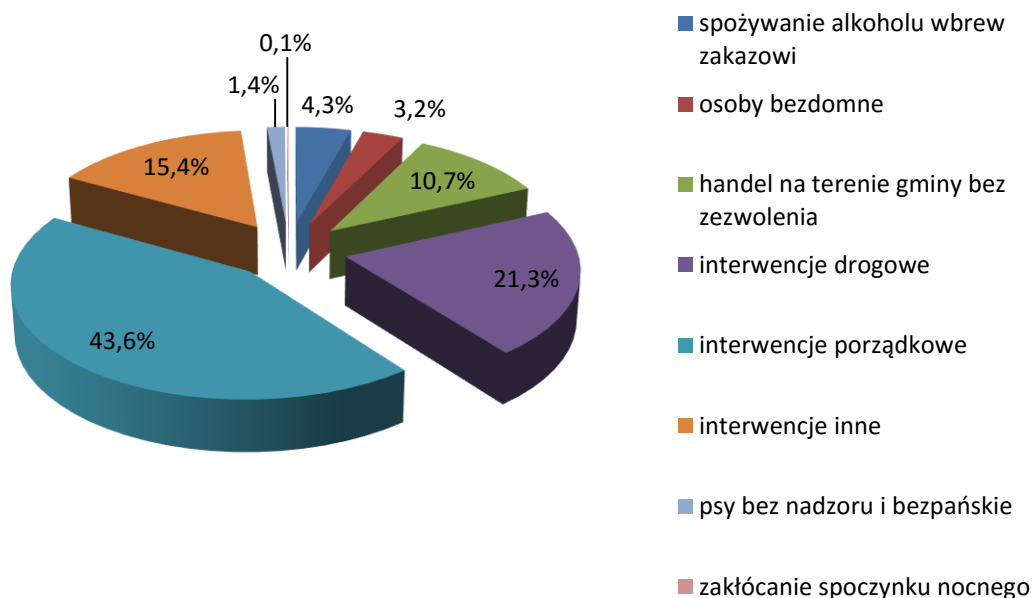
Wykres 10. Odsetek oszustw na poszczególnych ulicach objętych badaniem w latach 2010 i 2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zarejestrowanych w Krajowym Systemie Informacyjnym Policji (KSIP) przekazanych przez Komendę Wojewódzką Policji w Lublinie

Straż Miejska w 2015 r. łącznie w analizowanym obszarze miasta przyjęła 1313 zgłoszeń. Najwięcej związanych było z interwencjami porządkowymi (43,6%) oraz interwencjami drogowymi (21,3%). Najrzadziej strażnicy miejscy interweniowali w związku z zakłócaniem spoczynku nocnego (0,1%).

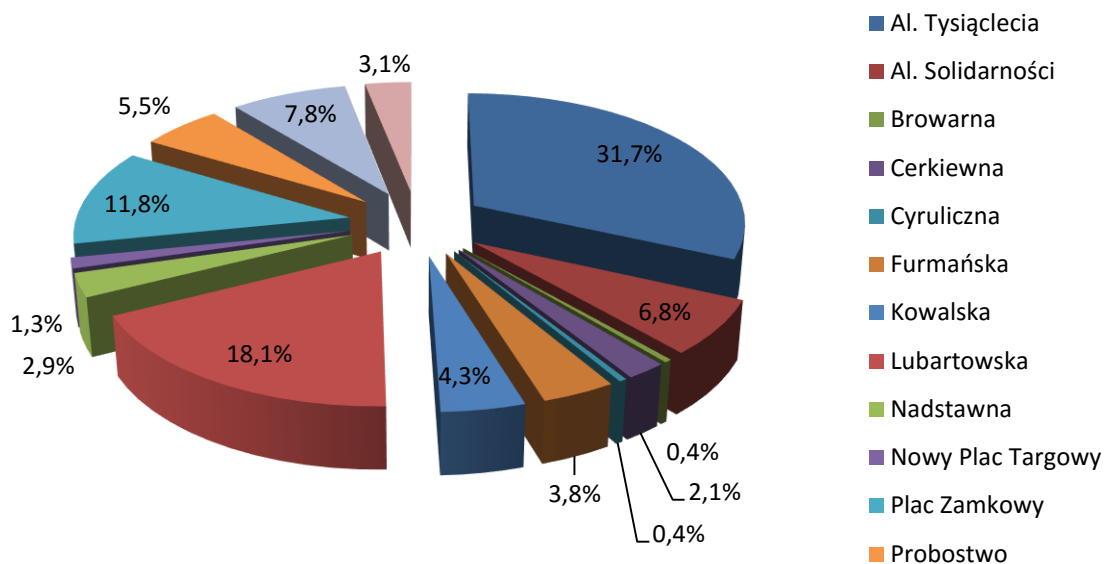
Wykres 11. Interwencje Straży Miejskiej Miasta Lublin w obszarze objętym badaniem w 2015 r. w podziale na rodzaj interwencji

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych znajdujących się w Systemie DART przekazanych przez Straż Miejską Miasta Lublin

Najwięcej interwencji przeprowadzono w obrębie Alei Tysiąclecia (31,7%) oraz ulicy Lubartowskiej (18,1%). W 2015 r. ani razu Straż Miejska Miasta Lublin nie odebrała zgłoszenia z terenu ulicy Ciasnej. Bardzo rzadko zaś z ulicy Browarnej i Cyrulicznej (po 0,4%).

Wykres 12. Interwencje Straży Miejskiej Miasta Lublin w obszarze objętym badaniem w 2015 r. w podziale na miejsce interwencji

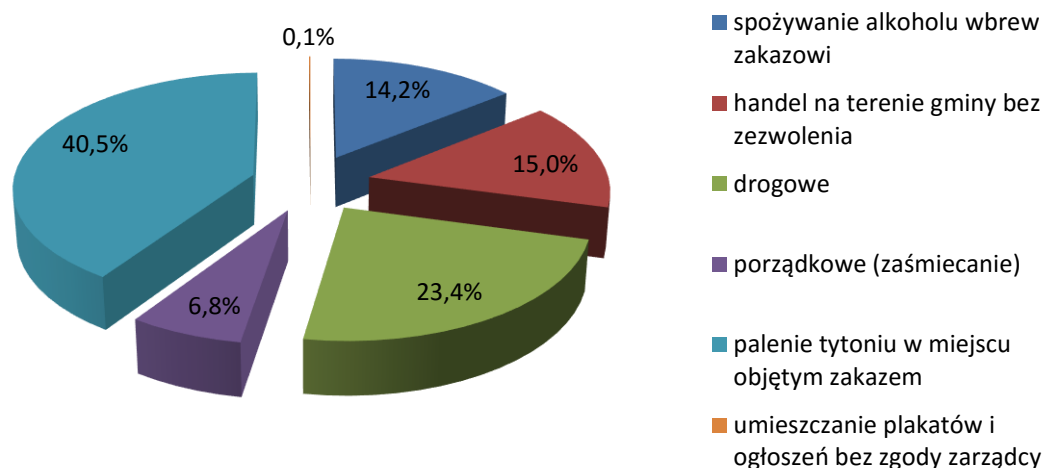

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych znajdujących się w Systemie DART przekazanych przez Straż Miejską Miasta Lublin

Ponadto w 2015 r. Straż Miejska Miasta Lublin na terenie objętym badaniem wystawiła 854 mandaty karne. Najczęściej karano za palenie tytoniu w miejscu objętym zakazem (40,5%) oraz w ramach interwencji drogowych (23,4%). Najrzadziej wystawiano mandaty karne za umieszczanie plakatów i ogłoszeń bez zgody zarządcy (0,1%) oraz zaśmiecanie terenu (6,8%).

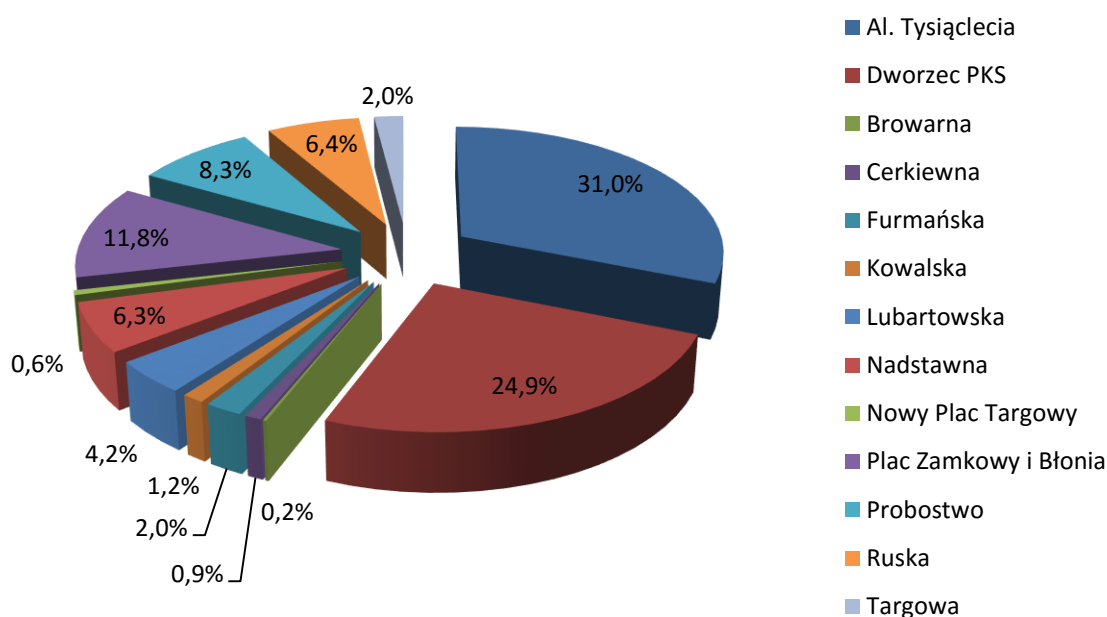
Wykres 13. Mandaty karne wystawione przez Straż Miejską Miasta Lublin w obszarze objętym badaniem w 2015 r. w podziale na rodzaj interwencji

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Straż Miejską Miasta Lublin

Mandaty wystawiane były najczęściej na Alei Tysiąclecia (31,0%) oraz na terenie dworca PKS (24,9%). Najrzadziej zaś na ulicy Browarnej (0,2%), Nowym Placu Targowym (0,6%) oraz ulicy Cerkiewnej (0,9%). Z kolei na terenie Alei Solidarności, ulic Ciasnej i Cyrulicznej nie wystawiono ani jednego mandatu.

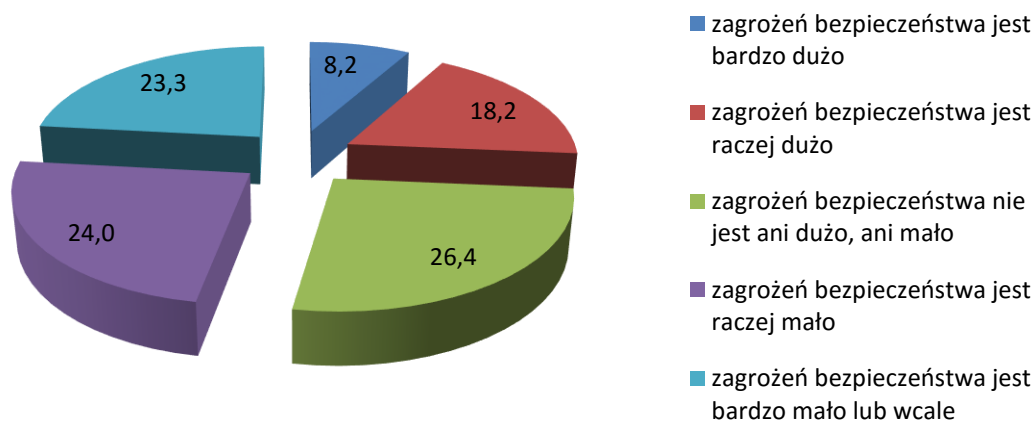
Wykres 14. Mandaty karne wystawione przez Straż Miejską Miasta Lublin w obszarze objętym badaniem w 2015 r. w podziale na miejsce interwencji

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Straż Miejską Miasta Lublin

W oparciu o zaprezentowane dane można wysnuć wniosek, że lokalizacjami, w których najczęściej dochodzi do przestępstw oraz sytuacji zagrażających bezpieczeństwu są ulice: Lubartowska, Aleja Tysiąclecia oraz ulica Ruska. Są to miejsca, które charakteryzuje największe natężenie ruchu samochodowego i pieszego.

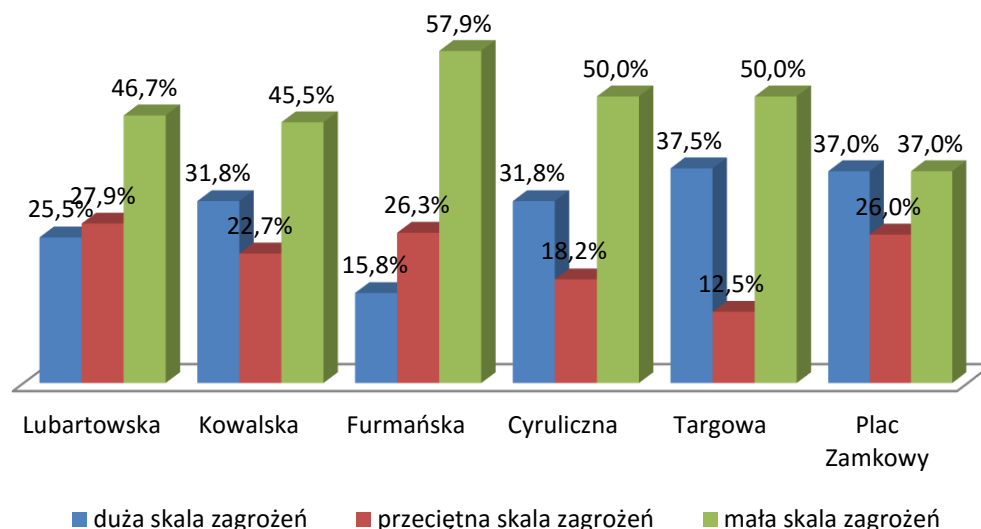
Wykres 15. Skala/częstotliwość występowania zagrożeń bezpieczeństwa w opinii mieszkańców analizowanego obszaru (w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Wśród mieszkańców dominuje opinia, że zagrożeń jest, ani mało, ani dużo (26,4%), a więc miejsce ich zamieszkania jest przeciętnie bezpieczne. Większość mieszkańców jest zdania, że zagrożeń bezpieczeństwa jest mało - raczej mało (24,0%) i bardzo mało lub wcale (23,3%). Ponad 18% respondentów była zdania, że zagrożeń jest raczej dużo, a nieco ponad 8%, że jest ich bardzo dużo. Średnia ocena występowania zagrożeń wyniosła 2,64 punktu w 5-punktowej skali. Oznacza to, że mieszkańcy raczej przychylają się do opinii, że w miejscu ich zamieszkania jest niebezpiecznie.

Wykres 16. Ocena skali występowania zagrożeń bezpieczeństwa w okolicy miejsca zamieszkania według podziału na miejsce zamieszkania⁶

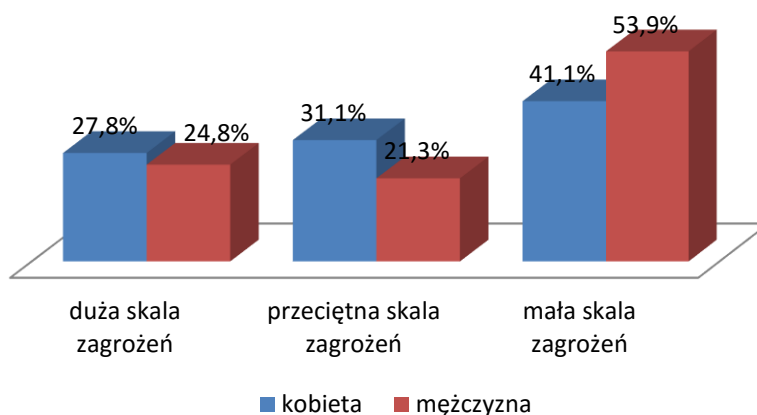

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Najwięcej osób twierdzących, że zagrożeń bezpieczeństwa w okolicy ich miejsca zamieszkania jest mało pochodzi z ulicy Furmańskiej. Wśród mieszkańców ulic Cyrulicznej i Targowej połowa również jest zdania, że zagrożenia występują rzadko. Jednocześnie to wśród osób mieszkających na ulicy Targowej jest największy odsetek respondentów mających odmienną opinię. Należy zakładać, że taka rozbieżność jest efektem własnych doświadczeń uczestników badania - osoby, które nie spotkały się osobiście z sytuacją zagrożenia częściej są skłonne twierdzić, że ono nie występuje, zaś osoby, które takich zagrożeń doświadczyły mają przeciwne zdanie. Poza mieszkańcami ulicy Targowej, także znaczący odsetek osoby pochodzących z Placu Zamkowego wysoko ocenia skalę występowania zagrożeń bezpieczeństwa w miejscu ich zamieszkania. Jak pokazuje badanie mieszkańcy różnie oceniają częstotliwość pojawiania się niebezpieczeństwa w miejscu ich zamieszkania. W dużej mierze mają na to wpływ osobiste doświadczenia związane z poczuciem bezpieczeństwa.

⁶ W analizie uwzględniono jedynie te lokalizacje, na których zrealizowano taką liczbę wywiadów, aby umożliwiła prezentację rozkładu odpowiedzi. W przypadku lokalizacji, w których liczba wywiadów była niższa niż 10 zrezygnowano z prezentacji rozkładu odpowiedzi

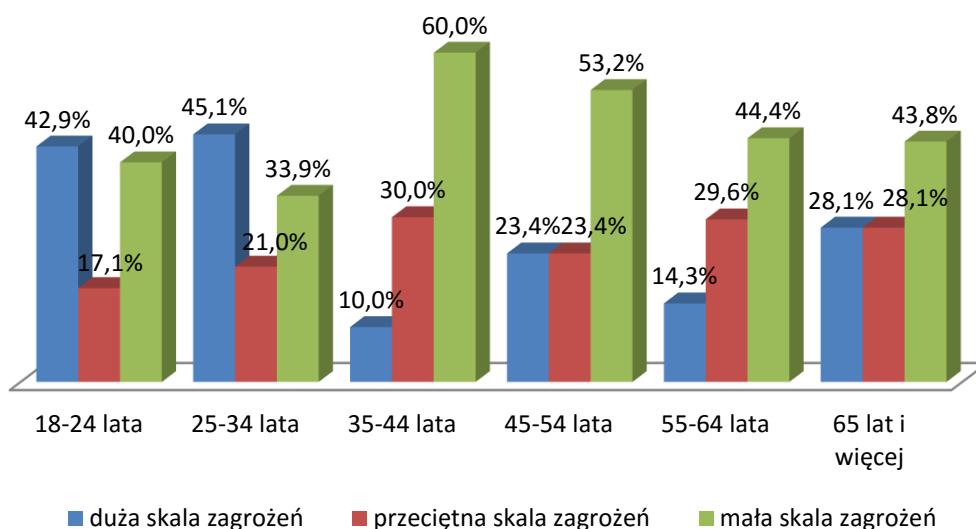
Wykres 17. Ocena skali występowania zagrożeń bezpieczeństwa w okolicy miejsca zamieszkania według podziału na płeć

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Bardziej zagrożone czują się kobiety, wśród których niemal 30% uważa, że skala zetknięcia się z niebezpieczną sytuacją w miejscu ich zamieszkania jest duża. Kobiety częściej niż mężczyźni uważają, że wystąpienia niebezpieczeństwa jest na przeciętnym poziomie. Niespełna 25% mężczyzn ocenia częstotliwość występowania zagrożeń na dużą, a ponad połowa uważa, że jest ona mała. Zauważalny jest wyraźny wpływ płci na ocenę skali występowania zagrożeń. Statystycznie kobiety częściej są ofiarami przestępstw, dlatego też częściej i w większym stopniu dostrzegają grożące im niebezpieczeństwo.

Wykres 18. Ocena skali występowania zagrożeń bezpieczeństwa w okolicy miejsca zamieszkania według podziału na wiek

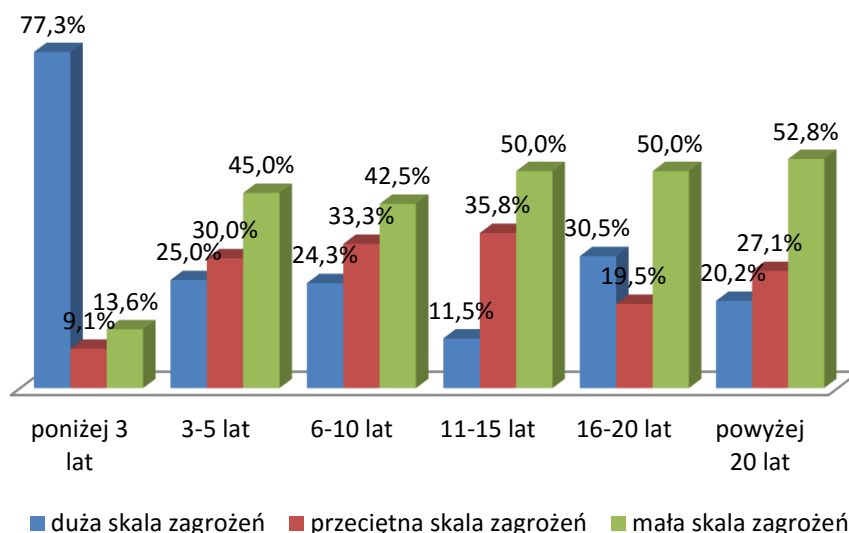

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Skalę zagrożeń bezpieczeństwa jako dużą oceniają przede wszystkim osoby młode (od 18 do 34 lat), wśród osób w średnim wieku ocena ta zdecydowanie spada i wzrasta ponownie wśród osób z najstarszej grupy wiekowej. Obawy o bezpieczeństwo swoje

i bliskich jest domeną młodych osób zamieszkujących w rejonie objętym badaniem. Osoby młode są zdecydowanie bardziej aktywne społecznie, częściej wychodzą z domu, co powoduje, że są bardziej narażone na kontakty z innymi, a mogą one skutkować również negatywnymi zdarzeniami.

Wykres 19. Ocena skali występowania zagrożeń bezpieczeństwa w okolicy miejsca zamieszkania według podziału na długość czasu zamieszkania w badanym obszarze

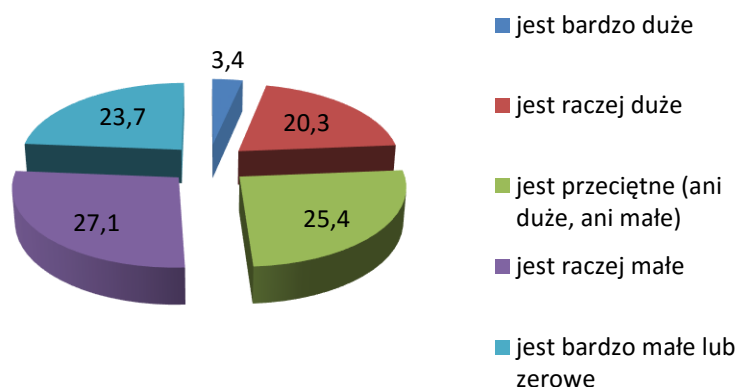
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Na ocenę częstotliwości występowania zagrożeń bezpieczeństwa ma wpływ również czas zamieszkiwania w rejonie objętym analizą. Dane wyraźnie wskazują, że najwięcej obaw mają osoby, które mieszkają na ulicach objętych badaniem krócej niż 3 lata. Są to osoby nowe, obce dla miejscowej ludności. Ocena ta współgra z faktem, że respondenci wskazywali na fakt, że najbardziej zagrożone jest bezpieczeństwo osób z zewnątrz/obcych, które przebywają na tym terenie - 7,5% wskazań⁷.

Ponad połowa mieszkańców dawnego Podzamcza i ulicy Lubartowskiej uczestnicząca w badaniu jest zdania, że prawdopodobieństwo stania się ofiarą przestępstwa w miejscu ich zamieszkania jest raczej małe, bardzo małe lub zerowe. Niespełna 24% respondentów wyraża odmienną opinię.

⁷ Szczegółowe dane dotyczące grup osób narażonych na stanie się ofiarą w miejscach objętych analizą znajdują się w dalszej części raportu

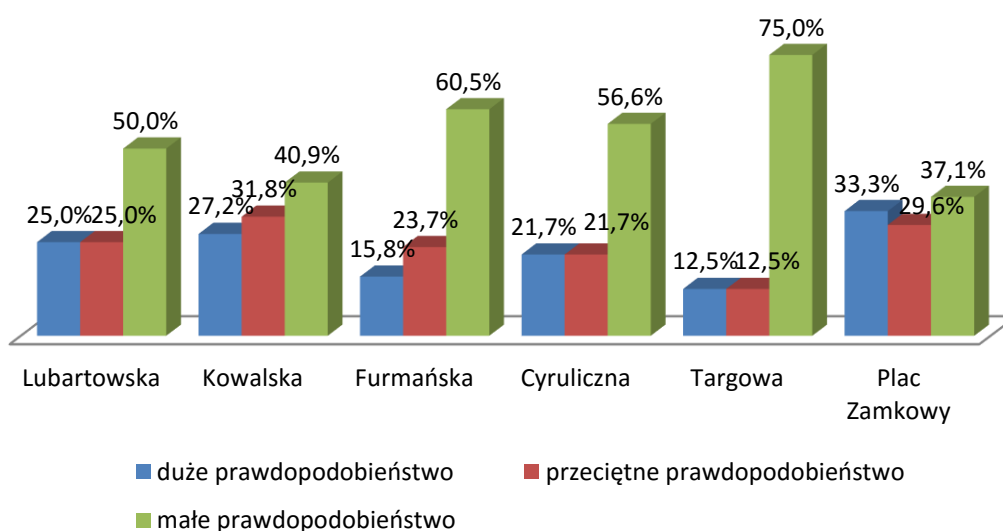
Wykres 20. Ocena prawdopodobieństwa stania się ofiarą przestępstwa (w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Największe prawdopodobieństwo stania się ofiarą przestępstwa przewidują mieszkańcy Placu Zamkowego oraz ulicy Kowalskiej i Lubartowskiej. Najmniej zagrożeni czują się z kolei osoby mieszkające przy ulicy Targowej oraz Furmańskiej.

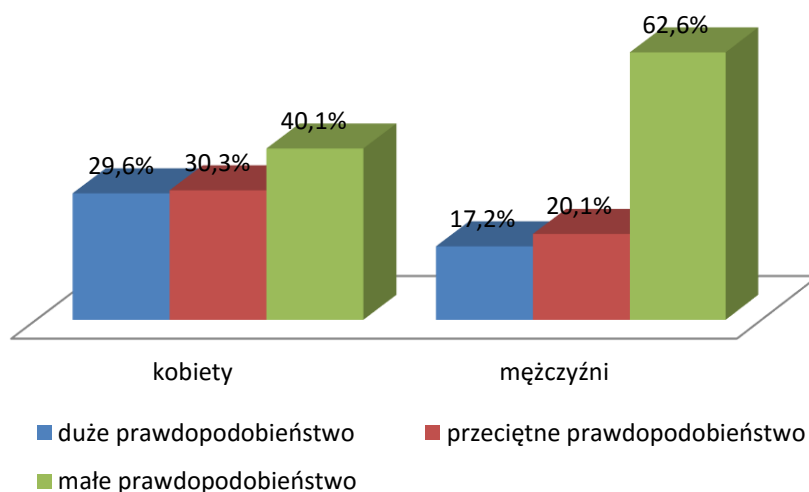
Wykres 21. Ocena prawdopodobieństwa stania się ofiarą przestępstwa według podziału na miejsce zamieszkania

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Prawdopodobieństwo stania się ofiarą przestępstwa jest wyższe u osób zamieszkujących na większych ulicach badanego obszaru, a zarazem tych najbardziej uczęszczanych przez mieszkańców Lublina oraz osoby przyjezdne. Niebezpieczeństwo wzrasta więc wraz z natężeniem ruchu osób w danej lokalizacji.

Wykres 22. Ocena prawdopodobieństwa stania się ofiarą przestępstwa według podziału na płeć

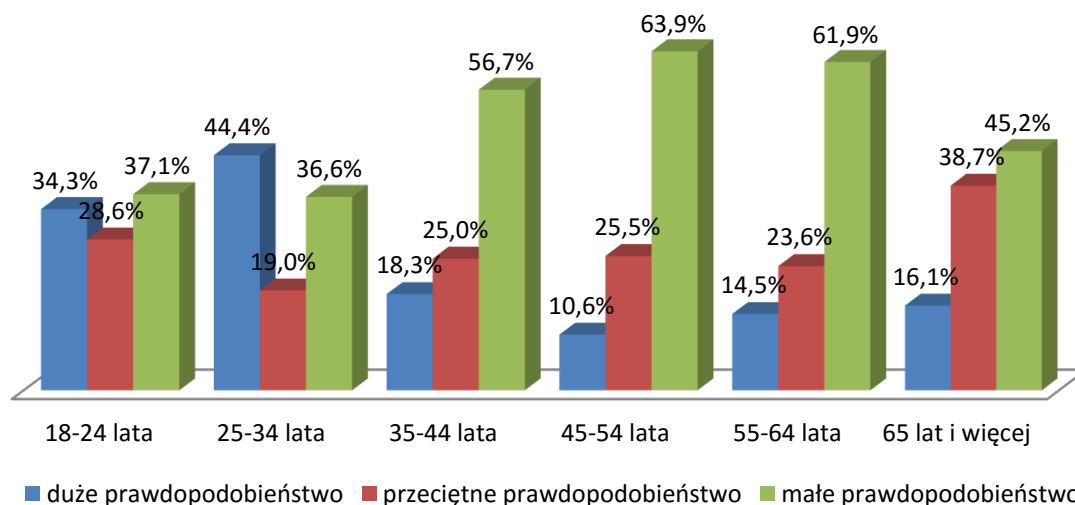

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

O wiele bardziej zagrożone czują się kobiety, niż mężczyźni. Niemal 30% kobiet uczestniczących w badaniu uważa, że jest duża szansa, że zostaną ofiarą przestępstwa w okolicy swojego miejsca zamieszkania. Wśród mężczyzn opinię taką posiada nieco ponad 17% respondentów. Wśród mężczyzn ponad 62% jest przekonana, że prawdopodobieństwo, iż będą ofiarą przestępstwa jest małe (23,7% uważa, że jest bardzo małe lub zerowe). Opinia taka jest dominująca również wśród kobiet, jednak zgadza się z nią znacznie mniejszy odsetek badanych (o 22,5 punktu procentowego). Fakt, że to kobiety są bardziej narażone na niebezpieczeństwo potwierdzają również wypowiedzi respondentów wskazujące w 30,5%⁸ na tę grupę osób jako najbardziej podatną na stanie się ofiarą czynów przestępczych. Poczucie bezpieczeństwa oraz podatność na bycie ofiarą przestępstwa są silnie skorelowane z płcią.

⁸ Szczegółowe wyniki dotyczące grup osób najbardziej narażonych na stanie się ofiarą przestępstwa zostały zaprezentowane w dalszej części badania

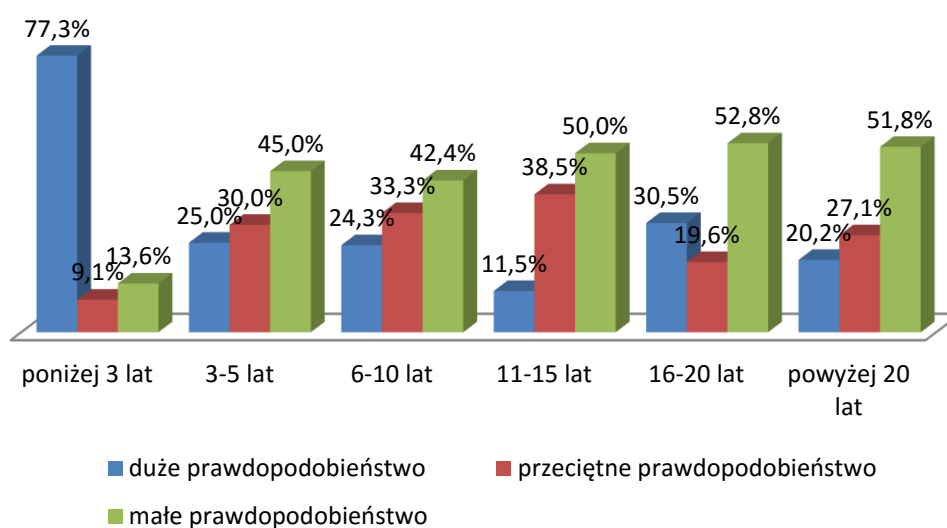
Wykres 23. Ocena prawdopodobieństwa stania się ofiarą przestępstwa według podziału na wiek

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Wpływ na ocenę prawdopodobieństwa stania się ofiarą przemocy jest zależny również od wieku. Bardziej narażone czują się osoby młodsze niż starsze. Najwyżej prawdopodobieństwo jako duże oceniają osoby w wieku 25-34 lata oraz osoby z najmłodszej grupy respondentów 18-24 lata. Najniżej zaś osoby w wieku 45-54 lata oraz 55-64 lata. Wśród osób z najstarszej grupy wiekowej obawa przed staniem się ofiarą czynu przestępczego wzrasta w stosunku do osób w wieku średnim. Oznacza to, że najbardziej narażone na ataki są osoby w wieku 18-24 lata, a zarazem najaktywniej korzystające z życia towarzyskiego, ale poczucie zagrożenia charakterystyczne jest również dla osób najstarszych, które są najbardziej bezbronne z powodu ograniczeń wiążących się z wiekiem.

Wykres 24. Ocena prawdopodobieństwa stania się ofiarą przestępstwa według podziału na długość okresu zamieszkania

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Dostrzegalna jest również zależność pomiędzy oceną prawdopodobieństwa stania się ofiarą przemocy a okresem zamieszkania na terenie objętym badaniem. Najwięcej obaw mają osoby, które od niedawna zamieszkują w obrębie ulic, na których realizowane było badanie. Aż 77,3% respondentów mieszkających w tym rejonie krócej niż 3 lata uważa, że istnieje duże prawdopodobieństwo, iż mogą stać się potencjalną ofiarą przestępców. Wraz z wydłużającym się okresem zamieszkania na obszarze podlegającym analizie wzrasta liczba osób, które oceniają to prawdopodobieństwo jako małe. Osoby dłużej mieszkające w tym miejscu czują się tam bardziej bezpiecznie, można zakładać, że czują się jak „u siebie”, z kolei osoby krótko przebywające w tym regionie wciąż mogą być traktowane jako osoby z zewnątrz, osoby obce, które w opinii mieszkańców są w większym stopniu narażone na niebezpieczeństwo.

2. GŁÓWNE ZACHOWANIA PRZESTĘPCZE I NARUSZAJĄCE ZASADY BEZPIECZEŃSTWA

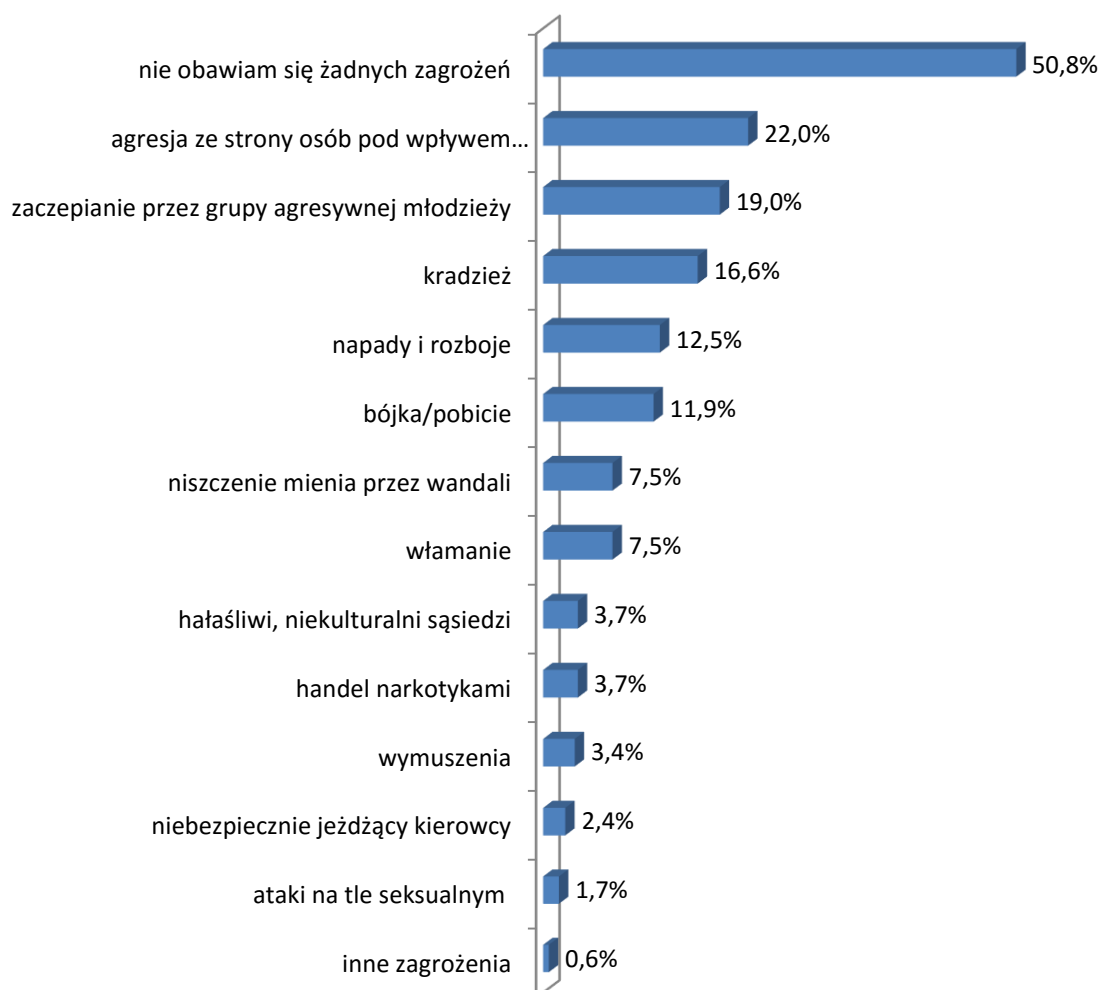
Z danych przekazanych przez Straż Miejską Miasta Lublin wynika, że do najczęściej występujących zachowań przestępczych i naruszających zasady bezpieczeństwa w regionie dawnego Podzamcza i ulicy Lubartowskiej należy zaliczyć sytuacje wymuszające interwencje drogowe. Zachowania o znamionach przestępstw czy wykroczeń stanowią niewielki odsetek podjętych w 2015 r. interwencji Straży Miejskiej - spożywanie alkoholu w miejscach publicznych (wbrew zakazom) stanowiło 4,3% wszystkich interwencji, a jest to zachowanie generujące sytuacje potencjalnie niebezpieczne; zaś interwencje w sprawie psów pozostawionych bez nadzoru lub bezpańskich stanowiły 1,4% ogółu interwencji.

Policyjne dane wskazują, że niebezpieczeństwo wynikające z zachowań kierowców w ruchu drogowym jest skoncentrowane przede wszystkim na głównych arteriach miasta, jak Al. Tysiąclecia i na ul. Lubartowskiej. Skala tego typu zjawisk w pozostałych lokalizacjach jest stosunkowo niewielka. Ponadto wśród innych zagrożeń wskazano przemoc domową (znęcanie się nad rodziną), która jest niezbyt nasilonym zjawiskiem, a także oszustwo i kradzież cudzej rzeczy. W obszarze funkcjonowania dwóch komisariatów Policji⁹, które obejmują obszar dawnego Podzamcza i ulicy Lubartowskiej (Komisariat I i II Policji w Lublinie) od 2012 r. stale rośnie liczba wypełnionych formularzy Niebieskiej Karty. W 2012 r. było ich 57, ale w kolejnym roku ich liczba wzrosła o 71,9% i wyniosła 98, w kolejnych latach wzrost nie był tak znaczny, ale występował - w 2014 r. wypełniono 107 formularzy Niebieskiej Karty, o 9,2% więcej niż rok wcześniej, a w 2015 r. 110, a więc nastąpił wzrost o 2,8%.

Ze wszystkich wskazanych przez Wojewódzką Komendę Policji zdarzeń największa skala dotyczy kradzieży, które zlokalizowane są przede wszystkim w miejscach dużych skupisk ludzkich - ul. Ruska, ul. Lubartowska, Al. Tysiąclecia. Szczegółowe dane dotyczące statystyk policyjnych i Straży Miejskiej zostały zaprezentowane w poprzedniej części raportu.

⁹ Policja nie prowadzi statystyk dotyczących Niebieskich Kart w ujęciu poszczególnych ulic, w związku z tym przedstawione dane dotyczą komisariatów, które obejmują swoim działaniem także ulice mieszczące się na dawnym Podzamczu i ulicę Lubartowską

Wykres 25. Rodzaje zagrożeń, których obawiają się mieszkańcy dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej

*wyniki nie sumują się do 100%, ponieważ respondenci mogli udzielić więcej niż jednej odpowiedzi.

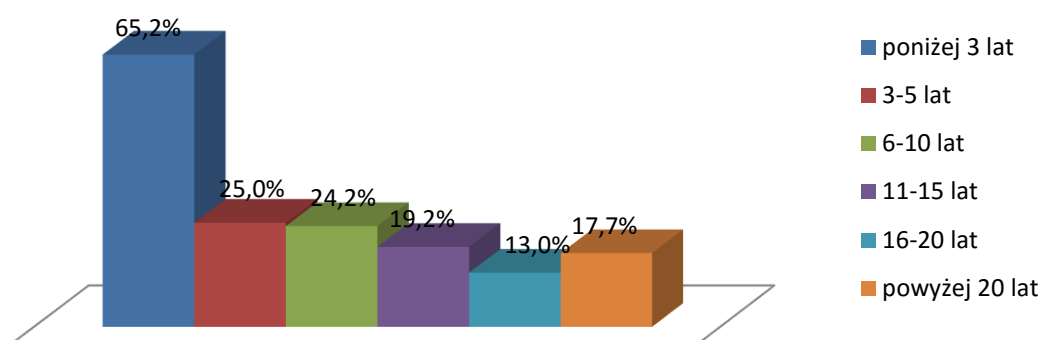
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Ponad połowa mieszkańców dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej nie obawia się żadnych niebezpieczeństw w okolicy swojego miejsca zamieszkania, jednak 49,2% osób uczestniczących w badaniu wskazało na takie sytuacje. Mniej bezpiecznie czują się kobiety (35,5%), które w mniejszym stopniu niż mężczyźni (67,9%) oceniały, że nie obawiają się żadnych niebezpiecznych sytuacji.

Respondenci najczęściej obawiają się agresji ze strony osób pod wpływem alkoholu lub narkotyków. Obawy te są uzasadnione uwzględniając charakter analizowanego obszaru, który obejmuje swoim zakresem okolice Placu Zamkowego i ulice Starego Miasta, które są miejscem atrakcyjnym turystycznie oraz gdzie zlokalizowanych jest wiele lokali gastronomicznych. Fakt ten ma wpływ na to, że w lokalizacji tej często można spotkać osoby pod wpływem alkoholu. Ponadto na Placu Zamkowym organizowane są różne wydarzenia kulturalne i sportowe, które skupiają duże grupy ludzi, także spożywających alkohol. Agresji ze strony osób pod wpływem środków odurzających obawiają się w większym stopniu kobiety (34,8%) niż mężczyźni (7,9%). Obawa przed agresją ze strony

osób odurzonych alkoholem lub narkotykami wzrasta wraz z poziomem wykształcenia - im wyższy poziom wykształcenia, tym większe są obawy. Wśród osób z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym obawy takie ma 13,2%, spośród osób posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe jest to 16,4%, natomiast w gronie osób deklarujących posiadanie średniego wykształcenia odsetek ten przekracza ¼ tej grupy badanych (25,9%), a najwyższy jest wśród mieszkańców z wyższym wykształceniem i wynosi 40,4%. Bardziej obawiają się tego typu agresji osoby krótko zamieszkujące na obszarze dawnego Podzamcza oraz ul. Lubartowskiej, niż te, które mieszkają tam długo.

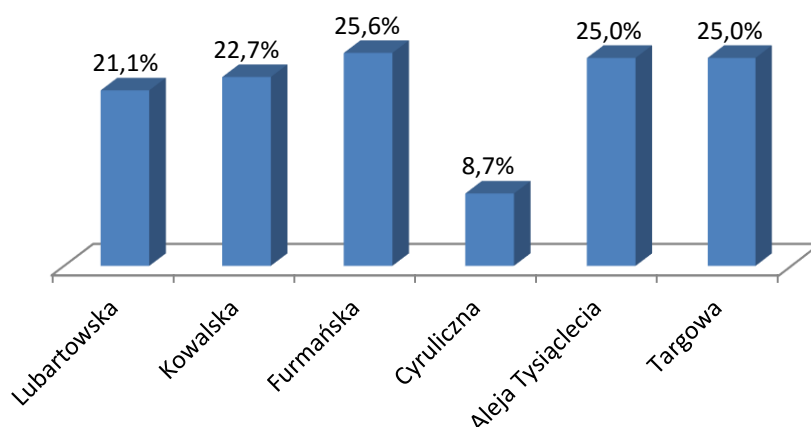
Wykres 26. Obawa przed agresją ze strony osób pod wpływem alkoholu lub narkotyków a długość czasu zamieszkiwania na obszarze dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Ponad 65% osób mieszkających w analizowanym regionie krócej niż 3 lata obawia się agresji ze strony osób pod wpływem alkoholu lub narkotyków. Wraz z wydłużaniem się okresu zamieszkiwania na tym terenie spada odsetek osób podzielających tę obawę. Co prawda wśród grupy najdłużej zamieszkującej ona wzrasta, ale należy pamiętać, że są to osoby w dużej mierze z najstarszej grupy wiekowej, która ogólnie niżej ocenia poziom bezpieczeństwa.

Wykres 27. Obawa przed agresją ze strony osób pod wpływem alkoholu lub narkotyków a miejsce zamieszkania

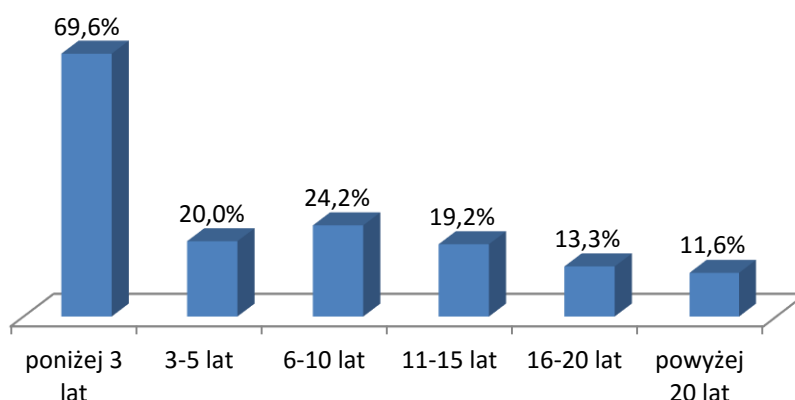

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Obawę przed agresją osób pod wpływem alkoholu lub narkotyków wyrażają przede wszystkim mieszkańcy ulic Furmańskiej, Targowej i Alei Tysiąclecia. Najmniej obaw mają osoby zamieszkałe na ulicy Cyrulicznej.

Drugim z kolei zagrożeniem, którego obawiają się mieszkańcy obszaru objętego analizą są zaczepki ze strony agresywnej młodzieży, na które wskazało 19,0% badanych. Częściej zaniepokojone są kobiety (29,7%), niż mężczyźni (7,1%), ale także osoby mieszkające w tej okolicy najkrócej. Wraz ze wzrostem długości zamieszkania spada odczucie zagrożenia ze strony agresywnej młodzieży.

Wykres 28. Obawa przed zaczepkami ze strony agresywnej młodzieży a długość okresu zamieszkania na terenie dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Niemal 70% osób mieszkających w badanym rejonie krócej niż 3 lata obawia się zaczepki ze strony agresywnej młodzieży, w kolejnych grupach odsetek takich osób nie osiąga 25%. Wśród osób zamieszkujących w tej okolicy najdłużej (ponad 20 lat) w najmniejszym stopniu odczuwają zagrożenie ze strony napastliwych młodych ludzi. Obserwacja ta potwierdza tezę, że najbardziej narażeni na niebezpieczeństwo na obszarze dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej są osoby nowe, osoby z zewnątrz.

W przypadku pozostałych zagrożeń w większości większe obawy o swoje bezpieczeństwo w tym aspekcie wyrażają kobiety. Odmienna sytuacja występuje jedynie w przypadku bójki/pobicia i włamania, wobec których większy niepokój przejawiają mężczyźni. W przypadku wymuszeń oraz niszczenia mienia przez wandalów odsetek osób bojących się tego typu zachowań jest porównywalny odsetek wśród obu płci. Jedynie w przypadku ataków na tle seksualnym obawa ta jest charakterystyczna jedynie dla przedstawicielek płci żeńskiej.

Ponad połowa respondentów (55,6%) doświadczyła różnego rodzaju zagrożeń i zachowań naruszających poczucie bezpieczeństwa. Najwięcej osób padło ofiarą bójki/pobicia (22,2%), natomiast 17,1% było świadkami niszczenia mienia przez wandalów, a 16,7% stało się adresatem zaczepnego zachowania agresywnej młodzieży.

Wykres 29. Doświadczenia sytuacji zagrażających bezpieczeństwu

*wyniki nie sumują się do 100%, ponieważ respondenci mogli udzielić więcej niż jednej odpowiedzi.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Ofiarą bójki/pobicia częściej były kobiety (25,3%) niż mężczyźni (18,7%). A także osoby mieszkające w okolicy objętej badaniem krócej niż 3 lata (65,2%) niż osoby będące mieszkańcami od dłuższego czasu (osoby mieszkające powyżej 20 lat - 20,5%, najrzadziej zaś sytuacja taka dotknęła osoby zamieszkujące tę okolicę od 11 do 15 lat). Bójek/pobicia doświadczyli częściej respondenci z najmłodszej grupy wiekowej 18-24 lata (38,2%) niż przedstawiciele pozostałych grup wiekowych - różnica wynosi co najmniej 10 punktów procentowych.

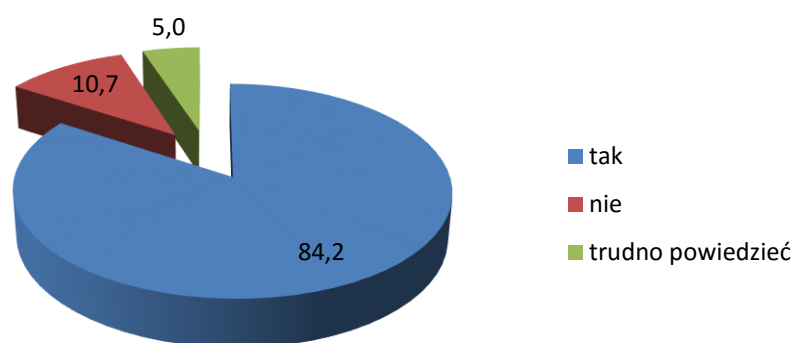
Świadcami niszczenia mienia przez wandali były głównie kobiety (20,8%). Wśród mężczyzn odsetek ten był zdecydowanie niższy (12,8%). Także zaczepki ze strony agresywnej młodzieży częściej doświadczały kobiety (24,7%) niż mężczyźni (7,9%). W przypadku agresji ze strony osób pod wpływem alkoholu lub narkotyków 2 razy częściej wskazywały na nią kobiety, aniżeli mężczyźni. Z kolei przedstawiciele płci męskiej częściej niż kobiety wskazywali na to, iż spotkali się osobiście z takimi zachowaniami jak: napady i rozboje, wymuszenia, włamania, kradzież.

Mimo, że przeszło połowa respondentów stała się w przeszłości ofiarą jakiegoś aktu przemocy bądź działania zagrażającego bezpieczeństwu, to prawie 51% spośród nich nie obawia się tego typu zagrożeń w okolicy swojego miejsca zamieszkania. Z drugiej strony należy zauważyć, że 49% mieszkańców dawnego Podzamcza i ulicy Lubartowskiej doświadcza poczucia zagrożenia w miejscu, w którym mieszka. Wskazuje to na problem braku bezpieczeństwa w omawianym rejonie miasta.

3. ZAGROŻENIA STANU BEZPIECZEŃSTWA W OPINII MIESZKAŃCÓW

Mimo, że wyniki badań wskazują na występowanie problemu przestępczości i zachowań naruszających bezpieczeństwo mieszkańców i gości okolic objętych badaniem, sami mieszkańcy pytani wprost o to, czy w ich miejscu zamieszkania żyje się bezpiecznie udzielają twierdzącej odpowiedzi.

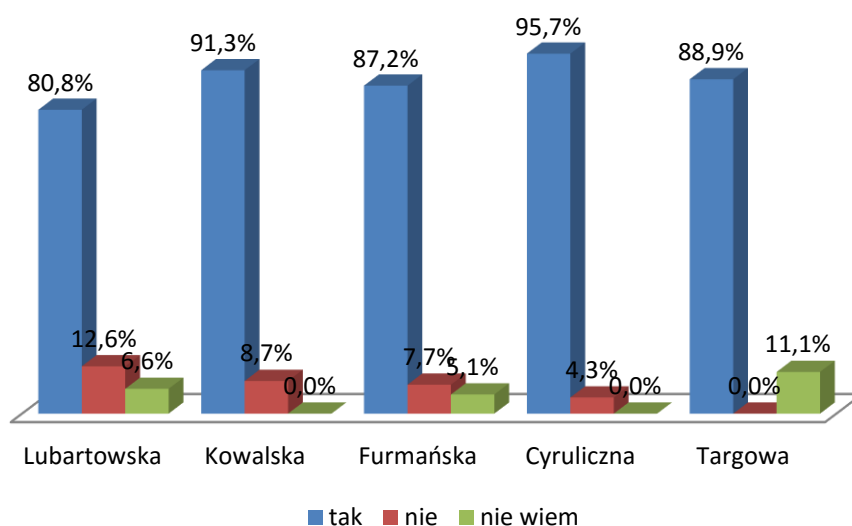
Wykres 30. Ocena stanu bezpieczeństwa w opinii mieszkańców dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej (w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Ponad 84,2% mieszkańców dawnego Podzamcza i ulicy Lubartowskiej jest zdania, że w miejscu ich zamieszkania żyje się bezpiecznie. Niemal 11% jest odmiennego zdania. Niewiele, bo jedynie 5% badanych nie potrafiło jednoznacznie odnieść się do kwestii bezpieczeństwa.

Wykres 31. Ocena stanu bezpieczeństwa w opinii mieszkańców dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej w podziale na miejsce zamieszkania

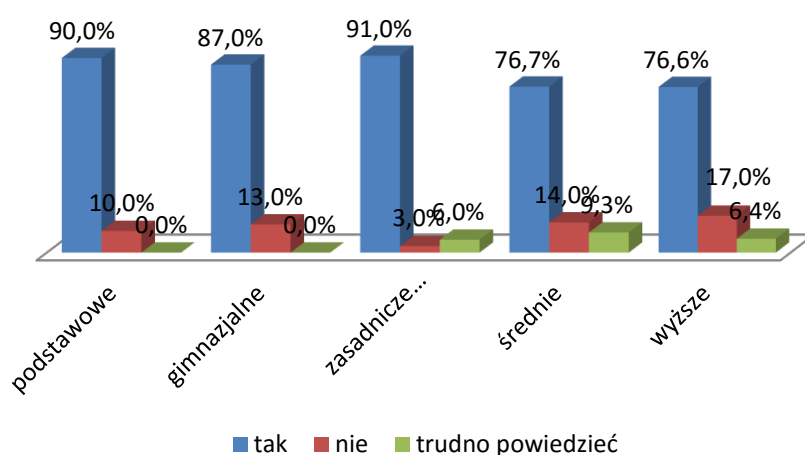

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Na podstawie wypowiedzi uczestników badania można uznać, że za najbardziej bezpieczną ulicę do mieszkania uważana jest ulica Cyruliczna, którą za taką uznało niemalże 96% mieszkańców tej ulicy. Ponad 80% mieszkańców wszystkich objętych analizą ulic twierdzi, że żyje się tam bezpiecznie. Najmniejszy odsetek negatywnych ocen pojawiło się wśród mieszkańców ulicy Cyrulicznej i Furmańskiej. W przypadku ulicy Targowej nie pojawia się żadne wskazanie, że jest to miejsce niebezpieczne. Za najbardziej niebezpieczną na podstawie tych opinii można uznać ulicę Lubartowską.

O bezpieczeństwie swojego miejsca zamieszkania częściej przekonani są mężczyźni (90,9%) niż kobiety (78,1%). Występuje również zależność pomiędzy poziomem wykształcenia, a oceną poziomu bezpieczeństwa miejsca zamieszkania. Osoby posiadające niższy poziom wykształcenia są bardziej skłonne do oceniania swojego miejsca zamieszkania jako bezpiecznego, niż osoby z wykształceniem średnim i wyższym.

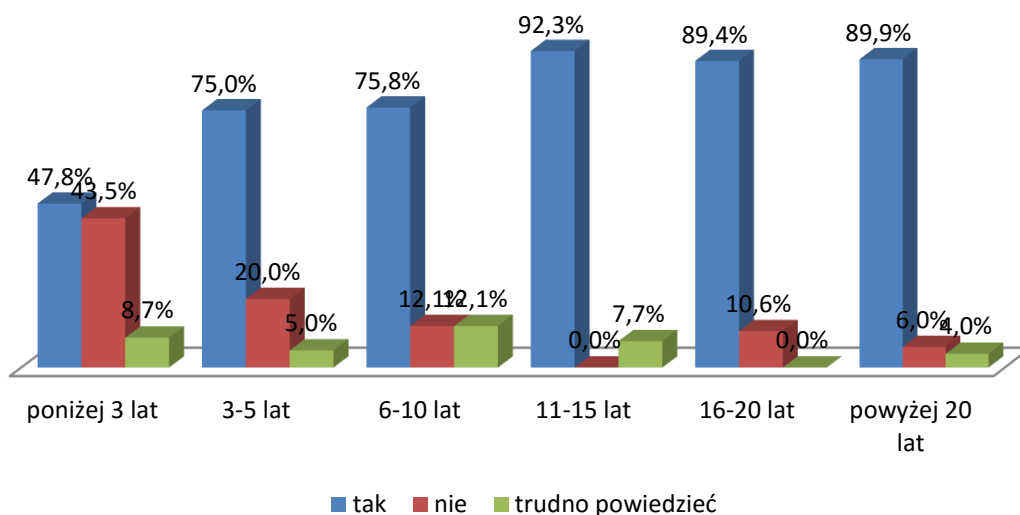
Wykres 32. Ocena stanu bezpieczeństwa w opinii mieszkańców dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej w podziale na poziom wykształcenia

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Poczucie bezpieczeństwa wzrasta wraz z długością okresu zamieszkiwania w obszarze objętym analizą. Najbardziej o tym, że okolica jest bezpieczna mówią osoby mieszkające w tym rejonie krócej niż 3 lata, a więc osoby, które w największym stopniu czują się zagrożone zostaniem ofiarą przestępstwa lub innych zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu. Wśród osób mieszkających w tym rejonie miasta ponad 11 lat ocena tych miejsc jako bezpiecznych oscyluje w okolicach 90%, i jest wśród nich najwyższa.

Wykres 33. Ocena stanu bezpieczeństwa w opinii mieszkańców dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej w podziale na długość czasu zamieszkania

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

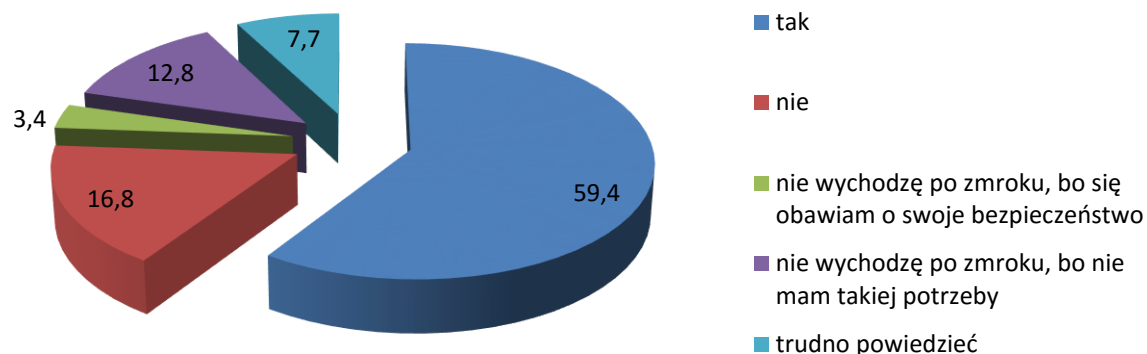
Pośród osób mieszkających w badanej okolicy niemal taki sam odsetek uważa to miejsce za bezpieczne i niebezpieczne. W żadnej innej grupie nie występuje tak silne przekonanie, że okolica miejsca zamieszkania jest niebezpieczna. Należy przypuszczać, że wynika to z faktu, że dłużej mieszkający uważani są za osoby „stałe”, więc w mniejszym stopniu są podatni na stanie się ofiarą przemoc. Ponadto im dłuższe przebywanie w jednym miejscu, tym większa identyfikacja z nim, co przejawia się również wzrostem poczucia bezpieczeństwa.

Oceny poczucia bezpieczeństwa można dokonać również poprzez poznanie zachowań mieszkańców, które mogą wynikać z ich osobistego poczucia bezpieczeństwa. Jest to działanie, które pozwala ocenić na ile deklaracje o poczuciu bezpieczeństwa przekładają się na codzienne działania tych osób. Jednym z takich zachowań jest swoboda w poruszaniu się po okolicy zarówno w ciągu dnia, jak i po zmroku.

W odniesieniu do pory dziennej mieszkańcy nie okazują obaw o swoje bezpieczeństwo i swobodnie spacerują w okolicy swojego miejsca zamieszkania. Aż 96% respondentów uważa, że czuje się bezpiecznie wychodząc z domu w ciągu dnia.

Wykres 34. Ocena bezpieczeństwa po zmroku (w %)

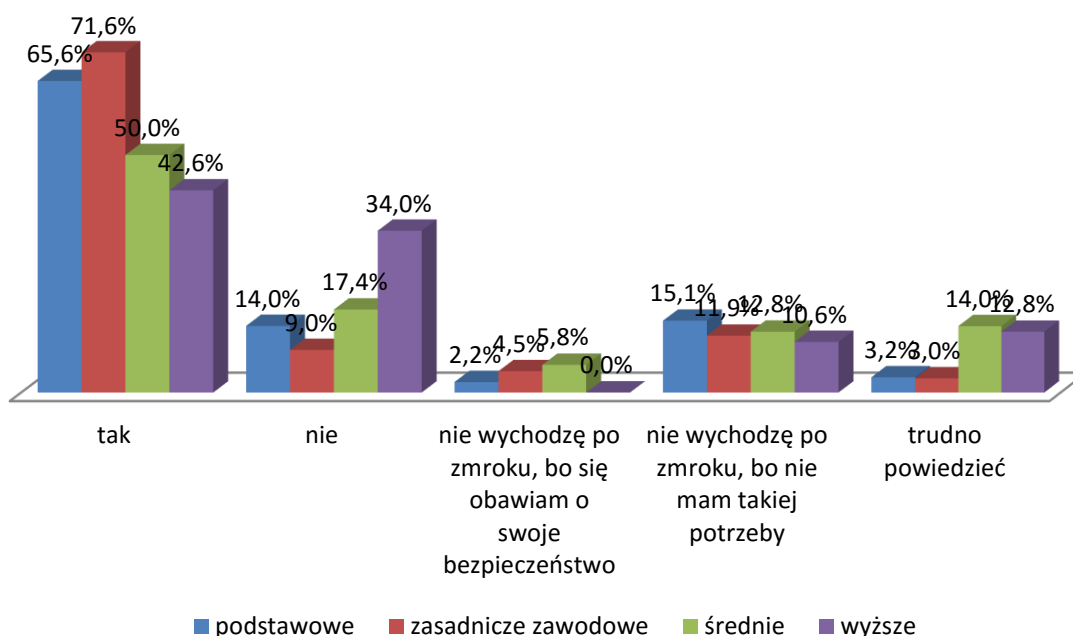
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

W godzinach wieczornych poziom bezpieczeństwa na ulicach obniża się. Niespełna 60% respondentów czuje się bezpiecznie wychodząc po zmroku. Prawie 17% uważa, że wówczas ulice stają się niebezpieczne. Jedyne 3,4% osób unika wychodzenia w godzinach wieczornych z obawy o swoje bezpieczeństwo. Natomiast blisko 13% badanych nie potrafiło określić stopnia bezpieczeństwa w okolicy w godzinach wieczornych i nocnych, ponieważ o tej porze dnia nie mają potrzeby opuszczania miejsca zamieszkania.

Czynnikiem w dużym stopniu wpływającym na ocenę stopnia bezpieczeństwa po zmroku jest płeć. Aż 82,5% mężczyzn uważa, że po zmroku okolicach ich miejsca zamieszkania jest bezpieczna, podczas, gdy wśród kobiet tego zdania jest jedynie 38,1%. To kobiet częściej unikają wychodzenia wieczorową porą z obawy o swoje bezpieczeństwo (5,2%) niż mężczyźni (1,4%).

Opinia o tym, że miejsce zamieszkania jest bezpieczne również po zmroku częściej głoszona jest przez respondentów o niższym poziomie wykształcenia, niż przez osoby posiadające wykształcenie średnie bądź wyższe.

Wykres 35. Ocena bezpieczeństwa po zmroku w odniesieniu do poziomu wykształcenia

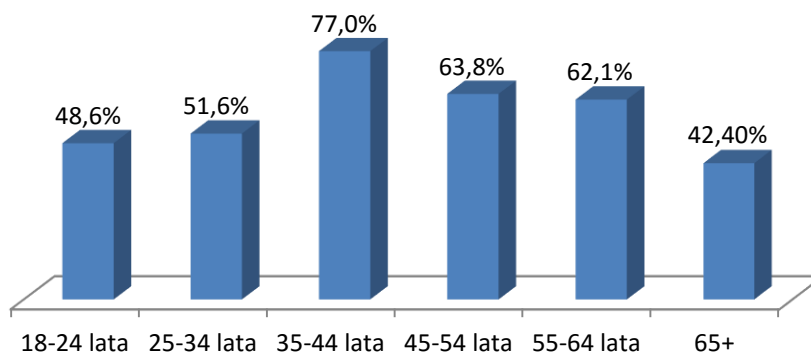

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

O tym, że w okolicy miejsca zamieszkania jest bezpiecznie po zmroku jest przekonanych 71,6% osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym i nieco mniej z podstawowym (65,6%), jednak w przypadku osób z wykształceniem średnim opinię tę podziela jedynie połowa respondentów. Zaś wśród badanych o najwyższym poziomie wykształcenia tego zdania jest niespełna 43%. Ta grupa uczestników badania w największym stopniu uważa, że po zapadnięciu zmroku ich okolica staje się niebezpieczna (34,0%).

Poczucie bezpieczeństwa po zapadnięciu zmroku jest zależne także od wieku respondentów. Spacerowanie w godzinach wieczornych i nocnych za bezpieczne uznaje najczęściej osób w wieku 35-44 lata (77,0%). Zarówno wśród osób młodszych, jak i starszych odsetek ten obniża się.

Wykres 36. Poczucie bezpieczeństwa po zmroku w rejonie dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej w podziale na wiek respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Najmniej osób czujących się bezpiecznie po zmroku jest wśród najstarszej grupy wiekowej (42,4%), wśród tych respondentów jest również najwyższy odsetek osób, które po zapadnięciu zmroku nie opuszczają swojego miejsca zamieszkania z obawy o swoje bezpieczeństwo (30,3%). Także wśród najmłodszych przedstawicieli mieszkańców dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej ponad połowa nie uważa swojego miejsca zamieszkania za bezpieczne po zmroku.

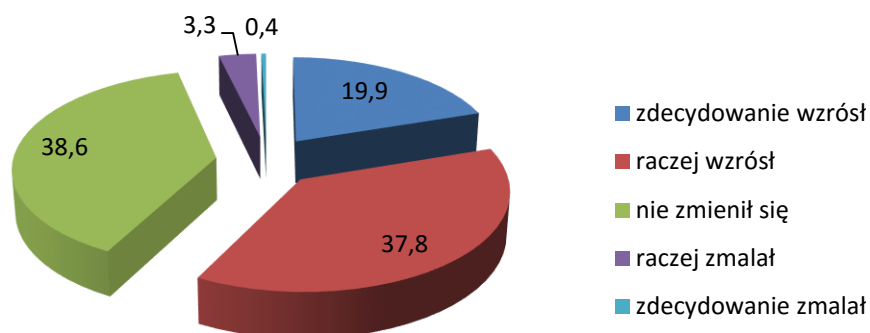
Reasumując mieszkańcy okolicy objętej diagnozą wysoko oceniają poziom bezpieczeństwa swojego miejsca zamieszkania, jednak deklaracje odnoszące się do zachowań tych osób wskazują, że są momenty/sytuacje, kiedy to poczucie bezpieczeństwa obniża się. Taką sytuacją jest zapadnięcie zmroku. Ponadto respondenci stali się również ofiarami przemocy lub innych zachowań naruszających bezpieczeństwo, co świadczy o tym, że nie do końca jest to obszar bezpieczny.

4. ZMIANY STANU BEZPIECZEŃSTWA MIESZKAŃCÓW NA PRZESTRZENI LAT

Policyjne dane wskazują, że w 2015 r. zanotowano spadek przestępczości i zachowań zagrażających bezpieczeństwu w stosunku do lat ubiegłych.

W opinii mieszkańców rejonu dawnego Podzamcza i ulicy Lubartowskiej poziom bezpieczeństwa okolicy wzrósł na przestrzeni ostatnich 5 lat. O wzroście przekonanych jest 57,7% mieszkańców, z czego niemal 20% uważa, że był to zdecydowany wzrost. Jedynie 3,7% respondentów uważa, że obecnie jest mniej bezpiecznie niż 5 lat temu.

Wykres 37. Ocena zmiany stopnia bezpieczeństwa w rejonie dawnego Podzamcza i ulicy Lubartowskiej w opinii mieszkańców

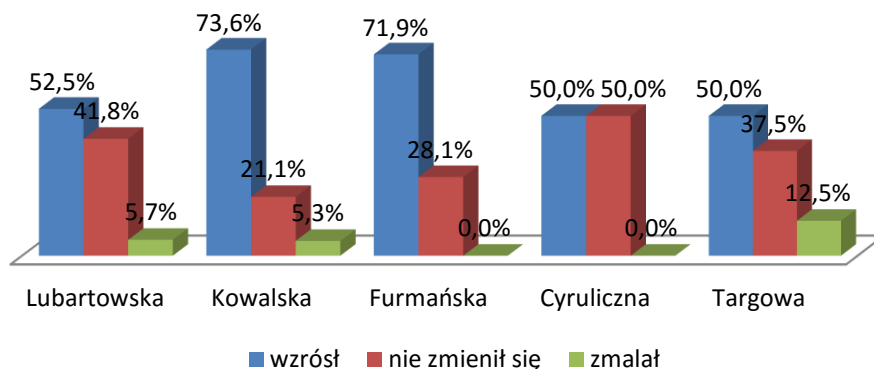
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Fakt zmniejszania się poziomu bezpieczeństwa w okolicy swojego miejsca zamieszkania wskazywali mieszkańcy ulicy Targowej, Lubartowskiej i Kowalskiej. Poza ulicą Targową odsetek wskazań za spadkiem poziomu bezpieczeństwa był niewielki.

O tym, że poziom bezpieczeństwa w obszarze dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej wzrósł na przestrzeni ostatnich 5 lat najczęściej mówią mieszkańcy ulicy Kowalskiej

i Furmańskiej, wśród których odsetek pozytywnych odpowiedzi wyniósł ponad 70%. W przypadku pozostałych ulic tego zdania było ok. połowa respondentów.

Wykres 38. Ocena zmiany stopnia bezpieczeństwa w rejonie dawnego Podzamcza i ulicy Lubartowskiej w opinii mieszkańców poszczególnych ulic

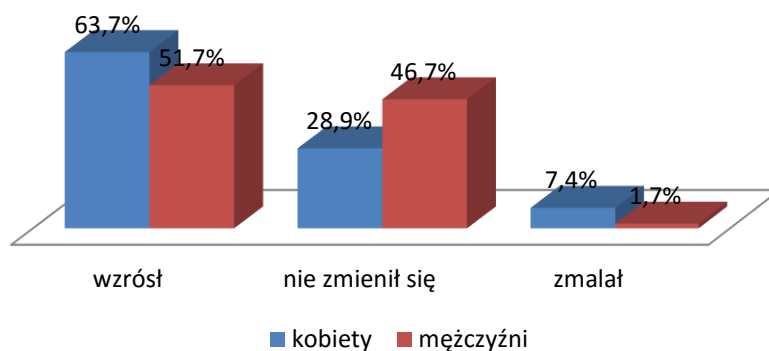

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

W odniesieniu do opinii respondentów za najbardziej stabilną sytuację można uznać tę na ulicy Cyrulicznej, gdzie nikt nie wskazał na obniżenie się poziomu bezpieczeństwa mieszkańców, połowa uważa, że jest ona bez zmian, a druga połowa, że wzrósł.

O tym, że poziom bezpieczeństwa w ciągu ostatnich pięciu lat poprawił się częściej przekonane są kobiety (63,7%), niż mężczyźni (51,7%). Opinia, że jest on na stałym poziomie dominuje wśród mężczyzn (46,7%). Z kolei spośród osób przekonanych, że poziom bezpieczeństwa w okolicy ich miejsca zamieszkania obniżył się więcej jest kobiet (7,4%) niż mężczyzn (1,7%).

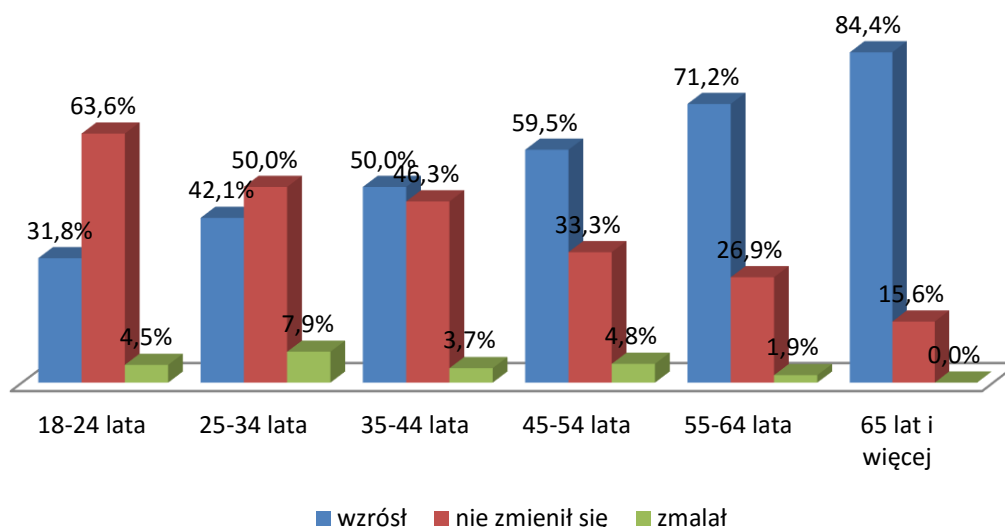
Wykres 39. Ocena zmiany stopnia bezpieczeństwa w rejonie dawnego Podzamcza i ulicy Lubartowskiej w opinii mieszkańców w podziale na płeć

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Występuje również zależność pomiędzy wiekiem mieszkańców, a przekonaniem, że poziom bezpieczeństwa w okolicy dawnego Podzamcza i ulicy Lubartowskiej wzrósł przez ostatnie 5 lat. Im starsi mieszkańcy, tym większe przekonanie o tej zmianie.

Wykres 40. Ocena zmiany stopnia bezpieczeństwa w rejonie dawnego Podzamcza i ulicy Lubartowskiej w opinii mieszkańców w podziale na wiek

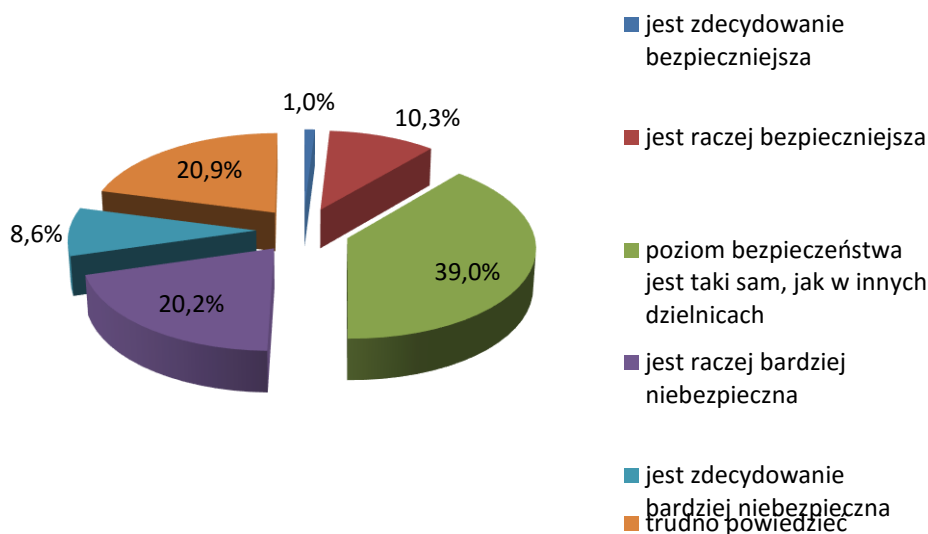
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Ponad 80% mieszkańców w wieku 65 lat i więcej uważa, że w ostatnich latach poziom bezpieczeństwa w ich okolicy poprawił się. Najmniejszy odsetek osób udzielających takiej odpowiedzi jest wśród najmłodszych mieszkańców (18-24 lata), spośród których niespełna 32% podziela to zdanie.

Odmierna tendencja jest w odniesieniu do osób twierdzących, że w ciągu ostatnich 5 lat poziom bezpieczeństwa w ich okolicy nie uległ zmianom. Wraz ze wzrostem wieku mieszkańców maleje to przekonanie. Najsilniejsze jest ono wśród osób w wieku 18-24 lata (63,6%), a najsłabsze wśród mieszkańców powyżej 65 roku życia (15,6%). Postawa ukierunkowana na stabilność poziomu bezpieczeństwa wraz ze wzrostem wieku respondentów ustępuje pierwszeństwa tej dotyczącej wzrostu poziomu bezpieczeństwa.

Najwięcej mieszkańców z obszaru badania uważa, że dzielnica, w której oni mieszkają jest tak samo bezpieczna, jak inne dzielnice Lublina - 39,0%. Jednak blisko 30% uważa, że jest to region miasta bardziej niebezpieczny niż pozostałe części Lublina. Z tego, aż 8,6% uważa, że na dawnym Podzamczu i ulicy Lubartowskiej jest zdecydowanie bardziej niebezpiecznie, niż w innych dzielnicach miasta. Należy zauważyć, że niemal 21% respondentów nie potrafiło się jednoznacznie odnieść do tej kwestii i ocenić bezpieczeństwa okolicy swojego zamieszkania w kontekście innych dzielnic. Być może jest to wynik braku znajomości innych dzielnic i w efekcie brakiem możliwości odniesienia się do warunków bezpieczeństwa tam panujących.

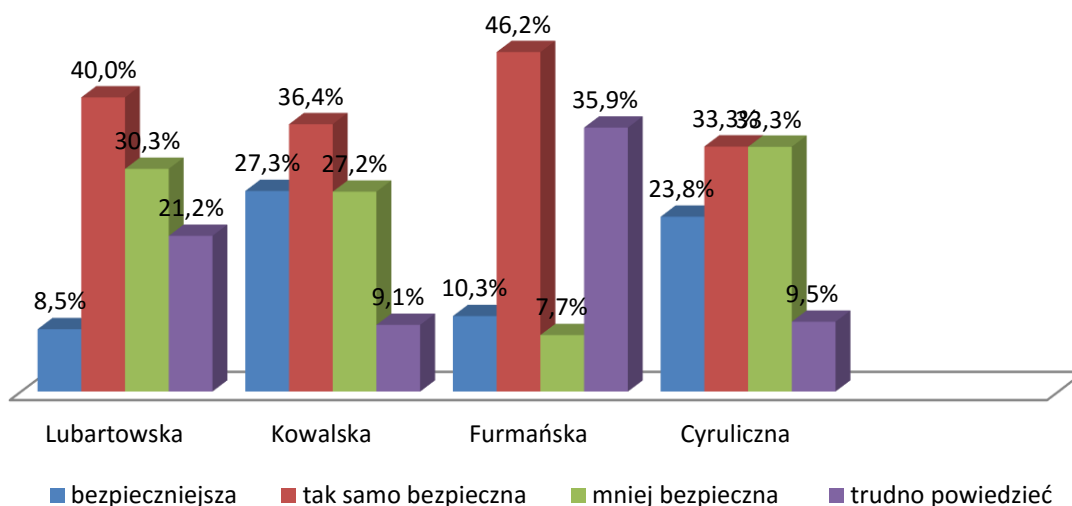
Wykres 41. Ocena bezpieczeństwa okolicy miejsca zamieszkania w odniesieniu do pozostałych dzielnic Lublina

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Tylko 11,3% mieszkańców obszaru objętego badaniem uważa okolicę swojego miejsca zamieszkania za bezpieczniejszą od pozostałych dzielnic Lublina. Najczęściej opinię taką wyrażali mieszkańcy ulicy Kowalskiej (27,3%) oraz Cyrulicznej (23,8%). Najrzadziej zaś mieszkańcy ulicy Lubartowskiej (8,5%).

Wykres 42. Ocena bezpieczeństwa okolicy miejsca zamieszkania w odniesieniu do pozostałych dzielnic Lublina według mieszkańców poszczególnych ulic

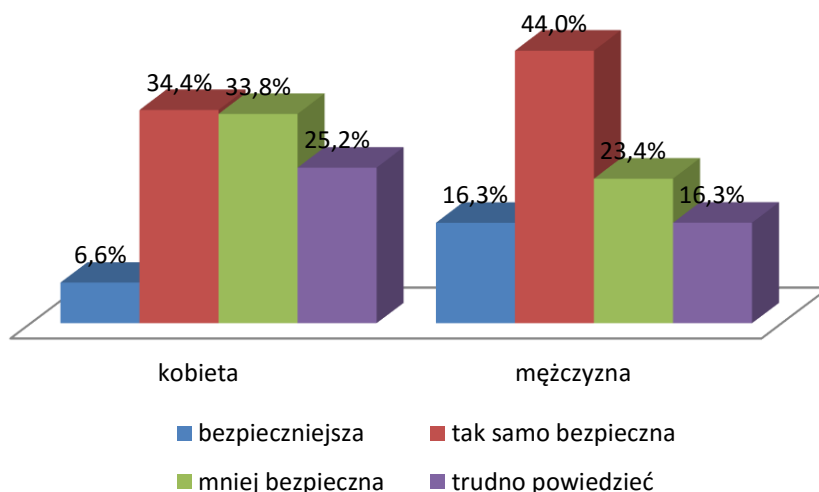

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

W przypadku mieszkańców ulic Cyrulicznej i Lubartowskiej ponad 30% uważa, że ich miejsce zamieszkania jest bardziej niebezpieczne niż pozostałe dzielnice miasta. Należy uznać, że obszar objęty analizą nie należy do miejsc cechujących się wysokim poziomem bezpieczeństwa, zwłaszcza że wskazują na to opinie osób przebywających w tym rejonie na co dzień.

O tym, że obszar dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej jest bardziej bezpieczny od innych lokalizacji w mieście przekonanych jest więcej mężczyzn, niż kobiet. Mężczyźni również częściej twierdzili, że poziom bezpieczeństwa w ich dzielnicy jest porównywalny do tego w innych częściach miasta.

Wykres 43. Ocena bezpieczeństwa okolicy miejsca zamieszkania w odniesieniu do pozostałych dzielnic Lublina według mieszkańców w podziale na płeć

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

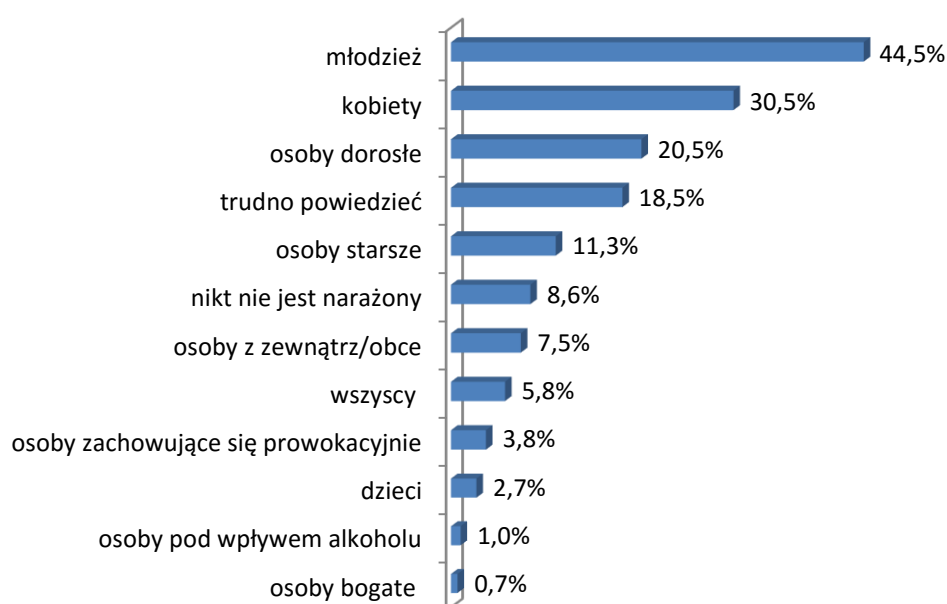
O tym, że dzielnica zamieszkania jest bezpieczniejsza oraz że jest tak samo bezpieczna niż pozostałe dzielnice Lublina jest przekonanych o 10 punktów procentowych mężczyzn więcej, niż kobiet. Kobiety są bardziej przekonane o tym, że miejsce, w którym żyją jest mniej bezpieczne niż inne części miasta. Takiego zdania jest 33,8% kobiet i 23,4% mężczyzn.

Reasumując należy uznać, że poziom bezpieczeństwa w ostatnich latach w okolicy dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej poprawił się, co jest odczuwalne dla mieszkańców tego terenu. Jednak mimo wszystko poziom bezpieczeństwa w tej okolicy nie jest wyższy od pozostałych dzielnic Lublina. Mimo, że respondenci sugerują, że czują się bezpieczniej w okolicy swojego miejsca zamieszkania niż kilka lat temu, to wciąż dominują opinie, że jest tu mniej bezpiecznie lub porównywalnie bezpiecznie, niż w innych rejonach miasta. Oznacza to, że wciąż występują realne potrzeby związane z zapewnieniem wyższego poziomu poczucia bezpieczeństwa zarówno mieszkańcom, jak i osobom przebywającym w tym obszarze.

5. GRUPY MIESZKAŃCÓW SZCZEGÓLNIENIE NARAŻONYCH NA ZACHOWANIA PRZESTĘPCZE I NARUSZAJĄCE ZASADY BEZPIECZEŃSTWA

Mieszkańcy obszaru objętego zasięgiem projektu wskazując na grupy osób najbardziej narażone na zachowania przestępcze i naruszające zasady bezpieczeństwa sugerowali, że przede wszystkim jest to młodzież (44,5%). Obserwacja ta uzasadnia dlaczego wśród uczestników badania z najmłodszej grupy wiekowej pojawia się największy odsetek odpowiedzi o poczuciu zagrożenia, braku bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania i występowaniu zachowań przestępczych i naruszających bezpieczeństwo. Osoby w wieku 18-24 lat czują się zagrożone i rzeczywiście są najczęściej ofiarami wszelkiego rodzaju czynów niedozwolonych.

Wykres 44. Grupy osób najbardziej narażonych na stanie się ofiarą przestępstwa według mieszkańców dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej

*wyniki nie sumują się do 100%, ponieważ respondenci mogli udzielić więcej niż jednej odpowiedzi.

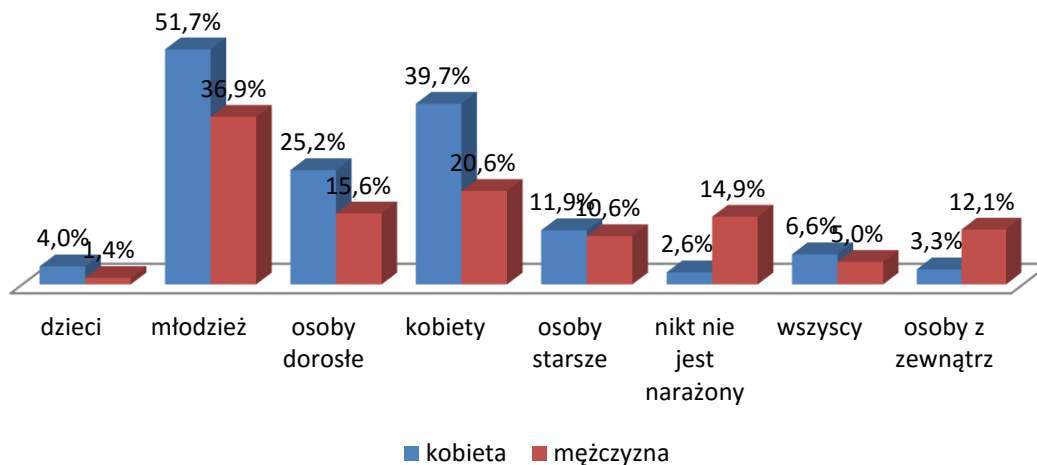
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Wśród najbardziej narażonych grup osób wskazywano również na młodzież (44,5% wskazań), kobiety (30,5%) oraz osoby dorosłe (20,5%). Niemal 20% uczestników badania nie jest w stanie wskazać grupy osób, które mogą czuć się najbardziej zagrożone. Być może osoby te nie dostrzegają zagrożeń ukierunkowanych na konkretne osoby, bądź jest tych zagrożeń tak wiele i są tak różnorodne, że mogą dotyczyć każdej osoby.

Jedynie 8,6% respondentów jest zdania, że nikt nie jest narażony na niebezpieczeństwo w okolicy ich miejsca zamieszkania. Na uwagę zasługuje przede wszystkim fakt, że aż 7,5% wskazało dodatkową grupę potencjalnych ofiar definiując ją jako osoby obce, z zewnątrz. Oznacza to, że osoby nie będące mieszkańcami dawnego Podzamcza i ulicy Lubartowskiej nie mogą do końca czuć się w tych rejonach bezpiecznie. Niemal 6% badanych twierdzi, że wszystkie osoby przebywające w tym rejonie są w takim samym stopniu narażone na stanie się ofiarą zachowań naruszających bezpieczeństwo.

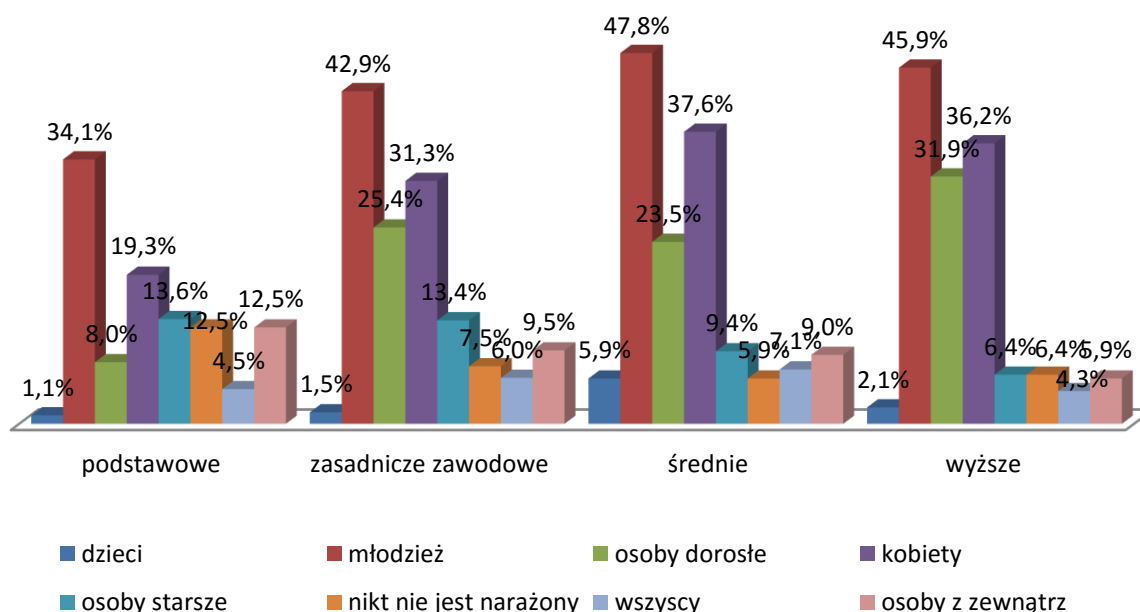
Wykres 45. Grupy osób najbardziej narażonych na stanie się ofiarą przestępstwa według mieszkańców dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej w podziale na płeć

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Kobiety w większości są przekonane, że można wyodrębnić grupy osób, które są w większym stopniu narażone na niebezpieczeństwo. Jedynie 2,6% spośród nich uważa, że nikt nie jest narażony na niebezpieczne zachowania innych osób. Wśród mężczyzn odsetek osób podzielających to zdanie jest znacznie wyższy i wynosi prawie 15%. Niemal w ramach wszystkich wskazanych grup osób to kobiety są częściej przekonane o grożącym im niebezpieczeństwie. Najczęściej wskazują na młodzież oraz swoją własną kategorię - kobiety, jako te najbardziej zagrożone. Mężczyźni również wskazują na te dwie grupy, jednak odsetek ich wskazań w obu przypadkach jest sporo niższy. Kobiety i mężczyźni są w podobnym stopniu przekonani o zagrożeniu dla osób starszych oraz wszystkich osób przebywających na terenie dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej. Mężczyźni natomiast w dużo większym stopniu twierdzą, że najbardziej narażone na stanie się ofiarą przestępstwa w miejscu ich zamieszkania są osoby z zewnątrz/obce, a więc nie będące mieszkańcami tej okolicy.

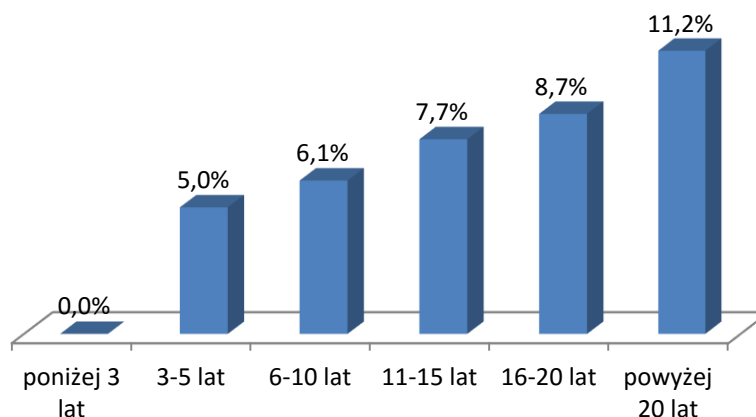
Wykres 46. Grupy osób najbardziej narażonych na stanie się ofiarą przestępstwa według mieszkańców dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej w podziale na poziom wykształcenia

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Odnosząc się do poziomu wykształcenia respondentów można zauważyć, że wraz ze wzrostem stopnia wykształcenia maleje tendencja do uznawania, że w obszarze dawnego Podzamcza i ulicy Lubartowskiej nie ma grup zagrożonych działaniami o charakterze przestępczym. Wśród osób z wykształceniem podstawowym 12,5% twierdzi, że nikt nie jest szczególnie podatny na stanie się ofiarą przestępstwa, następnie odsetek ten stale maleje i wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym wynosi 7,5%, w grupie osób ze średnim jedynie 5,9%. Odsetek tego typu wypowiedzi nieznacznie wzrasta wśród osób z najwyższym wykształceniem, ale wciąż jest znacznie niższy od liczby wskazań wśród mieszkańców, którzy uzyskali jedynie podstawy edukacyjne. O niebezpieczeństwie grożącym dzieciom przekonani byli głównie respondenci z wykształceniem średnim. Młodzież była wskazywana przez wszystkich respondentów, jako główna grupa zagrożona stanieniem się ofiarą przestępstwa, jednak najczęściej wskazywali na nią ci z wykształceniem średnim. Osoby dorosłe mogą obawiać się niebezpiecznych zachowań według niemal 32% mieszkańców legitymujących się wyższym wykształceniem, jednak w przypadku osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym i średnim też jest to grupa szczególnie zagrożona. Jedynie w przypadku osób z wykształceniem podstawowym tego zdania było tylko 8,0% badanych. Kobiety jako potencjalne ofiary przestępstw i innych zachowań zagrażających bezpieczeństwu widzi ponad 30% mieszkańców z wykształceniem wyższym, średnim i zasadniczym zawodowym, jedynie w przypadku osób z najniższym stopniem wykształcenia wskazuje na nie poniżej 20% respondentów. O tym, że największe zagrożenie czyha na osoby z zewnątrz najczęściej przekonani są mieszkańcy, którzy mają wykształcenie podstawowe (12,5%), wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia maleje odsetek osób dostrzegające zagrożenie dla osób obcych.

Wykres 47. Ocena, że żadna z grup nie jest zagrożona niebezpieczeństwem w obszarze dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej według długości czasu zamieszkania w badanym obszarze

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Przekonanie, że żadna z grup nie jest zagrożona niebezpieczeństwem wzrasta wraz z długością zamieszkiwania w obszarze objętym projektem—.Wśród osób, które mieszkają na terenie dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej ponad 20 lat, aż 11,2% uważa, że nie ma grup, które mogłyby stać się ofiarami zachowań przestępczych. W przypadku osób, które mieszkają w danej lokalizacji krócej niż 3 lata nie pojawiają się żadne wskazania w tym aspekcie.

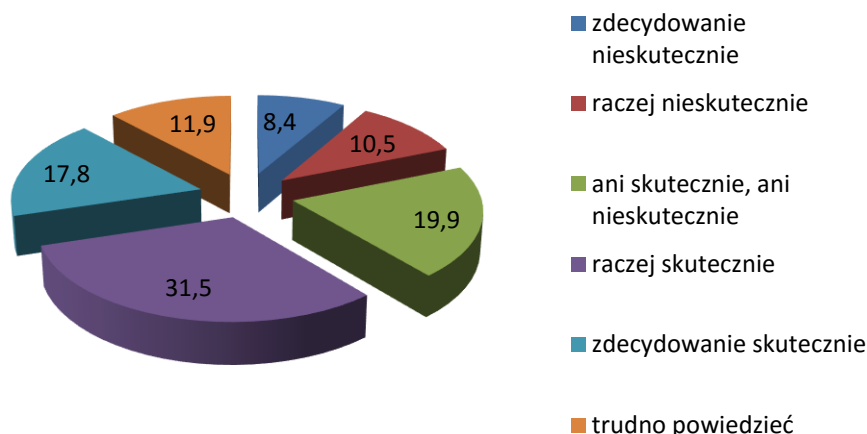
Podsumowując zebrane dane jako najbardziej zagrożone stanem się ofiarą przestępstwa są dwie grupy osób: młodzież oraz kobiety. Jednak także osoby dorosłe są zagrożone niebezpieczeństwem. Należy zwrócić uwagę, że wśród dodatkowych wskazań respondentów pojawia się dodatkowa grupa osób definiowana jako osoby obce, osoby z zewnątrz.

6 OCENA DZIAŁALNOŚCI SŁUŻB ODPOWIEDZIALNYCH ZA BEZPIECZEŃSTWO

Mieszkańcy obszaru objętego projektem oceniali działalność służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, tj. Policji i Straży Miejskiej Miasta Lublin pod względem skuteczności zapobiegania i radzenia sobie z przestępczością, a także aktywności i obecności partoli Policji i Straży Miejskiej w okolicy swojego miejsca zamieszkania.

Niemal połowa respondentów (49,3%) uważa, że działania ukierunkowane na zwalczanie i zapobieganie przestępczości podejmowane przez Policję są skuteczne. Z tego, aż 17,8% uważa je za zdecydowanie skuteczne.

Wykres 48. Ocena skuteczności działań Policji (w %)

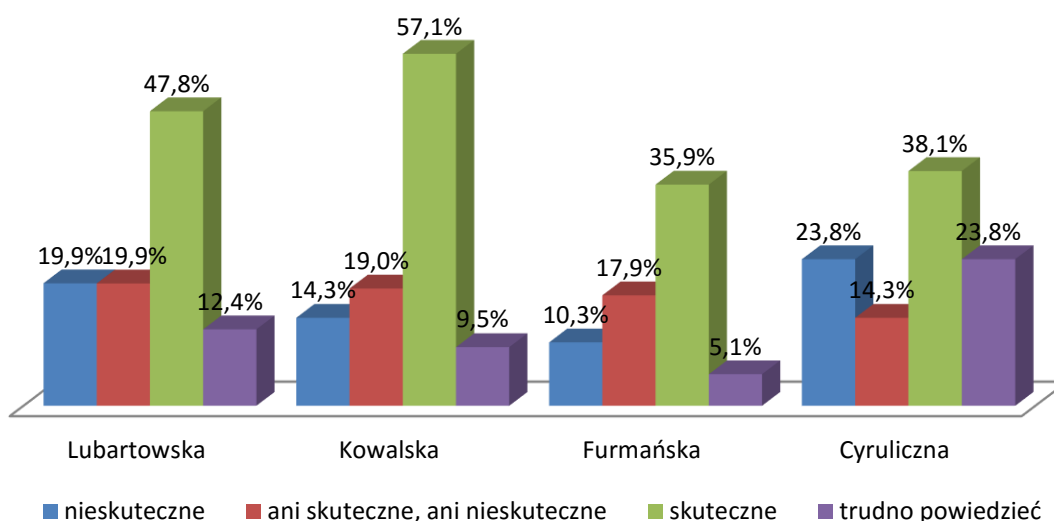

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Jednak blisko 20% badanych jest zdania, że działania realizowane przez Policję nie są skuteczne. O nieskuteczności działań przekonanych jest 23,8% mieszkańców ulicy Cyrulicznej i 19,9% zamieszkujących na ulicy Lubartowskiej. W przypadku pozostałych ulic odsetek negatywnych ocen nie przekracza 15%.

Dominującą opinię wśród mieszkańców wszystkich ulic jest przekonanie, że działania podejmowane przez Policję są skuteczne. Najwięcej takich głosów pojawia się wśród mieszkańców ulicy Kowalskiej, wśród których aż 57,1% podziela to zdanie. W przypadku osób zamieszkujących na ulicy Lubartowskiej blisko połowa (47,8%) zgadza się z taką oceną.

Wykres 49. Ocena skuteczności działań Policji w opinii mieszkańców poszczególnych ulic

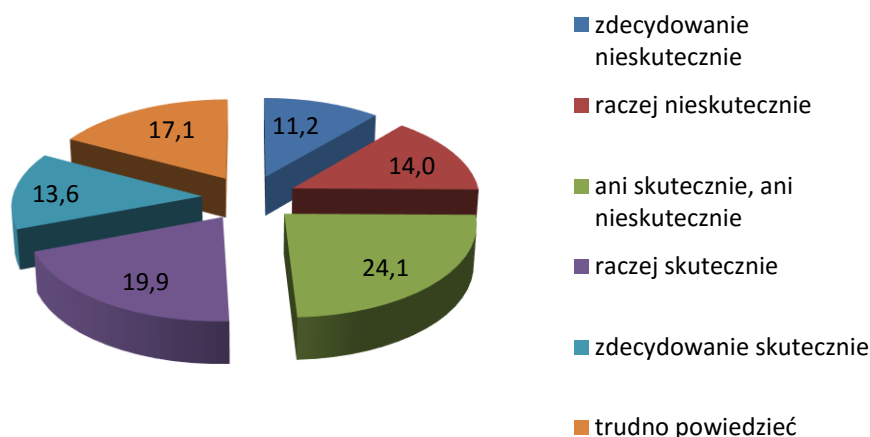

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Działania jako skuteczne oceniają częściej kobiety (52,6%), niż mężczyźni (45,6%). Mężczyźni są bardziej krytyczni w odniesieniu do skuteczności działań Policji - 21,4% z nich uważa je za nieskuteczne, gdy wśród kobiet jest to 16,6%.

Ocena działalności Straży Miejskiej wypada nieco gorzej niż w przypadku Policji. Podejmowanie przez jej funkcjonariuszy czynności za skuteczne uważa 33,5% mieszkańców. A za nieskuteczne 25,2% spośród nich.

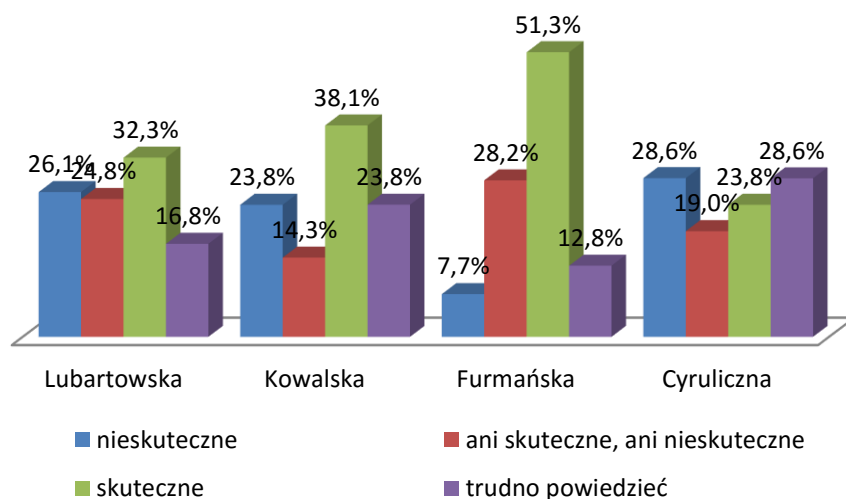
Wykres 50. Ocena skuteczności działań Straży Miejskiej (w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Najbardziej zadowoleni ze skuteczności interwencji podejmowanych przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej są mieszkańcy ulicy Furmańskiej, wśród których ponad połowa uznaje działania tych służb za skuteczne. Niemal 40% osób mieszkających przy ulicy Kowalskiej również dobrze ocenia skuteczność czynności podejmowanych przez strażników miejskich. Najmniej zadowolonych z tych działań mieszkańców identyfikuje się wśród respondentów z ulicy Cyrulicznej, spośród których niespełna 24% daje działalności Straży Miejskiej pozytywną ocenę pod względem skuteczności.

Wykres 51. Ocena skuteczności działań Straży Miejskiej w opinii mieszkańców poszczególnych ulic

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

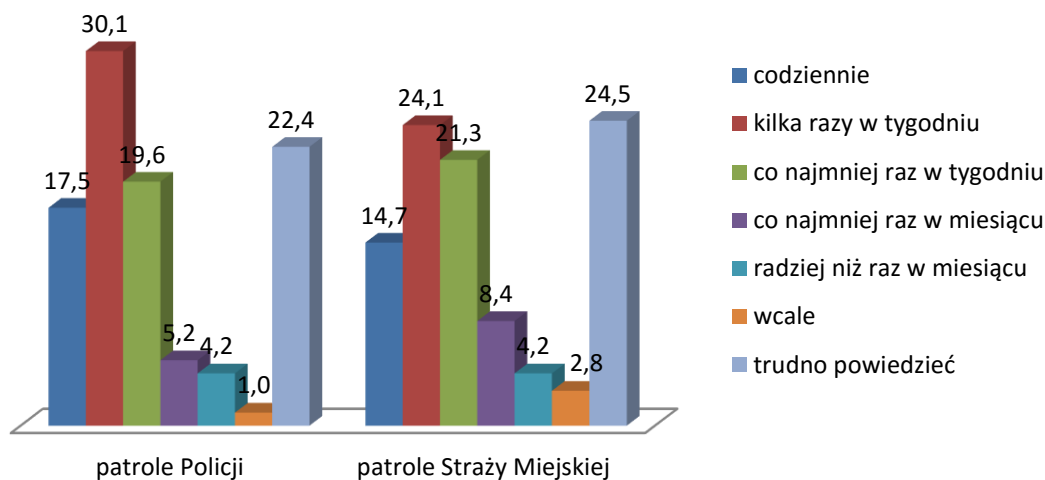
Wśród mieszkańców ulicy Cyrulicznej dominuje opinia o niskiej skuteczności poczynań Straży Miejskiej w zakresie przeciwdziałania przestępczości. Odsetek osób nisko ceniących działania funkcjonariuszy pod względem skuteczności jest wśród tych mieszkańców najwyższy. Nieco niższy, ale wciąż dość wysoki wskaźnik niezadowolenia dotyczy mieszkańców ulicy Lubartowskiej i Kowalskiej. Najmniej negatywnych ocen strażnikom miejskim wystawiły osoby zamieszkujące przy ulicy Furmańskiej.

Także w przypadku oceny działań Straży Miejskiej pozytywną ocenę w zakresie skuteczności częściej wystawiają kobiety (39,4%), niż mężczyźni (27,2%). Mężczyźni są dużo bardziej skłonni do wyrażania negatywnych opinii - 31,6% spośród nich ocenia działania ukierunkowane na radzenie sobie z przestępczością podejmowane przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej jako nieskuteczne, a wśród kobiet jest to 19,4%.

Czynnikiem decydującym o ocenie skuteczności działań podejmowanych przez służby jest częstotliwość spotykania w okolicy swojego miejsca zamieszkania patroli Policji lub Straży Miejskiej.

Mieszkańcy obszaru objętego badaniem częściej widują w okolicy swojego miejsca zamieszkania patrole Policji niż Straży Miejskiej, jednak warto podkreślić, że patrole obu służb są widywane przez mieszkańców dość często.

Wykres 52. Częstotliwość widywania partoli służb odpowiedzialnych za utrzymanie bezpieczeństwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Patrole policyjne są widywane przez 67,2% mieszkańców raz w tygodniu lub częściej. Największy odsetek osób (30,1%) twierdzi, że spotyka je w okolicy miejsca swojego zamieszkania kilka razy w tygodniu, a 17,5% widuje je codziennie. W przypadku patroli Straży Miejskiej sytuacja klaruje się na podobnym poziomie - 60,1% mieszkańców napotyka funkcjonariuszy co najmniej raz w tygodniu lub częściej. Jednak w przypadku tej służby wzrasta liczba osób, które widują patrole jedynie raz w tygodniu, a spada liczba tych, którzy widzą je codziennie.

Mieszkańcy rzadziej widują patrole Straży Miejskiej niż Policji. Funkcjonariuszy Policji raz w miesiącu lub rzadziej spotyka tylko 9,4% mieszkańców, podczas gdy funkcjonariuszy Straży Miejskiej z tak niską częstotliwością dostrzega 12,6% uczestników badania. Ponadto niemal 3 razy więcej mieszkańców jest zdania, że nie spotyka w swojej okolicy partoli Straży Miejskiej, w stosunku do wskazujących na brak partoli policyjnych.

W obu przypadkach, zarówno Policji, jak i Straży Miejskiej znaczna część mieszkańców nie potrafiła udzielić jednoznacznej odpowiedzi na pytanie dotyczące częstotliwości spotkania patroli. Wynikać to może w równym stopniu z faktu nieregularnego pojawiania się patroli w miejscu zamieszkania tych osób, bądź brakiem ich zainteresowania obecnością funkcjonariuszy. Należy uwzględnić fakt, że patrole pojawiają się w okolicy o różnych porach dnia, także wówczas, gdy mieszkańcy są w pracy bądź w szkole czy na studiach i w związku z tym osoby te nie są w stanie określić czy i ewentualnie z jaką częstotliwością funkcjonariusze patrolują ich okolice.

Tabela 3. Częstotliwość widywania patroli Policji i Straży Miejskiej przez mieszkańców poszczególnych ulic

Częstotliwość	Patrole Policji				Patrole Straży Miejskiej			
	Lubartowska	Kowalska	Furmańska	Cyruliczna	Lubartowska	Kowalska	Furmańska	Cyruliczna
Codziennie	17,4%	23,8%	10,3%	19,0%	13,7%	14,3%	7,7%	28,6%
Kilka razy w tygodniu	27,3%	23,8%	35,9%	33,3%	23,0%	14,3%	33,3%	19,0%
Co najmniej raz w tygodniu	19,9%	28,6%	15,4%	23,8%	20,5%	23,8%	17,9%	19,0%
Co najmniej raz w miesiącu	2,5%	9,5%	7,7%	4,8%	6,8%	14,3%	5,1%	9,5%
Rzadziej niż raz w miesiącu	3,1%	4,8%	5,1%	0,0%	2,5%	9,5%	10,3%	0,0%
Wcale	0,6%	4,8%	2,6%	0,0%	2,5%	9,5%	0,0%	0,0%
Trudno powiedzieć	29,2%	4,8%	23,1%	19,0%	31,1%	14,3%	25,6%	23,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

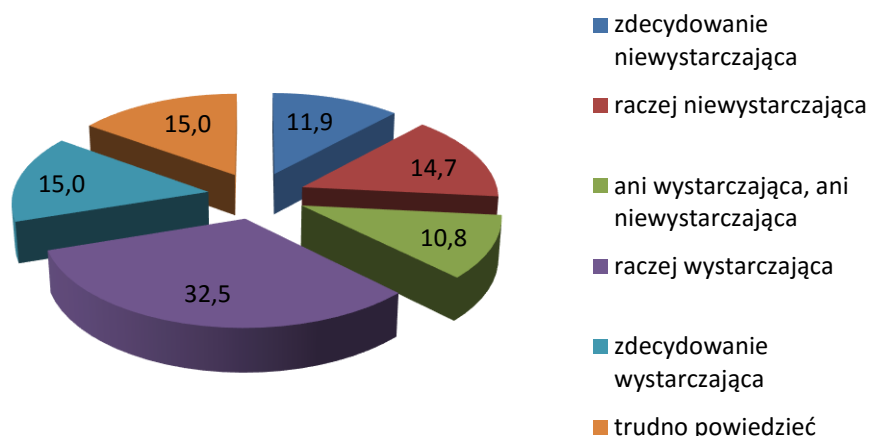
W opinii mieszkańców patrole Policji pojawiają się codziennie w okolicy ulicy Kowalskiej, tak twierdzi 23,8% jej mieszkańców. Wśród osób pochodzących z innych ulic odsetek wskazań na codzienne spotkanie patroli Policji plasuje się na poziomie poniżej 20%, a w przypadku ulicy Furmańskiej wynosi nieco ponad 10%. Z kolei funkcjonariuszy Straży Miejskiej w swojej okolicy codziennie spotyka 28,6% mieszkańców ulicy Cyrulicznej, podczas, gdy odsetek osób mieszkających przy pozostałych ulicach nie sięga nawet 15%, a w przypadku lokatorów z ulicy Furmańskiej wynosi jedynie 7,7%.

Najczęściej funkcjonariusze obu służb widywani są przez mieszkańców kilka razy w tygodniu. Odpowiedzi takie dominują w przypadku patroli policyjnych wśród mieszkańców ulic Furmańskiej, Cyrulicznej i Lubartowskiej. Najwięcej osób zamieszkujących przy ulicy Kowalskiej uważa, że spotyka policjantów tylko raz w tygodniu. Odnośnie do patroli strażników miejskich także najczęściej pada odpowiedź, że widywani są oni kilka razy w tygodniu (mieszkańcy ulicy Furmańskiej i Lubartowskiej), a w przypadku lokatorów z ulicy Cyrulicznej taki sam odsetek widuje funkcjonariuszy Straży Miejskiej kilka razy w tygodniu, co raz w tygodniu. Wśród osób pochodzących z ulicy Kowalskiej dominuje opinia, że patrole w tej okolicy pojawiają się najwyżej raz w tygodniu. Mieszkańcy ulicy Kowalskiej dominują wśród osób, które w ogóle nie widują patroli Policji i Straży Miejskiej w okolicy miejsca swojego zamieszkania.

Większość mieszkańców obszaru objętego badaniem uważa, że liczba patroli Policji w okolicy ich miejsca zamieszkania jest wystarczająca. Według 32,5% badanych liczba policyjnych patroli jest raczej wystarczająca, a 15,0% uważa, że ich liczba jest zdecydowanie wystarczająca. Innego zdania jest 26,6% osób, w tym 11,9% uważa że patroli Policji jest zdecydowanie zbyt mało.

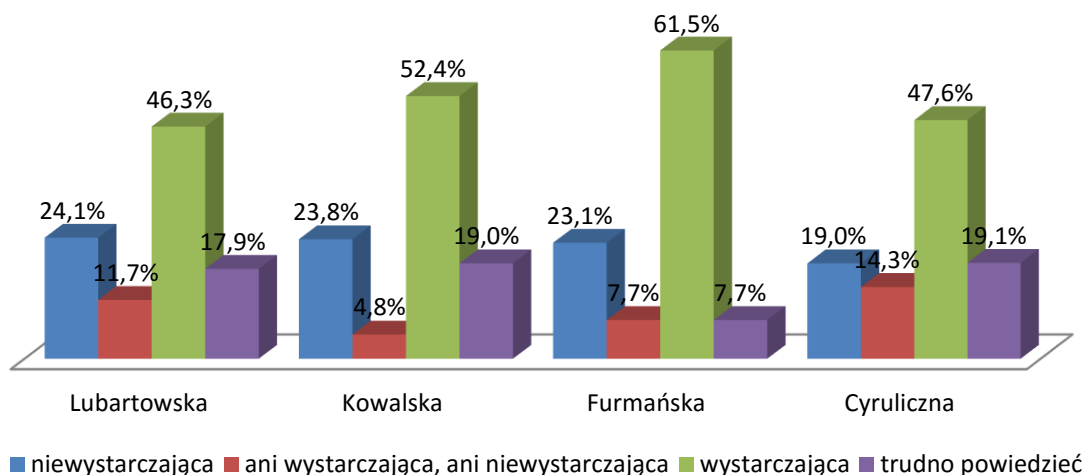
Wykres 53. Ocena liczby patroli Policji (w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Średnia ocena dla zagadnienia wystarczalności/niewystarczalności patroli policyjnych w regionie objętym badaniem wynosi 3,28 punktów w 5-stopniowej skali. Ocena ta jest raczej pozytywna, a więc można założyć, że dla większości mieszkańców obecna liczba patroli zapewnia im względne poczucie bezpieczeństwa.

Wykres 54. Ocena liczby patroli Policji według mieszkańców poszczególnych ulic

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

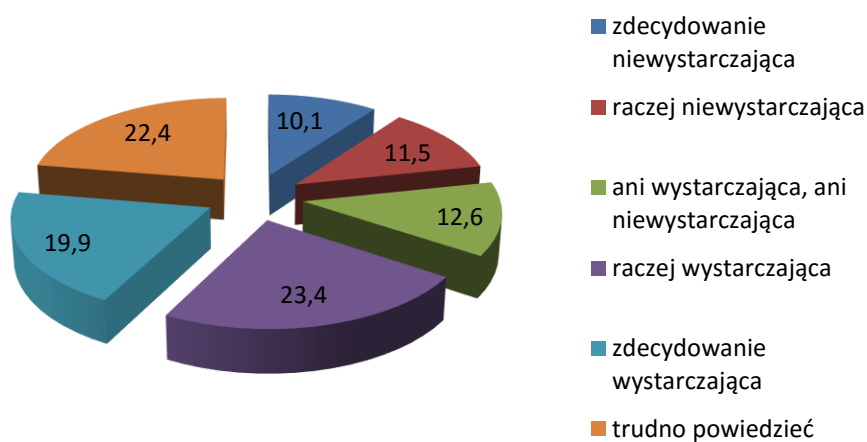
Najbardziej usatysfakcjonowani ilością patroli Policji widywanych w okolicy swojego miejsca zamieszkania są mieszkańcy ulicy Furmańskiej, gdyż spośród nich 61,5% określa tę ilość jako wystarczającą. Wśród mieszkańców ulicy Kowalskiej liczba osób zadowolonych z liczebności patroli przekracza połowę badanych (52,4%). Jednak w przypadku ulicy Cyrulicznej i Lubartowskiej odsetek mieszkańców pozytywnie oceniających ilość patroli jest niższy, niż w przypadku pozostałych ulic, to wciąż jest wysoki i sięga niemal 50%. Najmniej niezadowolonych mieszkańców w związku z niewystarczającą liczbą patroli

policyjnych żyje przy ulicy Cyrulicznej. Na pozostałych ulicach odsetek osób nieusatysfakcjonowanych liczbą patroli jest porównywalny i waha się w granicach 24-23%.

O tym, że ilość patroli jest zbyt mała częściej przekonane są kobiety (33,8%), niż mężczyźni (18,5%).

W przypadku patroli Straży Miejskiej średnia ocena dla wystarczalności/niewystarczalności jest nieco wyższa niż w przypadku Policji i wynosi 3,41 punktu w 5-punktowej skali. Odsetek osób twierdzących, że liczba patroli strażników miejskich jest wystarczająca wynosi 43,3%, w tym niemalże 20% badanych uważa, że liczba ta jest zdecydowanie wystarczająca. Odmienną opinię posiada 21,6% mieszkańców rejonu objętego badaniem.

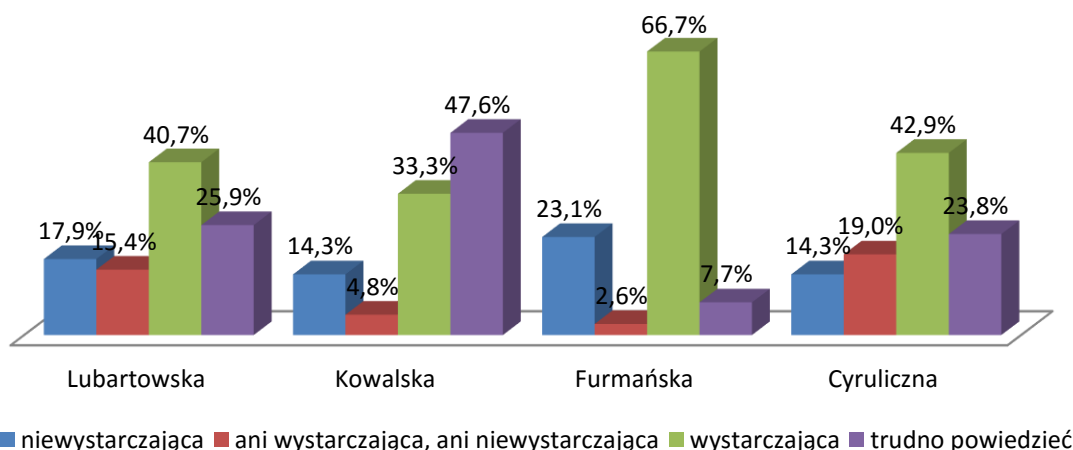
Wykres 55. Ocena liczby patroli Straży Miejskiej (w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

W porównaniu do oceny ilości patroli Policji wzrósł odsetek osób nie mających zdania w temacie liczebności spotykanych w okolicy patroli oraz osób, które nie mają jednoznacznego zdania, a więc wskazujących, że ilość patroli jest ani wystarczająca, ani niewystarczająca. Jednak w przypadku oceny Straży Miejskiej rzadziej pojawiają się wskazania świadczące o niezadowoleniu, a częściej te będące przejawem wysokiej aprobaty dla częstości widywania strażników miejskich w okolicy miejsca zamieszkania.

Wykres 56. Ocena liczby patroli Straży Miejskiej według mieszkańców poszczególnych ulic

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Najwięcej osób zadowolonych z ilości patroli Straży Miejskiej mieszka przy ulicy Furmańskiej, gdzie stanowią oni 66,7%. Na pozostałych ulicach odsetek pozytywnych ocen dla liczby patroli jest znacznie niższy. W przypadku mieszkańców ulicy Cyrulicznej i Lubartowskiej wypowiedzi świadczące o wystarczającej ilości patroli sięga niewiele ponad 40%, a na ulicy Kowalskiej było to jedynie 33,3% mieszkańców.

Wśród mieszkańców ulicy Furmańskiej zdania są wykrystalizowane w największym stopniu. Jest najmniej osób nieokreślonych i niezdecydowanych, ale przy tym najwięcej osób zadowolonych z liczby patroli Straży Miejskiej, jak i największy odsetek osób niezadowolonych spośród mieszkańców wszystkich ulic.

Tak, jak w przypadku oceny liczby patroli Policji, tak i oceniając częstotliwość pojawiania się Straży Miejskiej w okolicy miejsca zamieszkania, negatywna ocena pojawiała się częściej wśród kobiet (24,5%) niż mężczyzn (18,5%).

Mieszkańcy ulic objętych badaniem są zadowoleni z ochrony, jaką zapewnia im obecność funkcjonariuszy służb odpowiedzialnych za utrzymanie porządku i bezpieczeństwa. Podkreślają, że ilość patroli jest wystarczająca, widywane są często, a skuteczność ich działań w dużej mierze oceniana jest pozytywnie. Mieszkańcy odczuwają, że odpowiednie służby (Policja, Straż Miejska) podejmują działania w celu poprawy jakości życia mieszkańców okolicy, w której żyją.

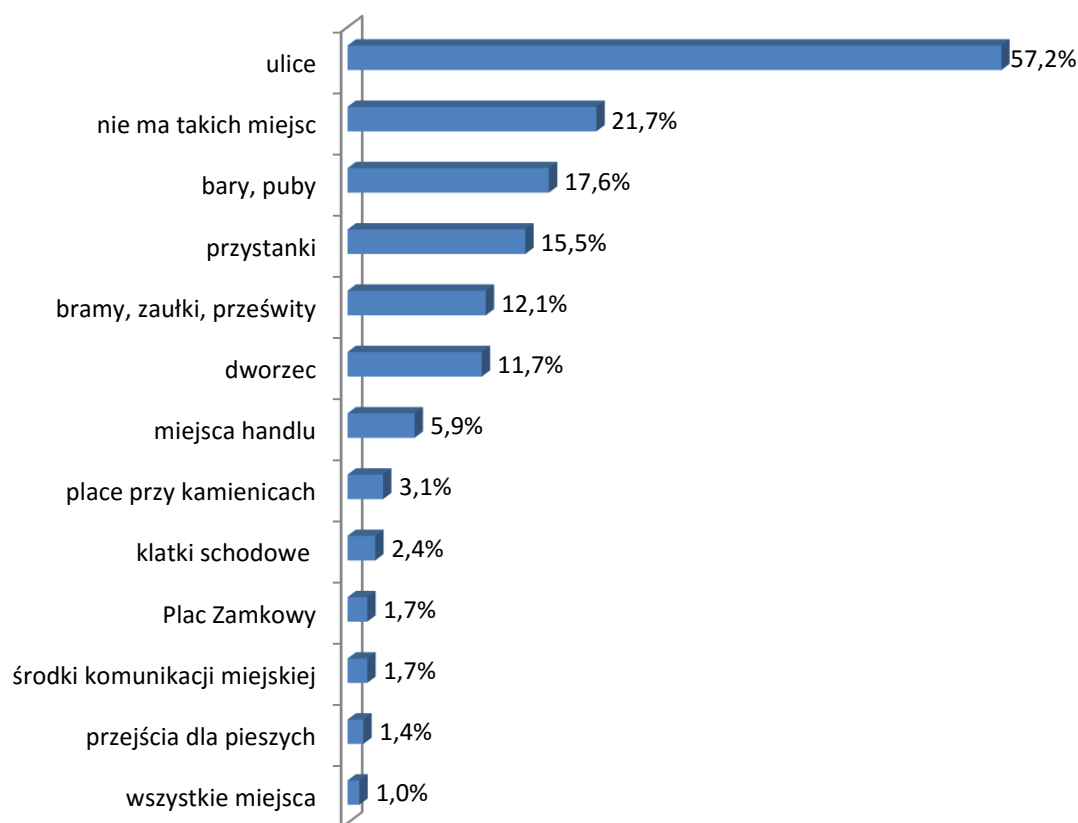
7. MAPA ZAGROZEŃ NA TERENIE OBSZARU OBJĘTEGO BADANIEM

Obszar objęty analizą i projektem jest specyficznym miejscem na mapie Lublina, gdyż mieszczą się w jego zakresie główne punkty miasta, takie jak dworzec PKS czy Plac Zamkowy. Jest to rejon wchodzący w zakres starej części miasta. Ponadto w pobliżu dworca znajdują się miejsca handlu typu bazy i targowiska. Obszar jest więc bardzo zróżnicowany. Z jednej strony są to miejsca zabytkowej zabudowy, z drugiej miejsca, które są infrastrukturalnie nieco chaotyczne (jak targowisko). Wszystkie te miejsca cechują się dużym ruchem i przepływem osób.

W ramach badania mieszkańcy tego rejonu zostali poproszeni o wskazanie miejsc w okolicy swojego miejsca zamieszkania, które są najbardziej niebezpieczne. Prawie 60% respondentów wskazało, że są to ulice. Było to wskazanie najczęściej pojawiające się w wypowiedziach uczestników badania. Żadna inna lokalizacja nie była tak często uznawana za najbardziej niebezpieczną.

W oparciu o zgromadzone dane trudno jednoznacznie określić w jaki sposób mieszkańcy wskazujący ulice je definiowali - czy jako pas ruchu, po którym poruszają się pojazdy, czy w szerszym ujęciu uwzględniającym również pozostałą infrastrukturę, także tę przeznaczoną do ruchu pieszych. Niemniej tak duży odsetek wskazań na ulice sugeruje występujące zapotrzebowanie na zwiększenie działań zabezpieczających bezpieczeństwo użytkowników ulic w tym rejonie. Należy wziąć pod uwagę, że w rejonie tym znajduje się dworzec PKS, który generuje duży ruch pojazdów, co sprawia, że wzrasta ryzyko wystąpienia zdarzeń drogowych. Ponadto przez ten rejon przebiega jedna z głównych arterii miasta. W związku z tak wysoką oceną zagrożenia występującego na ulicach niezbędne jest zwiększenie działań odpowiednich służb ukierunkowanych na zmniejszenie ryzyka stania się ofiarą wypadku drogowego.

Wykres. 57. Miejsca w rejonie dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej uznawane przez mieszkańców za najbardziej niebezpieczne

*wyniki nie sumują się do 100%, ponieważ respondenci mogli udzielić więcej niż jednej odpowiedzi.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Drugą w kolejności najczęściej wybieraną odpowiedzią mieszkańców dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej było wskazywanie na brak występowania niebezpiecznych miejsc w okolicy zamieszkania. Oznacza to, że dla 21,7% respondentów miejsca, w których żyją są bezpieczne.

Kolejnym miejscem, które mieszkańcy wskazywali, jako niebezpieczne są bary i puby (17,6%). Są to miejsca, w których z dużym prawdopodobieństwem można spotkać osoby pod wpływem alkoholu, które mogą stwarzać zagrożenie swoim agresywnym zachowaniem. Uwzględniając fakt, że rejon objęty analizą znajduje się w bliskiej odległości od Starego Miasta, na której znajduje się duża liczba lokali tego typu nie jest zaskoczeniem, że właśnie takie miejsca wskazywano, jako niebezpieczne. Dodatkowo są to miejsca spotkań młodych osób, które niejednokrotnie poruszają się w grupach i pod wpływem środków odurzających (alkohol, narkotyki) stwarzają realne zagrożenie dla mieszkańców oraz innych osób przebywających w tej okolicy. Ich obecność w pubach i barach sprawia, że jako jedna z głównych grup stanowiących zagrożenie (dane dotyczące zagrożeń w miejscu zamieszkania wskazują, agresja ze strony osób pod wpływem alkoholu lub narkotyków, jak i zaczepianie przez grupy agresywnej młodzieży są jednymi z podstawowych zagrożeń wskazywanych przez mieszkańców) sprawia, że automatycznie okolica tych lokali staje się niebezpieczna.

Na czwartym miejscu jako najbardziej niebezpieczne lokalizacje mieszkańcy wskazali przystanki. W tym przypadku najprawdopodobniej największe zagrożenie związane jest z grupami agresywnej młodzieży, która gromadzi się w takich miejscach, ale także osób pod wpływem alkoholu, częstokroć bezdomnych. Takie same zagrożenia czyhają na mieszkańców oraz osoby przyjezdne na dworcu PKS, na który wskazało 11,7% badanych. Wskazując na te dwa miejsca należy również wspomnieć o realnym zagrożeniu, jakie występuje w miejscach, w których gromadzi się duża liczba osób na stosunkowo niewielkiej przestrzeni - mianowicie o kradzieżach i tzw. kieszonkowcach. Ich działania obniżają poziom bezpieczeństwa we wskazanych lokalizacjach.

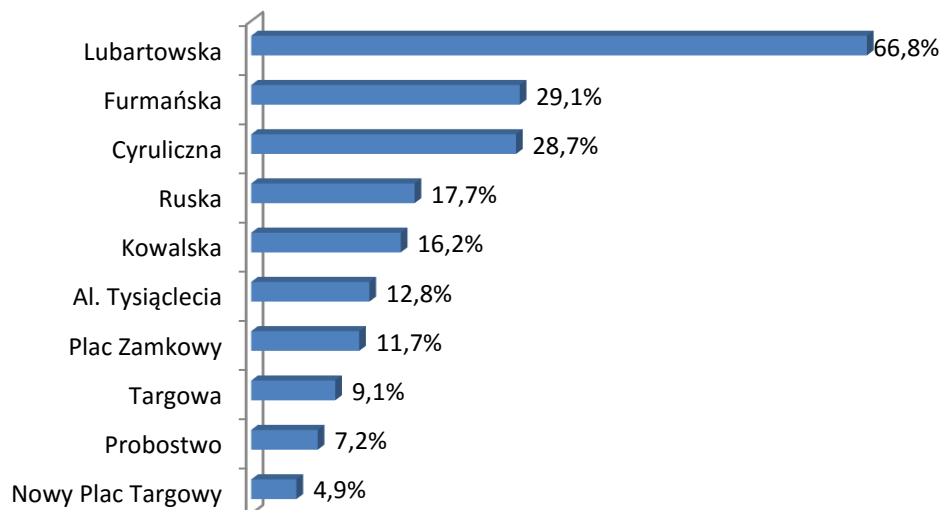
Respondenci wskazywali również na inne miejsca, które nie zostały ujęte w kafeterii przypisanej do pytania, określając miejsca niebezpieczne w okolicy swojego miejsca zamieszkania. Aż 12,1% badanych wskazało jako dodatkową odpowiedź bramy, zaułki i prześwity pomiędzy budynkami, jako miejsca szczególnie niebezpieczne. Są to lokalizacje, które są trudne do monitorowania, np. poprzez monitoring miejski, ale również przez patrole policyjne czy Straży Miejskiej. Często są to miejsca odosobnione, zaciemnione, w których odbywa się stosunkowo mały ruch pieszych. Stanowią poprzez to niemal idealne miejsca do działań przestępczych i zagrażającym bezpieczeństwu. O tym, że punkty te wymagają dodatkowego monitorowania przez odpowiednie służby świadczy fakt, że wskazało na nie tylu badanych, mimo że miejsca takie nie zostały ujęte w kafeterii pytania. Wskazując na nie mieszkańcy zwracali uwagę, że stanowią one dla nich realne niebezpieczeństwo.

Na: miejsca handlu, place przy kamienicach, klatki schodowe, Plac Zamkowy, środki komunikacji miejskiej oraz przejścia dla pieszych jako miejsca szczególnie niebezpieczne nie wskazało wiele osób. Należy zatem uznać, że są to miejsca wystąpienia ewentualnych zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu, ale nie są to główne punkty, na które powinno zwrócić się uwagę w celu poprawy poziomu bezpieczeństwa mieszkańców

dawnego Podzamcza i ulicy Lubartowskiej oraz wszystkich osób, które okresowo przebywają w tym rejonie.

Ustosunkowując się do konkretnych ulic, jako najbardziej niebezpiecznych znacząca większość mieszkańców badanego obszaru wskazała ulicę Lubartowską (66,8%).

Wykres 58. Ulice w rejonie dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej uznawane przez mieszkańców za najbardziej niebezpieczne

*wyniki nie sumują się do 100%, ponieważ respondenci mogli udzielić więcej niż jednej odpowiedzi.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Ulica Lubartowska wydaje się zatem być miejscem, w którym mieszkańcy tego obszaru najbardziej obawiają się o swoje bezpieczeństwo. Żadna z pozostałych ulic nie uzyskała tak dużej liczby wskazań. W związku z powyższym zasadnym wydaje się podjęcie działań mających na celu poprawę poziomu bezpieczeństwa na tej ulicy, bądź zmianę sposobu jej postrzegania w świadomości mieszkańców i osób z zewnątrz. Na podstawie zgromadzonych danych można wnioskować, że ulica Lubartowska cechuje się najwyższym stopniem przestępczości ze wszystkich pozostałych ulic objętych analizą. Jednak nie należy zapominać, że jest to lokalizacja, która ma złą opinię, niejednokrotnie powtarzaną bez odniesienia do rzeczywistej sytuacji. Należy zatem równolegle podjąć działania skupione na poprawie bezpieczeństwa w tej lokalizacji, ale także skoncentrować się na poprawie wizerunku tej ulicy zarówno wśród mieszkańców, jak i osób z zewnątrz - niejako odczarować tę część Lublina.

Wśród pozostałych ulic ok. 30% respondentów określiło jako niebezpieczne ulicę Furmańską. W kontekście przywoływanych poprzednio wyników badania znaczący odsetek wskazań na te lokalizacje jest dość zaskakujący, gdyż mieszkańcy tej ulicy nie wskazywali na duży stopień zagrożenia. Jednak należy uwzględnić fakt, że sami mieszkańcy tej ulicy mogą czuć się tam bezpiecznie, ale pozostali respondenci, mieszkający przy innych ulicach mogą odczuwać wysoki stopień niebezpieczeństwa przebywając w tych lokalizacjach. Być może jest to powiązane ze wskazaną przez respondentów niechęcią do osób z zewnątrz. Na powiązanie takie wskazuje fakt, że wśród mieszkańców ulicy Furmańskiej tylko niespełna 20% uważa ją za szczególnie niebezpieczną. Zatem dominującą grupą wskazującą na tę część obszaru projektu jako niebezpieczną.

Tabela 4. Ocena własnej ulicy, jako najbardziej niebezpiecznej

% wskazań na ulicę swojego zamieszkania	Ulica				
	Lubartowska	Furmańska	Cyruliczna	Kowalska	Targowa
	60,8%	19,4%	38,9%	30,0%	14,3%

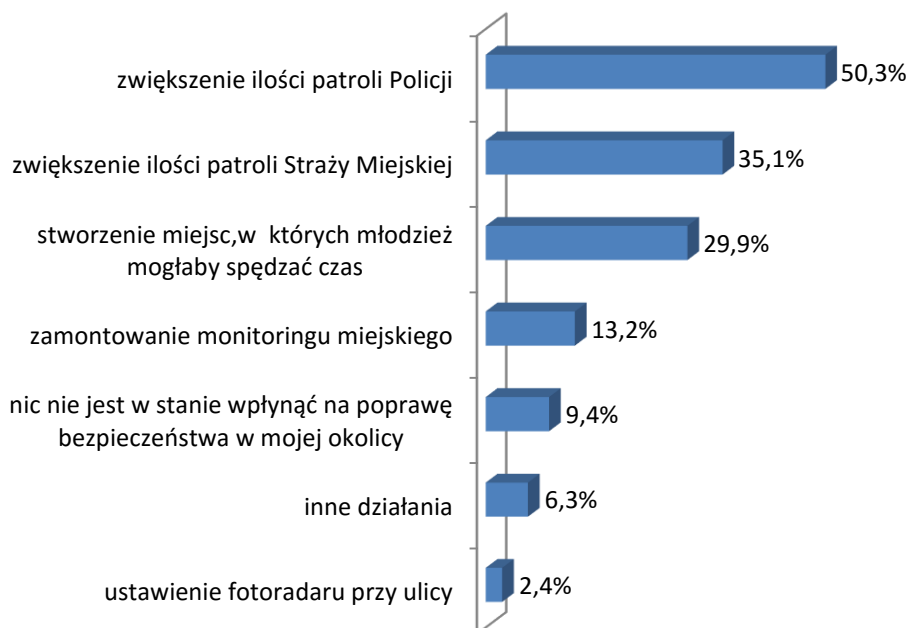
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Ponad 60% mieszkańców ulicy Lubartowskiej wskazało ją jako najbardziej niebezpieczną spośród ulic znajdujących się w obszarze, zatem nawet osoby mieszkające w tej lokalizacji nie czują się tam bezpiecznie. W przypadku osób zamieszkujących przy ulicy Cyrulicznej niemal 40% uznaje, że to właśnie ich ulica jest najbardziej niebezpieczna. Najmniejszy odsetek negatywnie oceniających ulicę, na której mieszkają jest wśród mieszkańców ulicy Targowej. Nie jest ona również uważana za szczególnie niebezpieczną przez ogół badanych.

8. DZIAŁANIA JAKIE NALEŻY PODJĄĆ W CELU ZWIĘKSZENIA STANU BEZPIECZEŃSTWA

Mieszkańcy obszaru dawnego Podzamcza oraz ulicy Lubartowskiej odnosząc się do działań, które należałoby podjąć w celu zwiększenia stanu bezpieczeństwa wskazują przede wszystkim na konieczność zwiększenia ilości patroli Policji - 50,3% wskazań. Tak jednoznaczna dominacja wskazań ukierunkowanych na to rozwiązanie jest dość zaskakujące w kontekście jedynie 26,6% negatywnych ocen odnoszących się do liczby patroli policyjnych w miejscu zamieszkania. Z jednej strony niespełna 30% badanych dostrzega braki w ilości patroli Policji, z drugiej ponad połowa dostrzega jedyną szansę na poprawę bezpieczeństwa w okolicy poprzez zwiększenie ilości patroli. Wydaje się, że istotnym elementem gwarantującym bezpieczeństwo według mieszkańców jest ciągła i zauważalna obecność służb odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa. Zwłaszcza, że drugą najczęściej padającą sugestią jest zwiększenie ilości patroli Straży Miejskiej, za opcją którą opowiedziało się 35,1% mieszkańców.

Wykres 59. Działania, które według mieszkańców mogłyby podnieść stopień bezpieczeństwa na terenie dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej

*wyniki nie sumują się do 100%, ponieważ respondenci mogli udzielić więcej niż jednej odpowiedzi.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Istotnym rozwiązaniem mogącym mieć wpływ na poprawę bezpieczeństwa z punktu widzenia mieszkańców jest stworzenie miejsc, w których młodzież mogłaby spędzać czas. Niemal 30% respondentów widzi w tym rozwiązaniu szansę na poprawę bezpieczeństwa w okolicy swojego miejsca zamieszkania. Dane te potwierdzają, że agresywna młodzież stanowi duży problem w zakresie bezpieczeństwa. Agresja wśród tych młodych osób może wiązać się z brakiem zajęć, nudą i szukaniem łatwej rozrywki. W związku z tym zapewnienie miejsca, w którym młodzież mogłaby aktywnie, ale i kulturalnie spędzać swój czas wolny, rozwijać pasje i zainteresowania może mieć istotny wpływ na zmianę ich postaw i zmniejszenie skali występowania zagrożenia dla przechodniów i mieszkańców ze strony młodzieży.

Ponad 13% mieszkańców oceniło, że na poprawę bezpieczeństwa ich okolicy miałyby istotny wpływ zamontowanie monitoringu miejskiego. Jest to rozwiązanie, które cieszyło się średnim zainteresowaniem respondentów, być może z tego względu, że w rejonie objętym analizą działa 19 kamer monitoringu miejskiego. Najwięcej w obrębie ulicy Lubartowskiej - 7 kamer.

Tabela 65. Działania, które według mieszkańców mogłyby podnieść stopień bezpieczeństwa na terenie dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej

Działanie	Kobiety	Mężczyźni
zwiększenie ilości patroli policji	55,6%	44,5%
zwiększenie ilości patroli straży miejskiej	39,1%	30,7%
zamontowanie monitoringu miejskiego	13,9%	12,4%
stworzenie miejsc, w których młodzież mogłaby spędzać czas	34,4%	24,8%
nic nie jest w stanie wpłynąć na poprawę bezpieczeństwa w mojej okolicy	4,0%	15,3%

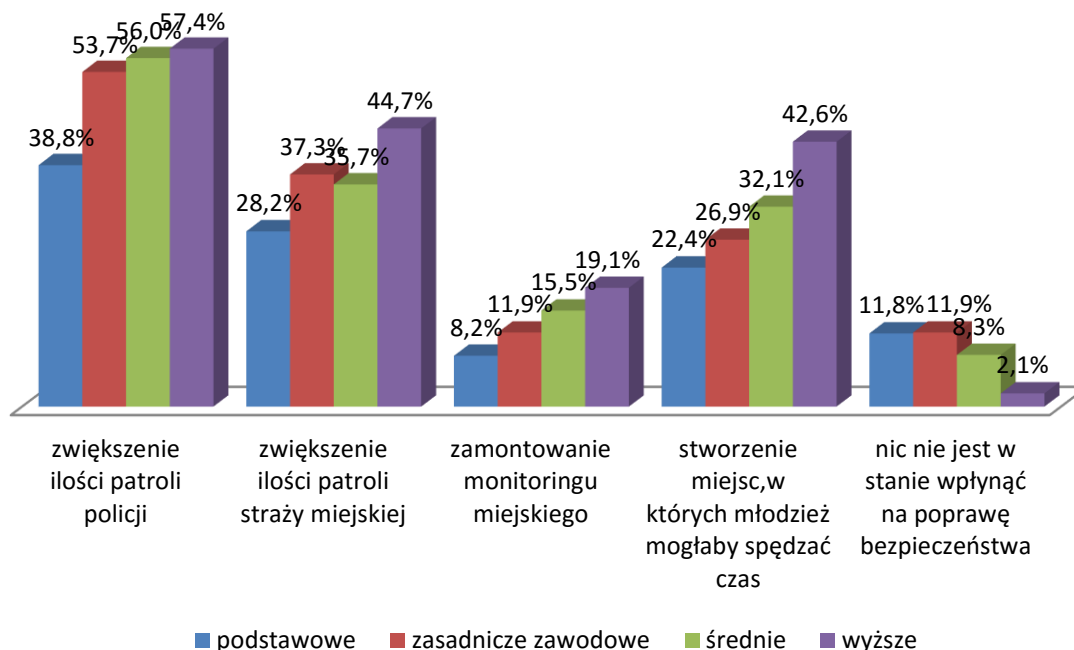
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Za każdym z najczęściej wymienianych rozwiązań służących poprawie bezpieczeństwa mieszkańców dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej częściej opowiadały się kobiety, niż mężczyźni. Mężczyźni okazali się być bardziej sceptyczni w zakresie proponowania skutecznych rozwiązań, aż 15,3% spośród nich uważa, że nic nie jest w stanie wpłynąć na poprawę bezpieczeństwa w ich okolicy, podczas gdy wśród kobiet jest to jedynie 4,0%.

Dostrzegalna jest zależność pomiędzy poziomem wykształcenia mieszkańców, a podejściem do poszczególnych działań mogących mieć wpływ na poprawę bezpieczeństwa w okolicy. Im wyższy poziom wykształcenia, tym więcej osób opowiadało się za poszczególnymi rozwiązaniami. Tendencja ta jest charakterystyczna dla wszystkich najczęściej wskazywanych sposobów podniesienia poziomu bezpieczeństwa, a więc zarówno w przypadku zwiększenia ilości patroli policyjnych oraz Straży Miejskiej, rozszerzenia sieci monitoringu miejskiego oraz utworzenia miejsc przyjaznych młodzieży, gdzie mogłaby spędzać czas wolny.

Ponad 57% osób z wyższym wykształceniem za stosowne rozwiązanie problemu braku bezpieczeństwa uważa zwiększenie ilości patroli Policji w okolicy, odsetek ten stopniowo spada wraz z obniżaniem się poziomu wykształcenia i wśród osób z wykształceniem podstawowym wynosi 38,8%. Podobnie przedstawia się sytuacja w przypadku zwiększenia ilości patroli Straży Miejskiej, gdzie 44,7% osób z wykształceniem wyższym uważa to rozwiązanie za mogące mieć wpływ na poprawę bezpieczeństwa, a wśród mieszkańców z niższym poziomem wykształcenia odsetek ten stopniowo się obniża, aż do 28,2% wśród respondentów posiadających podstawowe wykształcenie. Tendencja ta utrzymuje się także w przypadku pozostałych sugerowanych rozwiązań.

Wykres 60. Działania, mogłyby podnieść stopień bezpieczeństwa na terenie dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej według mieszkańców z uwzględnieniem poziomu wykształcenia

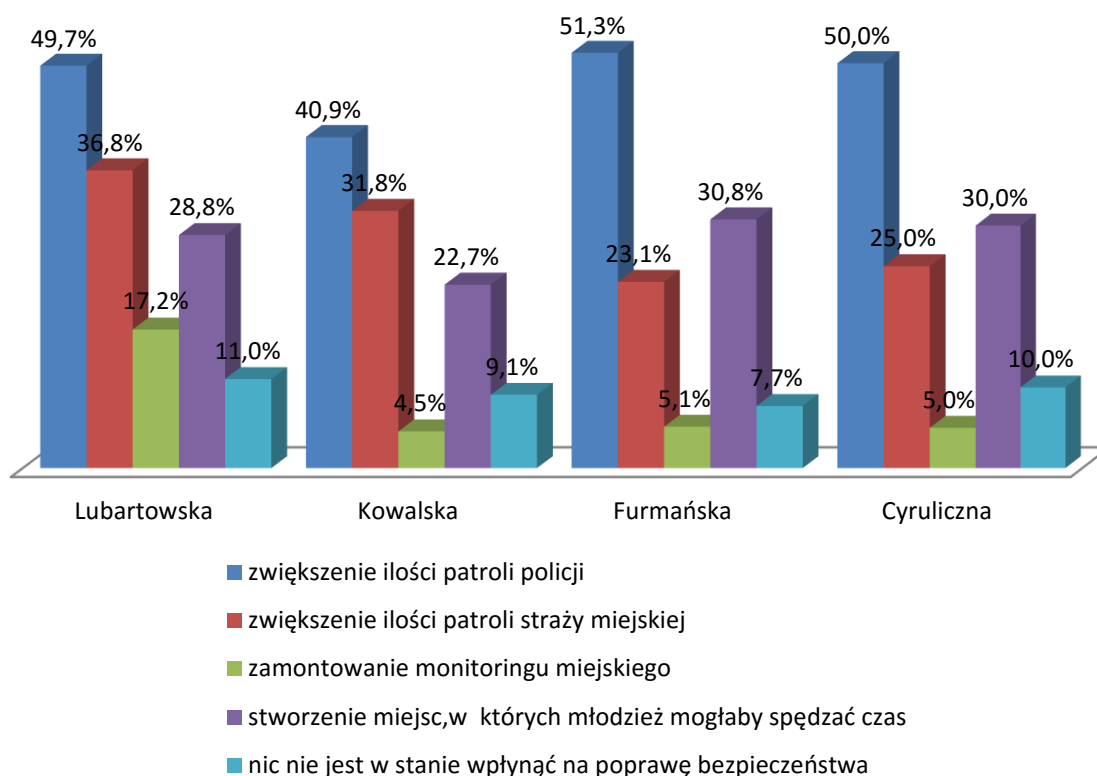
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Jedynie w przypadku odpowiedzi, że nic nie jest w stanie poprawić poziomu bezpieczeństwa w okolicy tendencja jest odmienna. Najwięcej wskazań jest wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (11,9%) oraz podstawowym (11,8%), a wraz z wzrostem poziomu wykształcenia obniża się skłonność do generowania tak sceptycznych tez - wśród osób z najwyższym wykształceniem odsetek skrajnie pesymistycznych odpowiedzi wynosi jedynie 2,1%.

Wśród mieszkańców ulicy Lubartowskiej niemal połowa mieszkańców uważa, że poprawa bezpieczeństwa w ich okolicy mogłaby nastąpić jeśli zwiększy się ilość patroli Policji, a 36,8% jeśli będą to patrole Straży Miejskiej. Niemal 30% uważa, że koniecznym byłoby stworzenie miejsc, w których mogłaby gromadzić się młodzież i spędzać czas wolny. Ponad 17% mieszkańców uważa, że konieczne byłoby zamontowanie monitoringu miejskiego. Tak wysoki odsetek tego typu odpowiedzi przy sytuacji, gdy na ulicy Lubartowskiej znajduje się 7 kamer monitoringu, świadczy o wciąż niewystarczającym monitorowaniu tej ulicy, bądź niewiedzy mieszkańców, że taka ochrona już funkcjonuje.

Mieszkańcy ulicy Kowalskiej również wskazywali przede wszystkim na konieczność zwiększenia ilości patroli służb odpowiadających za utrzymanie bezpieczeństwa, ale 22,7% również opowiada się za koniecznością stworzenia miejsc dedykowanym młodym osobom, w których mogłyby spędzać czas.

Wykres 61. Działania, mogłyby podnieść stopień bezpieczeństwa na terenie dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej-według mieszkańców poszczególnych ulic

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z wywiadów PAPI

Ponad połowa mieszkańców ulicy Furmańskiej twierdzi, że bezpieczeństwo zapewniłaby im większa liczba patroli policyjnych, 30,8% że miałyby na to wpływ zapewnienie młodzieży miejsca, gdzie mogłaby efektywnie spędzać czas, a 23,1% że byłyby to patrole Straży Miejskiej. Podobnie klaruje się sytuacja wśród osób zamieszkujących przy ulicy Cyrulicznej. W przypadku tych dwóch ulic ważniejsze jest zapewnienie lokalizacji, gdzie gromadziłaby się młodzież i mogła spędzać czas wolny, niż zwiększenie ilości patroli Straży Miejskiej, jak było w przypadku dwóch poprzednio omawianych ulic, tj. Lubartowskiej oraz Kowalskiej.

W przypadku mieszkańców ulicy Kowalskiej, Furmańskiej i Cyrulicznej niewielki odsetek osób twierdzi, że skutecznym rozwiązaniem byłoby zamontowanie monitoringu miejskiego. W obszarze tych ulic funkcjonuje monitoring miejski - na ul. Cyrulicznej są 2 kamery, w tym jedna na rogu ul. Cyrulicznej i Furmańskiej, na ul. Kowalskiej 3 kamery, a na ulicy Furmańskiej nie ma bezpośrednio zamontowanych kamer (poza tą na rogu z ul. Cyruliczną), ale ulica ta znajduje się w obszarze działalności jeszcze dwóch kamer - zlokalizowanej na Al. Tysiąclecia 5 oraz ul. Kowalskiej 16.

Reasumując należy zauważyć, że mieszkańcy dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej w znacznym stopniu wskazują na konieczność zwiększenia obecności funkcjonariuszy służb zapewniających bezpieczeństwo - Policji i Straży Miejskiej, jako gwarancji poprawy

poziomu bezpieczeństwa na tym terenie. Rozwiązanie to jest w ich opinii istotnym sposobem rozwiązywania zagrożeń bezpieczeństwa pojawiających się na tym obszarze, mimo iż ci sami mieszkańcy w większości są zadowoleni z ilości obecnie pojawiających się patroli w okolicy ich miejsca zamieszkania. Należy więc założyć, że ich obecność jest na tyle skuteczna, że wpływa na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców, bądź sama świadomość, że w sytuacji zagrożenia patrol będzie w pobliżu sprawia, że mieszkańcy czują się bezpieczniejsi.

Na uwagę zasługuje znaczący odsetek osób, które uznają za istotne stworzenia specjalnych miejsc, w których młodzież mogłaby się spotykać i spędzać czas w sposób aktywny i efektywny. Rozwiązanie takie pozwoliłoby na ograniczenie zagrożenia ze strony grup agresywnej młodzieży, które z braku zajęcia przemieszczają się po mieście w poszukiwaniu rozrywki. Zorganizowanie miejsc, gdzie młodzież miałaby wsparcie ze strony innych pozwoliłoby minimalizować zakres wpadania w złe towarzystwo i tworzenia się zachowań i postaw patologicznych wśród młodzieży, zwłaszcza tej, która nie otrzymuje odpowiedniego wsparcia i wzorców w rodzinnym domu. O takiej potrzebie mówią mieszkańcy różnych ulic, jednak biorąc pod uwagę fakt, że teren dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej nie jest zbyt rozległy mogłoby powstać jedno takie miejsce gromadzące młodzież z różnych ulic.

V. WNIOSKI I REKOMENDACJE

Wnioski i rekomendacje płynące z badania dotyczącego poczucia bezpieczeństwa mieszkańców obszaru dawnego Podzamcza oraz ulicy Lubartowskiej zostały przedstawione w formie tabelarycznej.

Tabela 6. Tabela rekomendacji

l.p.	Wyniki badania	Wniosek	Rekomendacja
1.	Ok. 30% mieszkańców obszaru wskazuje na konieczność utworzenia miejsc przeznaczonych dla młodzieży, w której osoby młode mogłyby spędzać wolny czas. Młodzież jako jedna z grup najbardziej zagrożonych stanem się ofiarą przestępstwa, jednocześnie w dużym stopniu generuje to niebezpieczeństwo (19,0% mieszkańców obawia się zaczepek ze strony agresywnej młodzieży).	Młodzież często pozbawiona perspektyw spędza czas chodząc bez celu po mieście i szukając rozrywki. W ten sposób tworzą się grupki młodzieży, które stanowią zagrożenie dla innych. A mniejsze grupy lub pojedyncze osoby stają się łatwą ofiarą dla innych. Młodzieży brakuje miejsca, w którym mogłyby spotykać się i wspólnie spędzać czas w sposób aktywny, rozwijając zainteresowania i integrować się ze sobą. Takie miejsce byłoby alternatywą dla osób, które nie znajdują zainteresowania swoimi potrzebami w domach rodzinnych i nie otrzymują od bliskich dobrych wartości. Utworzenie takiego miejsca pozwoli na zapewnienie potrzeb opieki, zainteresowania, potrzeb społecznych młodzieży, a także pozwoli na integrację środowiska.	Utworzenie co najmniej 1 miejsca/punktu (ośrodka wsparcia dziennego/świetlicy/klubu) na obszarze dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej, w którym mogłyby się spotykać młodzież i być może dzieci, w celu wspólnego spędzania czasu. Niezbędne wydaje się zapewnienie tym osobom odpowiedniej opieki w celu kontroli podejmowanych inicjatyw i wsparcia w procesie kształtowania nowych postaw społecznych.

2.	<p>7,5% respondentów wskazało, że grupą zagrożoną staniam się ofiarą przestępstwa są osoby z zewnątrz/osoby obce.</p> <p>Najwięcej zagrożeń w okolicy swojego miejsca zamieszkania dostrzegają m.in. osoby mieszkające w regionie krócej niż 3 lata. One również najczęściej czują się zagrożone staniam się ofiarą przestępstwa.</p>	<p>Wskazanie to może świadczyć o tym, że mamy do czynienia ze środowiskiem zamkniętym, hermetycznym, które nie dopuszcza do siebie nowych osób. Jest nastawiona wobec nich niechętnie, niekiedy agresywnie. Świadczy o tym również fakt, że najbardziej zagrożeni czują się mieszkańcy stosunkowo krótko zamieszkujący na badanym terenie. Ich obawy związane są z wrogim nastawieniem sąsiadów do nowych lokatorów.</p>	<p>Działania aktywizujące społeczność, ukierunkowane na wzajemne poznanie się i z jednej strony budowanie tożsamości lokalnej, a z drugiej otwarcie na inne osoby.</p> <p>Organizacja akcji ukierunkowanych na integrację społeczeństwa, np. pikników, klubów.</p>
3.	<p>Działaniem, które wpłynęłoby na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców byłoby zwiększenie ilości patroli Policji (50,3%) i Straży Miejskiej (35,1%).</p>	<p>Obecność służb odpowiedzialnych za zachowanie bezpieczeństwa wydaje się być dla mieszkańców gwarantem zapewnienia im ochrony.</p>	<p>W miarę możliwości Policji i Straży Miejskiej zwiększenie ilości patroli na obszarze dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej.</p>
4.	<p>Prawie 17% mieszkańców uważa, że po zmroku ulice stają się niebezpieczne. A 3,4% unika w tym czasie wychodzenia z domu.</p>	<p>Godziny wieczorne i nocne są czasem, w którym w obszarze wzrasta niebezpieczeństwo stania się ofiarą przemocy, czego efektem jest również unikanie wychodzenia z domu przez mieszkańców w celu uniknięcia przykrych zdarzeń.</p>	<p>W miarę możliwości Policji i Straży Miejskiej zwiększenie ilości patroli na obszarze dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej w godzinach wieczornych i nocnych.</p>

VI. ANEKS

ZAŁĄCZNIK NR 1. NARZĘDZIE BADAWCZE - KWESTIONARIUSZ ANKIETY

Dzień dobry. Nazywam się ..... jestem ankierem firmy ASM -Centrum Badań i Analiz Rynku, która na zlecenie Urzędu Miasta Lublin realizuje badanie dotyczące poczucia bezpieczeństwa mieszkańców dawnego Podzamcza i ul. Lubartowskiej w Lublinie. W związku z tym chciał(a)bym zadać Panu/i kilka pytań związanych z tematem bezpieczeństwa. Pana/i opinia jest bardzo ważna. Ze swojej strony zapewniamy o pełnej poufności badania, a Pana/i odpowiedzi będą prezentowane jedynie w postaci zbiorczych wyników badania.

METRYCZKA

P1. Na jakiej ulicy Pan/i mieszka?

1. Lubartowskiej	7. Ruskiej
2. Kowalskiej	8. Nowy Plac Targowy
3. Furmańskiej	9. Ciasnej
4. Cyrulicznej	10. Placu Zamkowym
5. Aleje Tysiąclecia	11. Probstwo
6. Targowej	12. Innej - <i>koniec wywiadu</i>

P2. Płeć (*zaznaczyć bez pytania*)

1. Kobieta
2. Mężczyzna

P3. W jakim jest Pan/i wieku?

.....

P4. Jaki jest Pana/i stan cywilny?

1. Panna/kawaler
2. W związku małżeńskim/partnerskim bez dzieci
3. W związku małżeńskim/partnerskim z dziećmi
4. Rozwódka/rozводnik
5. Wdowa/wdowiec

P5. Jaki posiada Pan/i wykształcenie?

1. Podstawowe
2. Gimnazjalne
3. Zasadnicze zawodowe
4. Średnie
5. Wyższe

P6. Jaki jest miesięczny dochód netto (tzw. „na rękę”) Pana/i gospodarstwa domowego?

1. Poniżej 1000 zł
2. 1000-2000 zł
3. 2001-3000 zł
4. 3001-4000 zł
5. 4001-5000 zł
6. Powyżej 5000 zł
7. *Odmowa odpowiedzi (nie czytać)*

P7. Od jak dawna mieszka Pan/i na tej ulicy?

1. Poniżej roku
2. 1-2 lata
3. 3-5 lat
4. 6-10 lat
5. 10-15 lat
6. 16-20 lat
7. Powyżej 20 lat

BADANIE WŁAŚCIWE

P8. Czy w Pana/i miejscu zamieszkania żyje się bezpiecznie?

1. Tak
2. Nie
3. *Trudno powiedzieć (nie czytać)*

P9. Czy czuje się Pan/i bezpiecznie spacerując po zmroku w okolicy swojego miejsca zamieszkania?

1. Tak
2. Nie
3. Nie wychodzę po zmroku, bo się obawiam o swoje bezpieczeństwo
4. Nie wychodzę po zmroku, bo nie mam takiej potrzeby
5. *Trudno powiedzieć (nie czytać)*

P10. Jakich zagrożeń najbardziej się Pan/i obawia w okolicy swojego miejsca zamieszkania? (*zaznaczyć wszystkie odpowiedzi respondenta*)

1. Napady i rozboje	8. Handlu narkotykami
2. Wymuszenia	9. Niszczanie mienia przez wandalów
3. Bójka/pobicie	10. Zaczepianie przez grupy agresywnej młodzieży
4. Włamanie	11. Hałaśliwych, niekulturalnych sąsiadów
5. Kradzież	12. Innych zagrożeń, jakich? .....
6. Niebezpiecznie jeżdżących kierowców	13. Nie obawiam się żadnych zagrożeń
7. Agresji ze strony osób pod wpływem alkoholu lub narkotyków	

P11. Z jakimi zagrożeniami w okolicy miejsca swojego zamieszkania się Pan/i spotkał osobiście? *(zaznaczyć wszystkie odpowiedzi respondenta)*

1. Napady i rozboje	8. Handel narkotykami
2. Wymuszenia	9. Niszczenie mienia przez wandalii
3. Bójka/pobicie	10. Zaczepianie przez grupy agresywnej młodzieży
4. Włamanie	11. Hałaśliwi, niekulturalni sąsiedzi
5. Kradzież	12. Inne zagrożenia, jakich? .....
6. Niebezpiecznie jeżdżących kierowcy	13. Nie spotkałem/am się z żadnymi zagrożeniami
7. Agresja ze strony osób pod wpływem alkoholu lub narkotyków	

P12. Jak Pan/i ocenia skalę/częstotliwość występowania zagrożeń bezpieczeństwa w miejscu Pana/i zamieszkania?

1. Zagrożeń bezpieczeństwa jest bardzo dużo
2. Zagrożeń bezpieczeństwa jest raczej dużo
3. Zagrożeń bezpieczeństwa nie jest ani dużo, ani mało
4. Zagrożeń bezpieczeństwa jest raczej mało
5. Zagrożeń bezpieczeństwa jest bardzo mało lub wcale

P13. Jak ocenia Pan/i prawdopodobieństwo stania się ofiarą przestępstwa w miejscu Pana/i zamieszkania?

1. Jest bardzo duże
2. Jest raczej duże
3. Jest przeciętne (ani duże, ani małe)
4. Jest raczej małe
5. Jest bardzo małe lub zerowe

P14. Jakie grupy osób są według Pana/i najbardziej narażone na stanie się ofiarą przestępstwa w miejscu Pana/i zamieszkania? *(zaznaczyć max. 3 odpowiedzi)*

1. Dzieci
2. Młodzież
3. Osoby dorosłe
4. Kobiety
5. Osoby starsze
6. Inne osoby, jakie? .....
7. Nikt nie jest narażony
8. *Trudno powiedzieć (nie czytać)*

P15. Jakie miejsca w swoim miejscu zamieszkania uważa Pan/i za najbardziej niebezpieczne? *(zaznaczyć max. 3 odpowiedzi)*

1. Środki komunikacji miejskiej
2. Przystanki
3. Dworzec
4. Przejścia dla pieszych
5. Ulice
6. Miejsca handlu
7. Bary, puby
8. Inne miejsca, jakie? .....
9. Nie ma takich miejsc

P16. Które ulice w okolicy Pana/i miejsca zamieszkania są według Pana/i najbardziej niebezpieczne? *(zaznaczyć max. 3 odpowiedzi)*

1. Lubartowska	7. Ruska
2. Kowalska	8. Nowy Plac Targowy
3. Furmańska	9. Ciasna
4. Cyruliczna	10. Plac Zamkowy
5. Aleje Tysiąclecia	11. Probstwo
6. Targowa	12. Inna

P17. Czy uważa Pan/i, że dzielnica, na której Pan/i mieszka jest mniej lub bardziej niebezpieczna od innych dzielnic Lublina?

1. Jest zdecydowanie bezpieczniejsza
2. Jest raczej bezpieczniejsza
3. Poziom bezpieczeństwa jest taki sam, jak w innych dzielnicach
4. Jest raczej bardziej niebezpieczna
5. Jest zdecydowanie bardziej niebezpieczna
6. *Trudno powiedzieć (nie czytać)*

P18. Proszę ocenić jak zmienił się stopień bezpieczeństwa w miejscu Pana/i zamieszkania w ciągu ostatnich 5 lat?

1. Zdecydowanie wzrósł
2. Raczej wzrósł
3. Nie zmienił się
4. Raczej zmalął
5. Zdecydowanie zmalął

P19. Czy służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo mieszkańców w Pana/i opinii skutecznie racją sobie z przestępczością?

l.p.	Służba	Zdecydowanie nieskutecznie	Raczej nieskutecznie	Ani skutecznie, ani nieskutecznie	Raczej skutecznie	Zdecydowanie skutecznie	Trudno powiedzieć <i>(nie czytać)</i>
P19a	Policja	1	2	3	4	5	6
P19b	Straż Miejska	1	2	3	4	5	6

P20. Jak często widuje Pan/i partole Policji w okolicy swojego miejsca zamieszkania?

1. Codziennie
2. Kilka razy w tygodniu
3. Co najmniej raz w tygodniu
4. Co najmniej raz w miesiącu
5. Rzadziej niż raz w miesiącu
6. Wcale
7. *Trudno powiedzieć (nie czytać)*

P21. Jak często widuje Pan/i partole Straży Miejskiej w okolicy swojego miejsca zamieszkania?

1. Codziennie
2. Kilka razy w tygodniu
3. Co najmniej raz w tygodniu
4. Co najmniej raz w miesiącu
5. Rzadziej niż raz w miesiącu
6. Wcale
7. *Trudno powiedzieć (nie czytać)*

P22. Jak ocenia Pan/i ilość patroli Policji i Straży Miejskiej w okolicach Pana/i miejsca zamieszkania?

l.p.	Stuzba	Zdecydowanie niewystarczająca	Raczej niewystarczająca	Ani wystarczająca, ani niewystarczająca	Raczej wystarczająca	Zdecydowanie wystarczająca	<i>Trudno powiedzieć (nie czytać)</i>
P22 a	Policja	1	2	3	4	5	6
P22 b	Straż Miejska	1	2	3	4	5	6

P23. Jakie działania według Pana/i mogłyby podnieść stopień bezpieczeństwa w Pana/i miejscu zamieszkania? *(zaznaczyć wszystkie odpowiedzi respondenta)*

1. Zwiększenie ilości patroli Policji
2. Zwiększenie ilości patroli Straży Miejskiej
3. Zamontowanie monitoringu ulicznego
4. Ustawienie fotoradarów przy ulicy
5. Stworzenie miejsc, w których młodzież mogłaby spędzać czas
6. Inne działania, jakie? .....
7. Nic nie jest w stanie wpłynąć na poprawę bezpieczeństwa w mojej okolicy
8. Trudno powiedzieć